

SAVANA

Production Group

گروه تولیدی ساوانا

زنجیره تولید گوشت مرغ

خط ۲ کشتارگاهی

و صادرات گوشت مرغ سالم
و استاندارد

تولید کننده بیش از ۱۰۰ نوع سم

کشاورزی دامی خانگی

www.moshkfamfars.com
moshkfamfars

اداره فروش: ۰۲۱-۳۳۶۰۲۰۸۳ و ۰۲۱-۳۳۶۰۲۰۸۵
دفتر تهران: ۰۲۱-۸۸۰۵۸۵۶۱-۴

شرکت مشکفام فارس
(مجموع تولید سموم)

۲۸۸

تیر ۱۴۰۳

بیست و ششمین سال

۱۵۰۰۰۰ تومان

دام و کشت و صنعت

یار دیرینه کشاورز

جان بخش و احیاگر گیاهان

کود مایع پتاس بالا ملی شیمی کشاورز

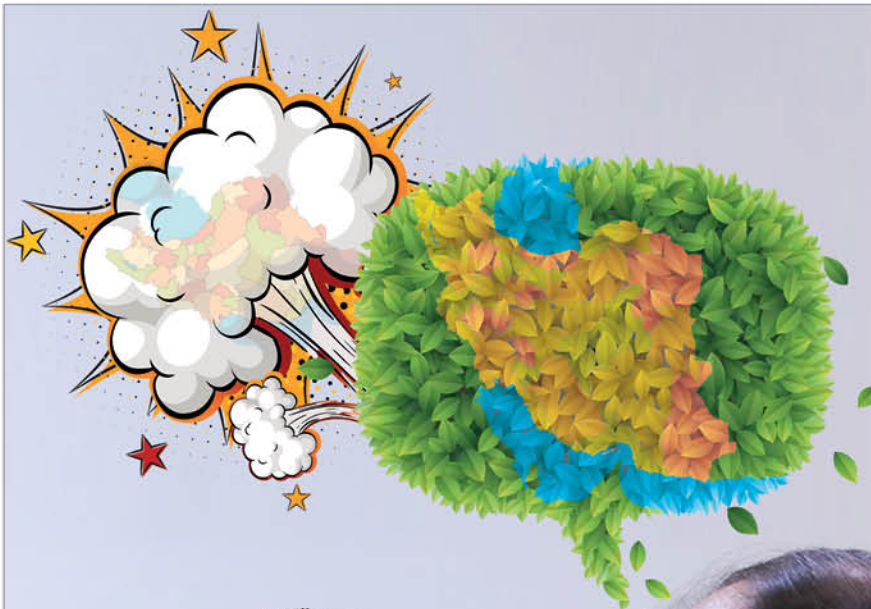
• افزایش عملکرد، کیفیت و مدت انبار در محصول • افزایش سلامت گیاه در برابر شرایط نا مساعد محیطی

تلفن: ۰۲۱-۲۲۸۳۳۱۵۷ - ۲۶۱۰۴۵۸۳

www.mellishimi.com

mellishimi

سرمقاله:

"برنامه ها و الزامات وزیر کشاورزی دولت چهاردهم"

برای دومین بار،

برای وزارت کشاورزی، وزیر از مجلس آوردند

Pars Yazd Holding

هلدینگ پارس یزد

پیشرو در تولید و واردات نهاده های کشاورزی

کودهای آلی و شیمیایی

سموم دفع آفات نباتی

و صنایع چاپ و بسته بندی

کیفیت به شما باز می گردد!

تولید کننده سموم و کودهای کشاورزی

آدرس کارخانه: مازندران، بابل،
شهرک صنعتی منصورکنده،
نبش میدان صنعت

تلفن کارخانه: ۰۹-۳۲۰۷۴۰۵۶
فکس: ۰۲۱ ۲۸ ۴۲ ۱۶۶۷
دفتر: ۰۲۱ ۲۸ ۴۲ ۶۳۹۷

www.denizmahta.com
@DENIZMAHTA
info@denizmahta.com

LINK TREE

دنیز مهتا

کیفیت، از کار ما شکوفا می شود

ملی شیمی کشاورز
(سهامی عام)

یار دیرینه کشاورز

جان بخش و احیاگر گیاهان

کود مایع پتاس بالا ملی شیمی کشاورز

• افزایش عملکرد، کیفیت و مدت انبارداری محصول • افزایش مقاومت گیاه در برابر شرایط نا مساعد محیطی

www.mellishimi.com

info@mellishimi.com

[@mellishimi](https://www.instagram.com/mellishimi)

آدرس کارخانه: قزوین، شهر صنعتی البرز، خیابان ابن سینا جنوبی، خیابان حکمت ۱۵
تلفن: ۳۲۲۲۳۵۱۳ - ۳۲۲۲۲۹۲۷ (۰۲۸) دورنگار: ۳۲۲۲۲۹۲۶ (۰۲۸)

آدرس دفتر مرکزی: تهران، خیابان پاسداران، نبش نارنجستان دوم پلاک ۵۰۱
تلفن: ۲۶۱۰۴۵۸۳ - ۲۲۸۳۳۱۵۷ (۰۲۱) دورنگار: ۲۶۱۰۴۷۳۱ (۰۲۱)

دستگاه‌های
تشخیصی

دستگاه‌های
اندازه‌گیری دیجیتال

حیطه فعالیت شرکت
ایران بهداشت

قلب و عروق

مغز و اعصاب

آدرس: خیابان طالقانی غربی خیابان فریمان پلاک ۴۵

شماره تماس: ۰۲۱-۶۶۴۶۷۱۸۱

www.iranbehdasht.ir

ایران بهداشت
IranBehdasht

حس
خوب
اعتماد

مجتمع مرغ مادر گوشتی

کارخانه جوجه کشی

مجتمع مرغ گوشتی

کارخانه خوراک و کنسانتره
طیور و ماکیان

زنجیره تولید
گوشت و تخم بلدرچین

مجتمع زارپا

گروه تولیدی گوشت مرغ و بلدرچین

www.zarpa.ir

zarpa_elahi_complex

t.me/zarpaelahi

011-32227065-32222227

info@zarpa.ir

GoldStone

GSX 2000

18.4/15-30

18.4/15-34

گلدستون

www.goldstonetire.com

شرکت کربنات البرز

بیش از نیم قرن تجربه

دارنده گواهینامه مدیریت کیفیت از آلمان TUV NORD و ISO 9001 - 2015

- بزرگترین تولید کننده کربنات کلسیم در کشور جهت خوراک دام و طیور و کنستانتره و مکمل سازی
- دارای مجوز دامپزشکی از اداره کل دامپزشکی کشور
- دامپزشک مستقر در کارخانه از اداره کل دامپزشکی کشور
- بهره گیری از تکنولوژی و ماشین آلات آلمانی و کوره های مستقل جهت حذف رطوبت کامل از محصول
- تولید بهترین و مرغوب ترین محصول با مناسب ترین قیمت به صورت فله و کیسه و در بسته بندی های مختلف

تهران - فلکه دوم صادقیه - بلوار
کاشانی - پلاک ۶۳ - واحد ۱۴
دفتر مرکزی: ۴۴۰۷۸۸۹۹ - ۰۲۱
کارخانه: ۳۴۲۴۳۳۴۲ - ۰۲۸
همراه: ۰۹۱۲۸۱۸۶۹۶۰

بازار

با جاب

درگاه خدمات غیر حضوری بانک کشاورزی

سپند
شیمی
تیوان
SEPAND
SHIMITIVAN

تولید کننده سموم دفع آفات نباتی و
حشره کش های خانگی
📍 تهران کوی نصر خیابان علیایی غربی پلاک ۶۱ واحد ۱۰

☎ تلفن: ۰۲۱ - ۸۸ ۲۴۰ ۸۴۰

یک نام و هزار لبخند

شرکت صنایع غذایی سحر

تلفن: ۰۲۱-۲۲۶۶۹۲۳۶-۹۰۲۱ دورنگار: ۰۲۱-۲۲۶۶۹۲۴۰

WWW.SAHARFOOD.COM

معاونت ملی بهداشت ایران

وزارت جهاد کشاورزی

تیر ۱۴۰۳

شماره ۲۸۸ ماهنامه کشاورزی، تخصصی کاربردی و تحلیلی

سیاستگذاری

- سرمقاله: وزارتخانه و مرد دیپلماسی / ۱۰
 سخن ماه: قاطر پا شکسته بخش کشاورزی / ۱۳
 رهنمودهای کشاورزی پایدار / ۱۴
 خشونت و مصیبت را متوقف کنید / ۱۵
 روستازادگان با تدبیر / ۱۶
 افتتاح چهار بازار میوه و ترهبار و طرح فروش آنلاین گوشت / ۱۷
 اصول حکمرانی خوب در امنیت غذایی / ۱۸

صاحب امتیاز و مدیر مسئول: ابوالقاسم گل باف
 رئیس شورای سیاستگذاری: مهندس مهدی رجول دزفولی
 روابط بین الملل: علی گل باف
 مدیر واحد بازرگانی: مهندس کبری لطفی ۰۹۱۹۳۹۹۲۲۱۹
 طراح گرافیک: محمودرضا طالبزاده
 خبرنگاران: مهندس کبری لطفی میشامندانی - مهندس عطیه گل باف
 فریبا نبوی طهرانی فر
 مرکز پژوهش های بازرگانی و تبلیغات: پروانه آقاچانی - امیر هوشنگ سمنانی
 سرویس عکس ماهنامه: پرویز نبوی - ملیکا گل باف
 بخش اشتراک: سمیه لطفی
 ناظر چاپ: احمد خلیلی نیک
 چاپ: یسنا، تهران، خیابان منوچهری، خیابان دکتر آقاچان، پلاک ۲
 بخش آگهی: ۰۲۱ - ۸۸۸۳۳۹۹۳
 فکس: ۰۲۱ - ۸۸۸۳۳۹۹۳
 t.damkesht@gmail.com

بخش اشتراک ماهنامه: ۰۲۱ - ۸۸۸۳۳۹۹۳
 m.eshtarak@gmail.com

نشانی ماهنامه: تهران، خیابان مفتاح شمالی، خیابان گلزار، پلاک ۵۴
 کد پستی: ۱۵۷۵۷۴۳۶۷
 تهران - صندوق پستی: ۱۴۱۵۵ - ۵۴۶۷

مسئولیت سلامت و کیفیت خدمات و تولیدات معرفی شده
 و محتوای آگهی ها و رپورتاژها
 به تنهده شرکت سفارش دهنده است

ifaj عضو فدراسیون جهانی خبرنگاران کشاورزی

عضو انجمن مستقر رسانه های تخصصی کشاورزی و منابع طبیعی کشور

تولیدات گیاهی

- چاپ سه بعدی در صنعت کشاورزی / ۱۹
 تکنولوژی های هوشمند: مزایا و چالش ها / ۲۰
 شاخص های اندازه گیری کشاورزی پایدار / ۲۲
 زنان در جایگاه وزرای کشاورزی / ۲۲
 ناگفته هایی از خطرات آفت کش / ۲۳
 تاثیر تنش حرارتی بر محصول ذرت / ۲۴
 بیماری های مخرب مرکبات / ۲۸
 بیماری نماتد و روش های درمان آن / ۳۰
 نبرد با بیماری فوزاریوم ریشه / ۳۲
 اثر آفت کش های پنهان در محصولات کشاورزی / ۳۳

صنایع دام، طیور و آبزیان

- پرورش شتر: کم سرمایه بر و پربازده / ۳۷
 پیشینه نگهداری شتر در ایران و جهان / ۳۸
 افزایش صفر درصدی قیمت مرغ پس از یک سال / ۳۹
 راز دوام و بقای هر دامداری / ۴۰
 صنعت نوغانداری در پیله مشکلات / ۴۲
 زنبوران پس از نیش زدن / ۴۳
 مشکلات سرمایه گذاری در بخش دامداری / ۴۴

صنایع غذایی

- همبرگر: میراث لشگر چنگیز / ۴۵
 روش های استفاده از کنسروهای میوه / ۴۶
 گوشت های با منشاء مواد گیاهی / ۴۷
 زعفران: فرصت طلایی و رونق اقتصادی / ۴۸

حق اشتراک یک ساله

مؤسسات دولتی یک میلیون و ۸۰۰ هزار تومان / بخش خصوصی یک میلیون و ۲۰۰ هزار تومان
 وجه مربوط به دوره اشتراک را به شماره کارت بانکی ۶۰۳۷۷۰۱۵۳۱۶۵۳۳۳۲۴
 نزد بانک کشاورزی به نام «ابوالقاسم گل باف» واریز شود.
 ارسال به تهران، صندوق پستی: ۱۴۱۵۵ - ۵۴۶۷ تلفن: ۰۲۱ - ۸۸۸۳۳۹۹۳

greenfarm.news
 LocalFarmNews@gmail.com

برنامه‌ها و الزامات وزیر کشاورزی دولت چهاردهم

وزارتخانه و مرد دیپلماسی

مسعود پزشک‌یان یک پدیده نبود، تازه هم کشف نشده بود. سالیان متمادی در کنار ما، در همین کوچه‌ها و خیابان‌ها و همین شهرها و شرایط اسفناک اجتماعی، اقتصادی و نبود آزادی بعد از بیان می‌زیست. البته ساده زندگی می‌کرد، مردمی بود. رانت‌خوار، متظاهر و چاپلوس نبود، دینداری بود که نان دین نمی‌خورد. بالنسبه صریح بود. به نوعی از بخشی از عملکرد گذشته خود برائت می‌جست و همین شایستگی‌هایش بود که سال‌ها با آن و در کنار مردم ایران به نیک‌نامی شهره بود و امید که بتواند اعتبار خود را همچنان حفظ کند!

نه که همای سعادت بر سر وی نشست باشد؛ بلکه به نظر می‌رسد حاکمیت، گرچه بسیار دیر و بدهنگام، اما احساس کرده بود کشور به بن‌بست رسیده، بسیاری از نزدیکان به ویژه آنان که داعیه دستیاری حکومت و پایداری و مثلاً وفاداری و ... را دارند کشور را به لبه پرتگاه حذف از نقشه اقتصاد دنیا و شاید جنگ داخلی پیش برده‌اند.

حداقل آرای مردم در دو سه انتخابات اخیر، دوری و ناخشنودی مردم، خالی شدن منابع توسط رانت‌خواران خودی، بی‌اعتمادی به مقامات و پایگاه قدرت و اعتراضات پی در پی آنها را احساس کرده و رضایت داد که یکبار دیگر، مردی از جنس مردم و برای مردم بیاید و شاید طبیب قلب‌ها شود.

این بود که بخشی از مردم دیگر بار، با صندوق‌های رای (گرچه آمار چشمگیر نبود) آشتی کردند یا از ترس حضور نیروهای ضد مردمی، به پزشک‌یان رای دادند تا مگر ایشان اندک حقوقی برایشان مطالبه کند یا اجازه ندهد بیش از این مورد ظلم و حق‌کشی قرار گیرند، تحقیر و ناامید شوند و ...

بگذریم که پزشک‌یان هنوز نتوانسته حتی یک‌درصد از تعهدات، قول‌ها، وعده‌ها و گردن ضمانت گذاشتن‌های خود را عملیاتی نماید و می‌گوید الان قضاوت نکنید، اندکی صبر ...

حتی در پاسخ به معترضان که می‌گویند: چرا ۱۰ وزیر از حیطة انتخاب رئیس‌جمهوری خارج است؟ می‌گوید: همینکه ۹ وزیر از کمیته‌های شورای راهبردی (گرچه کمتر وزرای کلیدی در آن هستند) معرفی شد؛ خدا را شکر کنید و اسمش را بگذارید دولت وفاق ملی.

با این همه، انتخاب مهندس غلامرضا نوری‌قزلبچه و معرفی وی به مجلس برای وزارت کشاورزی شاید یکی از انتخاب‌های خوب او باشد، گرچه باید بپذیریم که توانمندتر، متخصص‌تر، با تجربه‌تر و عملیاتی‌تر از نوری در کشاورزی داریم؛ اما در مجموع و در بین نامزدهای پیشنهادی، نوری قزلبچه نفر دوم بررسی و پیشنهاد شده از سوی کمیته بررسی شرایط وزرای کشاورزی و شورای راهبردی بود (به قول دکتر ظریف جزو چهار یا ۶ نفر نامزد دوم کمیته و یا شورای راهبردی).

مهندس نوری، اصلاح‌طلب (عضو کارگزاران سازندگی) با ارائه یک برنامه ۵۰ صفحه‌ای به رئیس‌جمهور و مجلس، ۱۹ چالش برگرفته از اسناد بالادستی را بیان و سپس راه‌حل آن‌ها را طی ۲۲۱ بند در ۱۸ صفحه از سند ملی دانش‌بنیان امنیت غذایی دولت ابراهیم ریسی (مصوبه ۳۳۳۴ مورخ ۱۲ اردیبهشت ۱۴۰۲) برداشت کرده است.

خوشبختانه مهندس نوری با آرای قابل توجه از مجلس رای اعتماد گرفت. اما ذکر چند نکته در ارتباط با برنامه و تعهدات وزیر جدید، امکان عملیاتی شدن بندهای ۲۲۱ گانه، اختیارات وزیر در برخی تعهدات و زمان و مکان اجرای تعهدات را در این سرمقاله به بحث می‌گذاریم.

اینکه یک مدیر میانسال ۵۴ ساله، به‌عنوان وزیر آینده کشاورزی ایران، روستا زاده، درس خوانده هنرستان کشاورزی و دانشکده کشاورزی، دامپروری، دارای کارکرد در زیر بخش سیستم‌های آبیاری، توسعه باغات، کشت‌های متراکم، توسعه دامداری‌های صنعتی و نیمه‌صنعتی و ...

البته چند دوره نمایندگی مجلس و تاثیرگذار در افزایش سرمایه بانک کشاورزی، قانون رفع تداخلات اراضی ملی و مستثنیات، طرح کاداستر و صدور اسناد زمین‌های کشاورزی و ... کار در اداره جهاد کشاورزی بستان‌آباد تبریز، موسسه سرم و واکسن‌سازی رازی، با سوابق کاری و تجربیات کاری فوق، سکان هدایت وزارتخانه را به دست گرفته جای بسی خوشوقتی است.

در برنامه مهندس نوری این موارد ارایه شد:

- راهبرد ها و سیاست‌های اجرایی؛
- اقدامات فوری و کوتاه‌مدت؛
- چالش‌های ۱۹ گانه بخش کشاورزی؛
- رؤس اقدامات میان‌مدت ۲۲۱ گانه؛
- و سنجه‌های کمی بخش کشاورزی.

بگذریم که این برنامه کمابیش مانند برنامه‌های دیگر وزرای کشاورزی با فراز و فرودهایی مشابه است.

"... کمی تا قسمتی خودکفایی و افزایش ضریب آن، جلوگیری از توسعه بی‌رویه کشت (با توجه به کمبود آب) و تمرکز بر ارتقای بهره‌وری و افزایش عملکرد، کاهش آسیب‌پذیری ناشی از واردات کالاهای اساسی، توسعه صادرات، بهبود شاخص‌های تغذیه و افزایش مصرف سرانه پروتئین، توسعه کشت‌های متراکم گلخانه‌ای، توسعه و گسترش تولید محصولات سالم و ارگانیک، توسعه مکانیزاسیون، ارتقاء مدیریت آب، توسعه تحقیقات، آموزش و ترویج کاربردی، تهیه الگوی کشت بهینه، توسعه شکل‌های بخش خصوصی، گسترش شرکت‌های خدمات مشاوره مدیریت، تخصیص یارانه هدفمند به کشاورزی، متنوع‌سازی ابزار حمایتی، اصلاح نظام بازار، ارتقای امنیت سرمایه و سرمایه‌گذاری، اصلاح نظام قیمت‌گذاری، حمایت از تشکیل شرکت‌های دانش‌بنیان، ساماندهی و توسعه نظام‌های بهره‌وری، حفاظت، احیاء و توسعه بهره‌برداری اصولی از جنگل‌ها و مراتع و ..."

مهندس نوری، نیک می‌داند با سیستم بورکراسی فعلی و اداره سالاری، مقررات دست‌وپا گیر تساهل و تسامح و مصلحت‌سنجی جایگزین، و شفافیت ذهنی مدیران و دستگاه‌های آقا بالا سر وزارت کشاورزی، عملیاتی کردن همه مفاد برنامه و به نتیجه رساندن آن رویاپردازی است. در صورت توانایی، رشادت و جسارت مدیریتی مهندس نوری و انتخاب معاونان کارآمد، شاید رسیدن به ۲۰ درصد برنامه (توجه کنید) درنهایت ۲۰ درصد برنامه یاد شده در مدت چهار سال عمر دولت چهاردهم، عملیاتی شود، کما اینکه حتی برنامه‌های پنج ساله هم عموماً انشا و رویاپردازی بوده و مانند افق چشم‌انداز ۱۴۰۴ که هیچکدام رستگار نشده‌اند

اما در برنامه وزیر نوری مواردی ذکر شده که جدای از تناقض با دیگر بندها، یا جزو وظایف و اختیارات وزارتخانه نیست یا فضایی و رویایی است که مهندس نوری می‌تواند آنها را اصلاح کند.

در این سرمقاله صرفاً به چند مورد به عنوان شاهد اشاره می‌شود.

مثلاً مهندس نوری در اقدامات فوری و کوتاه‌مدت "پرداخت مطالبات کشاورزان را عهده‌دار شده" درحالی‌که نه منابعی در اختیار دارد، نه وظیفه قانونی و نه قدرت دستور دادن به سازمان برنامه را و ...

در بحث سیاست‌های اجرایی صفحه ۱۱ بند (۳) "جهش سرمایه‌گذاری دولتی و بخش غیردولتی در بخش کشاورزی و غذا از طریق افزایش سهم سرمایه‌گذاری دولتی از کل سرمایه‌گذاری کشور."

زمانی که کل اعتبارات عمرانی و غیر عمرانی حدود ۴ و نیم همت است و بخش کشاورزی دچار بحران نقدینگی است از کجا دولت سرمایه‌ای دارد که جهش ایجاد کند؟

در این برنامه برای هدف سنگین سهم سرمایه‌گذاری در بخش، باز هم از جیب مردم و نه تعهد دولت از ۶/۳ درصد به ۸ درصد پیش بینی شده است.

متأسفانه بدون توجه به اینکه این ۲۲۱ بند مربوط به پیشنهادات سند امنیت غذایی برای اجرا در کلیه نهادها و وزارتخانه‌ها بوده، کپی کردن آن در برنامه اجرایی وزیر جدید کشاورزی موجب سوء برداشت شده است تا اختیارات دیگر نهادها و وزارتخانه‌ها مانند: قوه قضاییه، تعزیرات، وزارت نیرو، صمت، نفت، بانک مرکزی، حتی مجلس، مورد استنتراد برای استفاده وزارت کشاورزی قرار گیرد.

در بند ۲۹ صفحه ۳۰ آیا واقعاً وزارتخانه اختیار یا راهکار یا امکان "جلوگیری از تقلب در تولید و عرضه عسل" دارد؟

بند ۵۹ صفحه ۳۲ "توسعه تولید مرغ‌لاین قابل رقابت با نژادهای وارداتی" احتمالاً با لاین‌آرین و تعطیلی صنعت مرغداری.

در بند ۸۹ صفحه ۳۵ "اصلاح آیین‌نامه ارتقاء و ترفیع اعضای هیات‌علمی دانشکده‌های کشاورزی و..." که در اختیار و مسئولیت وزارت کشاورزی نیست.

بند ۱۵۶ صفحه ۴۱ "ممنوعیت تبلیغات محصولات تهدیدکننده سلامت در رسانه‌ها" با کدام اختیارات، کدام قانون و کدام ابزار؟

بند ۱۸۱ صفحه ۴۴ "...مسلوب المنفعه نمودن چاه‌های غیرمجاز" با کدام اختیارات در وزارت کشاورزی و چگونه ۴۵۰ هزار حلقه چاه غیرمجاز که از زمان احمدی‌نژاد مطرح بوده اما هرساله به تعداد آنها افزوده شده را می‌توان از مدار خارج کرد؟

در صفحه ۴۵ بند ۲۲۰ "...کنترل مهاجرت بی‌رویه به شهرها و مناطق شمالی و..." که این کار، مسئولیت وزارت مسکن و شهرسازی است و وزارتخانه جهادکشاورزی هیچ وظیفه‌ای در این زمینه ندارد.

در صفحه ۴۶ "کاهش ۵ درصدی سالانه واردات نهاده‌های دامی تراریخته و ۲۵ درصد در پایان برنامه."

در مورد ذرت دانه ای (سهم اصلی واردات نهاده‌ها)، کشور یک بار تاوان داده در دهه ۶۰ و ۷۰ تمام مرودشت زیر کشت ذرت دانه ای بود. فارس خشکید و ذرت دانه ای جمع شد. نوری توجه کند صنعت طیور بر اساس واردات نهاده اولیه، پایه ریزی شده و منافع آن اشتغال داخلی و تولید در داخل بوده است. اکنون که به تحریم خورده ایم بحث تولید داخلی ذرت مطرح می‌شود. اگر کاهش ۲۵ درصدی واردات ذرت یا در مجموع دیگر نهاده‌ها، هدف گذاری برنامه هفتم و دوران وزارت نوری مد نظر باشد یعنی نزدیک به ۳ میلیارد متر مکعب آب لازم دارد که بایستی از کاهش سطح زیر کشت سایر محصولات تامین شود.

واردات سالانه نهاده‌های دامی ۱۴ میلیون تن است که از این مقدار، واردات ذرت دانه ای ۹ میلیون تن می‌باشد. سطح زیر کشت فعلی ذرت دانه ای ۱۵۰ هزار هکتار و متوسط عملکرد نزدیک به ۸ تن است. اگر مصرف آب ذرت دانه ای را ۱۰ هزار متر مکعب در هکتار در نظر بگیریم، حداکثر توان کشور از نظر برنامه الگوی کشت در افق آینده، تولید حدود ۲ میلیون تن است که نزدیک به ۲۲ درصد در پایان برنامه هفتم پیش بینی (فقط پیش بینی) شده است. در حالیکه میزان فعلی ۱ تا ۲/۱ میلیون تن است که حدود ۱۳ درصد از نیاز کشور است.

در صفحه ۴۷ "سالانه ۱۰ درصد افزایش تولید بذرهیبرید در داخل" یعنی سالانه ۱۰ درصد از واردات بذر هیبرید کاسته شود و باز هم مثلاً ۲۵ تا ۳۰ تن گوجه‌فرنگی در هکتار برداشت کنیم و درب کشاورزی را ببندیم.

در صفحه ۴۸ "انجام ۲ میلیون هکتار کشت فراسرزمینی در پایان کار دولت چهاردهم" یعنی سالی ۵۰۰ هزار هکتار، که عدد مذکور لرزه به تن کارشناسان و عدد شناسان می‌اندازد.

بند پایانی در صفحه ۵۰ "سالانه ۲۰ هزار هکتار افزایش سطح باغات زیتون" یعنی ۸۰ هزار هکتار احداث باغ زیتون طی ۴ سال، بدون احتساب تولید نهال، زمین مستعد، منابع و امکانات که بیشتر به یک آرزو می‌ماند، چرا که اگر توان و رمقی داشتیم از خشک شدن باغات طرح طوبی جلوگیری می‌کردیم. <<<

حکمرانی خوب در بخش کشاورزی

قاعدتا اگر نوری بتواند معاونان شایسته و توانمند و خوش سابقه، کارآمد، غیرتوصیه‌ای، اما اجرایی انتخاب کند؛ یا طایفه زور و لابی‌های قدرتمند برایش انتصاب نکنند؛ امکان رستگاری وجود دارد.

البته برخی معاونان تشبیتی براساس عملکردشان و روسای توانمند سازمان‌ها، سرانجام هماهنگ می‌شوند اما آنچه می‌ماند اینکه نوری بداند که اگر در مدیران وی، کارایی حداکثری، جسارت، شجاعت، پویایی، جوانگرایی، قدرت تصمیم‌گیری و سرعت در اجرا، همراه با توانایی حل مسایل نباشد؛ وادادگی بخش کشاورزی گسترده‌تر می‌شود.

از دیگر سو، شوربختانه وزارتخانه و کشور، آمار پایه و اطلاعات آماری قابل اتکاء و درستی ندارد، در حالیکه لازمه حکمروایی شایسته، وجود نظام آماری مطلوب، شفاف و پاسخگو است. اطلاعات آماری، زیربنای همه برنامه ریزی‌ها به شمار می‌آید و هیچ برنامه‌ای بدون آمار صحیح به موفقیت نمی‌رسد.

در آمار منتشره وزارت جهاد کشاورزی در سال ۱۴۰۲، سرانه مصرف خیار برای یک خانواده ۴ نفره ۹۲ کیلوگرم است (مقدار صادرات از آن کم شده است). بر اساس آمار فائو این عدد ۲۲ کیلوگرم است. بر اساس آمارنامه وزارت جهاد کشاورزی ۱۴۰۲ سطح زیر کشت محصولات باغی (دایمی) ایران ۲ میلیون و ۵۰۲ هزار هکتار است و بر اساس آمار مرکز آمار ایران ۱ میلیون و ۸۰۰ هزار هکتار (اختلاف ۲۹ درصدی بین این دو عدد وجود دارد). بماند که در سال ۱۴۰۱ سطح زیر کشت محصولات دایمی باغی ایران ۳ میلیون هکتار بوده است که طی ۲ سال، نیم میلیون هکتار کم شده است!! به همین شکل دروغ‌های آماری دیگری در آمارنامه وزارت جهاد کشاورزی وجود دارد.

گذشته از این، تعارض منافع بین برخی مدیران و سازمان‌ها، به‌ویژه مدیران غیرکارآمد، برنامه‌های شفاهی، رویایی، افراد سیاسی و تشکلهایی که دولت در انتخابات و چینه‌های مدیریت آنها دخالت دارند، به مرور، ایستایی وزارت، تقلیل منزلت کشاورز و کشاورزی، خالی‌تر از سکنه شدن روستا و وابسته شدن به واردات را موجب می‌شود.

فراموش نکنیم بسیاری از بحران‌های حاکم بر وزارتخانه، عمدتاً از سوی سایر وزارتخانه‌ها (نیرو، نفت، صمت و ...) و سازمان برنامه و بودجه، بانک مرکزی و ... تقویت و تشدید می‌شوند.

همین است که اقتصاد کشاورزی، صنایع تبدیلی و تکمیلی، بازار رسانی، بازاریابی، تبلیغ و فروش بی‌معنا شده، چرا که یا خرید تضمینی حاکم است یا الگوی کشت، صوری است؛ یا کشاورزی قراردادی نمادین است.

بدتر از همه، قیمت دستوری و فرمان دولتی، سرکوب قیمت‌ها به جای اقتصاد مقاومتی، مقاومت در برابر تولید و تشویق برای واردات ارزان‌تر و واردات کالای مشابه تولید داخلی را رقم زده است.

معضل دیگر اینکه کشاورزی ایران هنوز آنقدر سنتی است که حتی هوش مصنوعی و اپلیکیشن‌ها و فضای مجازی، فناوری‌های نوین کشاورزی هوشمند و زنجیره ارزش هم که برای صنعتی شدن آن قیام می‌کند، نومید و زمین‌گیر، قعود می‌نماید، چرا که کشاورزی با سیستم عاجز و دست به عصای فعلی، نه کارآمد است و نه سودمند و نه توان تامین و پرداخت هزینه‌های هوشمندسازی را دارد. پس باید راهی برای آن جست.

شرکت‌های دانش‌بنیان نیز بیشتر برای یارانه و وام ارزان و رانت‌های پس و پیش آن جان گرفته‌اند و کمتر به حال کشاورزان سودمند هستند.

توسعه، آبادانی و عمران روستایی فراموش شده و روستایی، سودای شهری شدن و سود کردن و بهداشت و آموزش رفاه و آسایش دارد که انتظاراتی به حق است و ده‌ها بحران دیگر.

امید که مهندس نوری با کمک مدیران باوجدان متخصص و توانمند (که البته کار و عملکرد آنان دائم در کمند نو پای نظارت در حال پایش، و سنجش با برنامه وزیر، برنامه سال و برنامه هفتم باشد)؛ بر بخشی از این بحران‌ها فایز آید. □

<<<

پاشنه آشیل مهندس نوری

گذشته از برنامه‌ای که باید اصلاح واقعی شود در این مسیر سنگلاخی، برای مهندس نوری، انتخاب معاونان زبده، کار آشنا و کار بلد، امتحان پس‌داده و غیرسیاسی، کارزاری می‌طلبد کارستان.

مسئله این‌گونه معاونان قوی، کاری، دانا و جدی، از لابی و معرفی باندهای مافیایی قدرت، توصیه‌ها و سفارشات نمایندگان مجلس یا سایر قوا، امام‌جماعت‌ها، ریش‌سفیدان قوم و ... پیدا نمی‌شود.

شاید بهتر این باشد که در یک ضرب‌الاجل مثلاً یک یا دوهفته‌ای، رزومه واقعی (نه دست‌ساز) و قابل راستی‌آزمایی مدیران ارشد در سطح معاونین وزیر، روسای سازمان‌های جهاد کشاورزی استان‌ها، سازمان‌های در حد معاونت وزیر، سازمان‌های مستقل، شرکت‌های مادر تخصصی، صندوق‌ها، جهادها و ... توسط مهندس نوری و البته با اعتقاد به جوانگرایی (حتی‌المقدور) بررسی شود و امتحان پس‌داده‌ها، جدی‌ترین، عملیاتی‌ترین، قوی‌ترین مدیران (از لحاظ اندیشه و عمل و رزومه) احصاء و از تشکله‌ها و بدنه وزارتخانه، به فوریت استعلام فنی و تخصصی انجام و حکم سرپرستی آنها تا استعلام‌های مربوطه صادر شود. در آن صورت شاید راهی برای برون‌رفت از مشکل و رسیدن به درصدی از برنامه نوری‌قلعه ممکن شود و گرنه برایش معاون انتخاب می‌کنند و نوری در رودربایستی یا فشار، مجبور است بپذیرد.

یادمان باشد در این دولت هم، مانند دولت‌های گذشته، بسیاری می‌خواهند به هر طریق ممکن، معاون وزیر (همانطور که حدود ۱۰۰ نفر ادعای وزیر شدن داشتند)، رئیس سازمان و مدیرکل شوند. اما آیا کسی هست که گردن خود را گرو اجرایی شدن برنامه نوری قلعه بگذارد؛ یا در صورت شکست، مسئولیت آنرا بپذیرد و اگر و اما نیاورد و دیگران را مقصر جلوه ندهد؟

در این میان شایعه‌سازان، بیکار ننشسته‌اند و شایع می‌کنند قبله‌نمای کشاورزی به سمت تبریز نشانه رفته و نوری، بخشی از معاونان و مدیران ارشد و روسای سازمان‌ها را از هم‌زمان آذری، برخی مدیران و همکاران کشاورزی استان آذربایجان شرقی، بعضی از افراد نظام مهندسی کشاورزی استان، نمایندگان ادوار کمیسیون کشاورزی، اساتید دوره دکتری خود، همکلاسی‌ها و ... بر سر کار بیاورد (گرچه این شایعات نمی‌تواند وزیر را مقهور، عصبانی یا تسلیم کند). یامنتقدانی جو سازی کرده می‌گویند: مهندس نوری، گزینش شایسته‌سالاری مدیران را به کمیته‌ای در ریاست جمهوری می‌سپارد که در آن، احتمال باند بازی رایج، یا اینکه توصیه‌پذیر است.

مهدی رجول دزفولی

عمر نیمه تمام دولت سیزدهم بنا بر هر دلیل و علتی پایه گذار برپایی و از راه رسیدن دولت چهاردهم شد که روند استقرار آن را با تمام فراز و فرودها دیدیم و شنیدیم. از آن جایی که هر دولتی با هر گرایش و دیدگاهی پذیرای برعهده گرفتن مسئولیت های تعریف شده و ناشده بسیاری است؛ بنابراین رئیس جمهور، یاران و نزدیکان او باید بدانند که پای در چه مسیری گذاشته و هیچ امر محتمل یا نامحتملی را از نظر دور ندارند.

تا لحظه نگارش این متن، بدعتی با نام شورای راهبردی به سرکردگی محمدجواد ظریف که معرف حضور همگان است؛ با شعار «یاری رساندن به رئیس جمهور» به منظور انتخاب یا انتصاب وزرا و وابستگان سازمانی به آن ها، فضایی از جدل ها و جدال ها به وجود آورد که اغلب مورد ایراد و نقد ناظران است.

اما حاصل این گفته ها و ترسیم کردن خط مشی ها برای وزرای آینده هرچه باشد، باید در مرداد ماه تکلیف اعضای دولت معین شده و برای کسب رای اعتماد به مجلس معرفی شوند. اگرچه تمام وزارتخانه ها هریک به نوبه خود واجد اهمیت بوده و وظایفی را در قبال مسئولیت هایی که به آن ها واگذار شده برعهده دارند؛ اما در میان ۱۹ وزارتخانه، شماری از آن ها به علت وسعت و شمول همه جانبه در قوام و دوام جامعه نقش متفاوتی دارند.

وزارتخانه های آموزش و پرورش، کشاورزی، بهداشت و درمان و کشور که در واقع مسئولیت مستقیم در مقابل هر ایرانی از شهری و روستایی، فقیر یا غنی، شاغل یا بیکار و ... دارند؛ در عرصه های حضور در جامعه نقش پررنگ تری دارند. چرا که با ضرورت ها و نیازهای روزمره هر ایرانی تماس و تلاقی داشته، هر چند به هیچ وجه نمی توان منکر حضور سایر وزارتخانه ها و تاثیرگذاری آن ها بر زندگی هموطنان شد.

فاطر با شکسته بخش کشاورزی

در میان این تعداد وزارتخانه های کوچک و بزرگ و سازمان های مستقل یا وابسته، اگر منجر به سوء تعبیر نشود، وزارتخانه کشاورزی شاید حیاتی ترین ساختار در این مجموعه است، چرا که به دلیل نقش داشتن در تامین ابتدایی ترین و البته مهم ترین نیازهای موجودات زنده یعنی غذا، کاراکتر و شخصیت متفاوتی دارد. برای آگاهان عرصه های عمل و کاربردهای کشاورزی و صنایع وابسته به آن نیاز به یادآوری نیست که کدام بخش ها و زیربخش ها اعم از غذایی، دارویی، صنعتی و ...، حاصل کنش ها و فعالیت های بهره برداران و کشاورزان است.

حال پرسشی که در این جا ذهن را به دقت وادار می کند؛ این است که آیا گستره کشاورزی، متناسب با نقش آفرینی و اثرگذاری های خود در تمامیت جامعه، پاداش و حق شناسی کافی دریافت کرده است؟ به یقین، پاسخ این پرسش منفی است؛ چرا که: «آن را که عیان است/ چه حاجت به بیان است».

وضعیت معیشت حدود چهار میلیون بهره بردار با بستگان و وابستگانی که تا ۲۰ میلیون نفر می رسند، نشانی آشکار برای ارج نهادن به تولیدکنندگان و کارآفرینان این بخش است. بدون شک کشاورزی اگر سخت ترین کار در جهان نباشد؛ در صدر مشاغل پرزحمت و فرسایشی است و توقع بهره برداران این بخش آن است که به اندازه زحمت خود، پاداش دریافت نمایند. قرن ها است که رعایای کشاورز ایرانی، زیر سلطه حاکمان و اربابان کمترین دریافت ها را از دسترنج خود داشته اند اما در مدت ۴۶ سال گذشته، برخلاف تمام شعرها و شعارها، تغییر چندانی در وضعیت زندگی آن ها به وجود نیامده است.

بسیاری از وعده ها به فراموشی سپرده شده، زمینه نارضایتی و گاه آزار دادن را برای پینه به دستان ایجاد گردیده و قیمت های دستوری، جیب کشاورزان را خالی کرده تا به زعم مسئولان، موجبات نارضایتی از گران شدن اقلام پرمصرف در جامعه شهری به وجود نیاید؛ و البته هزینه های آن از جیب خرده کشاورزان پرداخت و هر روز توش و توان آنان کاهش یافته است. ماه ها پس از تحویل محصولات خود به ویژه گندم به دولت، وجهی دریافت نکرده و زندگی پر از رنج و غدایی داشته اند (درحالی که پول آنها در جاهای دیگری هزینه شده) و سازمان برنامه، گرچه براساس قانون موظف است تا حداکثر در مدت یک ماه مطالبات آنها را پرداخت کند و به محض پایان یک ماه تاخیر، علاوه بر پرداخت مطالبات به صورت روزشمار و از نخستین روز تحویل گندم به دولت، بهره بانکی را نیز پرداخت نماید، اما نه تنها اصل و فرع را فراموش کرده که برق چاه آب کشاورزی را هم در زمان تشنگی گیاه و دام و طیور، قطع می کند. آنچه افزون بر چهاردهم بر کشاورزان از سوی وزرای ایدئولوژیک کشاورزی گذشته، سراسر نارضایتی بوده و آن گاه که زمینه ها مساعد گردیده، چوبی بر پهلوی کشاورزان نیز زده شده است.

کشاورز با هزار خون دل خوردن بذر گوجه فرنگی یا خیار را دانه ای چند هزار تومان و یا بذر پیاز و غده سیب زمینی و ... تهیه و با تدارک خط تولید صادراتی و هزینه های آزاد سم، کود، پلاستیک و ... تدارک دیده و با خارج قرارداد بسته اما وسط کار به بهانه کمبود و گران شدن، جلوی صادرات گرفته می شود؛ ولی در زمان افزایش تولید، کشاورز و چک و سفته ها و نزول بانک هایش به حال خود رها می گردد. قطع یارانه ها از نهاده هایی چون کود و سم و در منگنه قرار دادن مرغداران و دامداران با ایجاد رانت برای اندکی از خواص ذی نفع در این عرصه ها، فاطر باشکسته بخش کشاورزی را هر چه بیشتر لنگ و آسیب پذیر کرده که نتیجه آن را در تعداد آرای ناراضیان در دو انتخابات سپری شده دیدیم.

اگر قرار باشد وزیر کشاورزی آینده (هر که باشد) پای در جای پای اسلاف خود بگذارد و در عرصه های زیربخش کشاورزی چون مرغداری، دامداری، زراعت، باغبانی و ... با همان «دست فرمان» گذشته «رانندگی» کند، در برابر این کشتی، نور رستگاری نخواهد بود.

از رئیس جمهور گرفته تا تمامی وزرا باید بدانند و از وقایع چندماه گذشته پند گرفته باشند که هر ایدئولوژی، باید و باید در خدمت انسان باشد.

وزارت کشاورزی نیازی به افراد متخلف سیاسی و به ظاهر ایدئولوژیک ندارد. البته کسی که خاک مزرعه و کود دامداری و مرغداری بر کفش و لباسش نشسته و بوی سم و کود به دماغش نخورده، به درد این وزارتخانه با شکسته نمی خورد. همان طور که هر گیاه و درختی نیازمند یک زارع و باغبان دلسوز است؛ کشاورزان نیز به وزیری نیازمندند که دل در گرو آن ها داشته باشد. بسم!.. این گوی و این میدان! 🍌

گذار به کشاورزی پایدار

کشاورزی سنتی در مدت قرن‌ها، زیرساخت و اسکلت تولید غذا برای انسان بوده است. اگرچه در زمان شتاب (به‌منظور برآورده نمودن نیازهای غذایی) چشم بر رفتارهای تخریبی در محیط‌زیست بسته شده است.

استفاده بیش از اندازه مجاز کودهای شیمیایی، حفظ کردن کشت‌های تک‌محصولی و اولویت دادن به کشت محصولات کوتاه‌مدت، موجب به خطر انداختن اکوسیستم‌های طبیعی و کیفیت زندگی انسان شده است. در مقابل آسیب‌های فوق، کشاورزی پایدار، عامل مزایای بی‌شماری است؛ به‌عنوان مثال: • حفظ سلامت خاک؛ • حمایت از تنوع زیستی؛ • ایجاد امنیت غذایی؛ • حمایت از کشاورزان؛ • مقابله با اثرات تغییرات اقلیمی.

اقدامات کلیدی کشاورزی پایدار

تناوب و تنوع زراعی: این روش دیرینه چندین هزار ساله که در یک مزرعه اجرا می‌شده موجب شکسته شدن دوره‌های تولیدمثلی آفات و بیماری‌ها و همچنین افزایش رطوبت و حاصلخیزی خاک می‌شود.

کشت ارگانیک: اولویت دادن به مصرف نهاده‌های طبیعی موجب تاکید بر سلامت خاک، تنوع زیستی و توازن اکولوژیکی می‌گردد.

خاک‌ورزی حفاظتی: این اقدام باعث حداقل تخریب ساختمان خاک، کاهش فرسایش و حفظ رطوبت می‌شود. در این روش بقایای گیاهی به‌عنوان منبع مواد و عناصر آلی و ارگانیک در خاک باقی می‌مانند.

جنگل‌کاری: همراه با اجرای کشاورزی، دامداری و حفظ جنگل‌ها، جنگل‌کاری یک سیستم چندمنظوره به‌شمار می‌آید. در جایی که درخت‌ها و بوته‌ها در اطراف مزارع سبز می‌شوند، تداوم چنین روندی به حفظ اکوسیستم کمک قابل‌توجهی می‌نماید.

دامداری پایدار: تمرکز بر مدیریت کلی نگرانه در پرورش دام باعث تامین رفاه دام‌ها، کاهش اثرات بد زیست‌محیطی و تولید محصولات سالم‌تر می‌شود.

گیاهان پوششی: حفاظت از خاک و افزایش حاصلخیزی و مواد آلی با کشت گیاهان پوششی بدون تمایل به برداشتن آن‌ها دارای مزایای چندگانه در کشاورزی پایدار است.

کنترل زیستی آفات: به کارگیری سیستم‌های طبیعی در دفع آفات، بیماری‌ها و علف‌های هرز، با استفاده از حشرات شکارچی و یا عملیات فیزیکی و مکانیکی، موجب کاهش وابستگی به موادشیمیایی می‌شود. همین امر اثرات مخرب این مواد را بر خاک‌ها و محیط‌زیست تقلیل می‌دهد. **کشت بدون شخم:** پس از دهه‌ها استفاده از ادوات و ماشین‌ها در عملیات خاک‌ورزی و مشاهده آثار سوء به‌جا مانده، حال کشاورزان به این نتیجه رسیده‌اند که باید کمترین تخریب در ساختار خاک ایجاد و ساختمان آن حفظ گردد. با این روش موادآلی خاک نیز ذخیره شده و به مصرف محصولات کشت شده می‌رسند.

آکواپونیک: کشت توأم گیاهان و آبزیان یک روش سنتی به‌ویژه در مناطق شرق آسیا است. پرورش ماهی در سیستم‌های هیدروپونیک و یا اردک در مزارع برنج، فوایدی چندگانه دارد.

مدیریت آب

با مشکلاتی که در تهیه آب‌شیرین در سرتاسر جهان به‌وجود آمده، مدیریت مصرف آب نقش مهمی در تداوم و پایداری کشاورزی دارد. با توجه به کمبود آب و تهیه آب با کیفیت برای تولید محصولات کشاورزی باید راه و روش درستی برای مصرف آب در دستور کار قرار داد.

بازیافت ضایعات: با تبدیل ضایعات ارگانیک به کودهای کمپوست با ارزش، چنین اقدامی موجب غنی‌سازی خاک، کاهش نیاز به کودهای شیمیایی و به حداقل رساندن ضایعات می‌شود.

بقایای سبزی‌ها برگ‌های ریخته شده در باغ‌ها و نقاط سبز و کودهای دامی، مجموعه‌ای از موادآلی ضایعاتی هستند که می‌توانند دوباره به خاک برگردانده شده و آن را تقویت نمایند.

کشت‌های توأم: کشت چندمحصول به‌طور هم زمان و در یک مزرعه، موجب حداکثر بهره‌برداری از زمین، کاهش آفات و تعادل در اکوسیستم می‌شود.

برخی از گیاهان نظیر خانواده نخود قادرند با تثبیت ازت، بخشی از کود مورد نیاز سایر گیاهان را تامین نمایند. □

در مدت قرن‌ها، انسان با اتکا بر سیستم‌هایی از کشاورزی که بر تولید محصول سریع و کافی وابسته بود، چنین روش‌هایی را به‌منظور برآورده کردن نیاز به غذا برای جمعیت رو به رشد کره زمین به کار می‌گرفت. آنچه در این روند طولانی‌مدت در بسیاری از کشورها و ایران مورد توجه نبوده و نیست، تاثیر این بی‌توجهی‌ها به سلامت و پایداری کره زمین است.

خشک‌شدن تالاب‌ها و دریاچه‌ها، فرونشست زمین و بیابان‌زایی گسترده و رو به افزایش در حداکثر مناطق جغرافیایی که گاه در رتبه نخست جهانی قرار دارند.

فرسایش خاک، شور شدن اراضی و از بین رفتن منابع آبی که مجموعه این عوامل می‌تواند اثراتی زیانبار بر محیط‌زیست، امنیت غذایی، اقتصاد و در یک کلام در مورد زندگی انسان داشته باشند؛ همچنان سلامت و پایداری حیات را بر کره زمین تهدید می‌کنند.

حال پرسش آن است که چگونه می‌توانیم بین نیازهای فوری و در نظر گرفتن نسل‌های آینده توازن برقرار نمود. عملکردهای کشاورزی پایدار نه فقط موجب ارتقای سلامت ارگانسم‌های خاک و محیط‌زیست بلکه باعث پایداری درازمدت تولید محصول نیز می‌شود.

جنگ را متوقف کنید. این جنگی قهرمانانه نیست، بلکه کشتار ده‌ها میلیون انسان در خاورمیانه است.

پس از ترور اسماعیل هنیه، حالا همه بر طبل جنگ می‌کوبند. حزب‌الله لبنان، حماس و دیگران. با ویران‌سازی مزارع جنوب لبنان و مزارع سوریه، آتش‌زدن مزارع شمال اسرائیل، سفره‌های گرسنگی و مصیبت را برای ساکنان در این عرصه جغرافیایی پهن کرده‌اند. اکنون فقط یک گزینه برای واردات "غلات" باقی مانده است. روسیه.

روسیه یکی از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان "غله" در جهان است. اما سوریه، لبنان، جمهوری اسلامی ایران، عراق و ... نه دلار نفتی دارند و نه اعتبار مالی. در این صورت سرنوشت شهروندان منطقه با گسترش "گرسنگی" و "سوءتغذیه" چه خواهد شد؟

اگر جمهوری اسلامی وارد جنگ با اسرائیل شود؛ بدون تردید بخش مهمی از شهروندان عرب برای غذا و تولیدات دامی ناچار به سمت عربستان سعودی خواهند رفت.

شاهزاده محمد بن سلمان نشان داد که هم اطلاعات روزآمدی دارد و مسلط بر امور راهبردی است و هم می‌تواند شاهزاده‌ای گشاده‌دست و بخشنده باشد؛ که "دروازه‌های غذا و غلات" را برای گرسنگان بگشاید. خوداتکایی پادشاهی عربستان در تولید گندم، زیتون، علوفه و ... نمونه‌ای از کاربرد مناسب اراضی در گستره "امنیت غذایی" است. برآیند چنین وضعیتی، بُرد و پیروزی قطعی پادشاهی سعودی خواهد بود.

کشوری که در زمان رضاشاه کبیر تا پای جنگ با ایران آمد و در دهه ۵۰ میلادی هم با حکومت محمدرضا شاه درگیر شد.

خشونت و مصیبت را

متوقف کنید

اکنون، در نتیجه جنگ احتمالی "ایران و اسرائیل"، بنیه بی‌رمق "کشاورزی و اقتصاد زراعی ایران" را نابود خواهد شد و جمهوری اسلامی را، بیش از پیش محتاج غلات روسیه خواهد کرد.

یادآوری می‌شود که سه رقیب سرزمینی ایران، روسیه، ترکیه و عربستان سعودی هستند. تجربه نه‌چندان موفق واردات یونجه و جو از روسیه در چند سال اخیر، نشان داد که این کشور در شرایط احتیاج ایران، هرگز کمکی نخواهد کرد. آن‌چنان که در آن دوره زمانی بیش از نیمی از دام‌های مولد و طیور از بین رفتند.

جنگ با اسرائیل چه بخواهیم و چه نخواهیم درگیری دو قدرت منطقه‌ای است؛ که سود آن به حساب عربستان و متحدانش واریز خواهد شد و به دنبال آن، سرزمین ایران را تباہ و رقبای منطقه‌ای و جهانی را خرسند خواهد کرد.

توجیه قتل مهمان، استدلالی مربوط به اعراب دوران جاهلیت است؛ و هیچ ارتباطی با دنیای امروز ندارد. چنانچه اگر سوریه نیز به دنبال قتل مهمانان و سران سپاه در کشورش از این استدلال پیروی می‌کرد؛ باید در این رابطه به جنگ با اسرائیل می‌پرداخت.

به هر روی به دولت پزشکیان، معاون اول و معاونان دیگر و احزاب و گروه‌ها توصیه می‌شود که: لطفاً وارد این "دام چاله" جنگ و افزایش خشونت منطقه‌ای نشوید.

زیرا حداقل پیامد چنین جنگی، ویرانی در عرصه امنیت غذایی و نابودی صنعت کشاورزی و دیگر صنایع در ابتدا و درنهایت جنگ داخلی در کشور خواهد بود. بنابراین باید تاکید کنیم که: جنگ و خشونت راه انتقام نیست.

خنثی کردن توطئه‌های دشمن با وحدت ملی، دانایی و توانایی، کشف سرنخ جاسوسان و نفوذیانی که ظاهرالصلاح هم هستند و نابودی آنان بهترین مسیر برای انتقام است. □

در مدت سه سال گذشته نیز با وجود کم‌آبی و خشکسالی، کمبود انواع کود به‌ویژه کودهای پایه، کمبود سموم ضدعفونی، بذر گندم، پرداخت نشدن مطالبات دو ساله تولیدکنندگان بذور گندم که حتی سال گذشته به اعتراض و تحصن آنها مقابل وزارت کشاورزی انجامید و همچنین نبود و کمبود ماشین‌آلات کشاورزی و بسیاری از مشکلات و موانع دیگر، بار دیگر معاونت زراعت وزارت جهاد کشاورزی شگفتی آفرید و نه تنها کشور را از واردات گندم بی‌نیاز کرد، بلکه احتمالاً ایران را به باشگاه صادرکنندگان گندم رهنمون خواهد کرد.

بالاترین میزان تولید و خرید گندم در تاریخ کشور

مهندس مهاجر، مدیری مطرح با کارنامه‌ای موفق است که از روستا و مرکز خدمات برآمده و تا سطح معاون وزیری را به همت کار کارشناسی، سلسله مراتب مدیریت طی کرده است. وی هیچگاه تلاشی برای وزیر شدن، لابی کردن، ارسال رزومه به اربابان تصمیم‌ساز و ... انجام نداد و در پی تلاش این مدیر توانمند، امسال شاهدیم خرید گندم مازاد بر مصرف کشاورزان از ۱۱ میلیون و ۴۱۰ هزار تن گذشت و پیش‌بینی می‌شود که امسال بالاترین میزان تولید و خرید گندم در تاریخ کشور را داشته باشیم.

افزایش تولید در محصولات دیگر

همچنین، امسال میزان خرید جو از ۴ میلیون تن گذشت و تولید برنج نیز بیش از ۷۰۰ هزار تن بود؛ میزان تولید کلزا دو برابر شد و در ذرت علوفه‌ای، شکر، پنبه و محصولات دیگر افزایش تولید داشتیم.

گندم کالایی استراتژیک است که نقش مهمی در اقتصاد و سیاست هر کشور دارد و تولید و خودکفایی آن برای کشورها مزیت محسوب می‌شود. محصولی که با وجود اهمیت بالای آن با مشکلات بسیاری برای تولید تا خرید مواجه است.

روند صعودی میزان تولید و خرید تضمینی گندم در سه سال گذشته

روستازادگان با تدبیر

دستاوردهای مدیریتی مهندس علیرضا مهاجر

با توجه به افتخارآفرینی‌های کشاورزان گندمکار و حمایت‌ها، راهنمایی و امور ترویجی معاونت امور زراعت وزارت جهاد کشاورزی، شایسته است به برخی از دستاوردهای مدیریتی مهندس علیرضا مهاجر در بخش کشاورزی نگاهی داشته باشیم:

- خودکفایی در گندم و جلوگیری از خروج بیش از سه میلیارد دلار ارز از کشور در شرایط تحریم که مورد رضایت مقام رهبری قرار گرفت؛
- افزایش و رشد تولید شکر برنج، جو، حبوبات و خودکفایی در ذرت علوفه‌ای؛
- مجری در احیای دانه‌های روغنی با محوریت دانه‌روغنی کلزا و رشد چند برابری در دولت‌های خاتمی، احمدی‌نژاد و روحانی؛ به‌طوری که روحانی، رئیس‌جمهور وقت، به هنگام ارائه گزارش خدمت مقام رهبری، آن را به‌عنوان دستاورد دولت مطرح کرد؛
- مدیرکل، احیای پنبه و دانه‌های روغنی؛
- صادرات یک میلیارد و چهارصد میلیون دلار سبزی و صیفی به خارج، علاوه بر تامین نیاز داخل؛
- مدرن‌سازی موسسه تحقیقات گیاهپزشکی کشور؛
- بهینه‌سازی مصرف تغذیه در زراعت کشور؛
- برنامه‌ریزی و شروع به اجرای بزرگ‌ترین و مدرن‌ترین کارخانه کودهای فسفاته در بندرعباس برای اولین بار در ایران برای کاهش وابستگی به واردات؛
- عضو قرارگاه امنیت غذایی که به خودکفایی گندم ذرت علوفه‌ای و افزایش برنج شکر و پنبه منجر شد؛
- مدیریت در تامین بذر کنگد مقاوم به ریزش برای اولین بار که موجب کاهش رنج و مشقت کشاورزان در تولید دانه‌های روغنی در کشور شده است. 📺

در روزهای اخیر، در پایتخت چهار بازار میوه و ترهبار در چهار منطقه ۲، ۸، ۱۰ و ۲۱ و با حضور حسین نظری، معاون خدمات شهری و مدیران شهری، همزمان با یکصد و سی و هفتمین پویش امید و افتخار، افتتاح شد.

افتتاح چهار بازار در ۳ پهنه شرق، غرب و جنوب پایتخت

مهدی بختیاریزاده، مدیرعامل سازمان مدیریت میادین میوه و ترهبار شهرداری تهران، با اشاره به افتتاح و بهره‌برداری از چهار بازار میوه و ترهبار در دوشنبه ۲۲ مرداد گفت: این بازارها شامل بازار میوه و ترهبار دستواره در منطقه ۲۱ به آدرس اتوبان شهید لشکری، شهرک آزادی ضلع جنوب بوستان دستواره، بازار میوه و ترهبار تسلیحات در منطقه ۸ به نشانی: خیابان گلشن‌دوست، ضلع شمال بوستان بهاران؛ بازار میوه و ترهبار بریانک در خیابان قزوین شهیدعرب، جنب مرکز آموزش ترافیک و همچنین بازار میوه و ترهبار صحرایی در خیابان ستارخان، خیابان صحرایی (زیر پل یادگار امام) مواردی هستند که به بهره‌برداری رسیدند و در اختیار شهروندان قرار گرفته است.

جدیدترین اخبار سازمان میادین میوه و ترهبار شهرداری تهران

افتتاح چهار بازار میوه و ترهبار و طرح فروش آنلاین گوشت

افزایش یک هزار و ۹۲۱ مترمربعی مساحت بازارهای میوه و ترهبار تهران

مدیرعامل سازمان مدیریت میادین میوه و ترهبار شهرداری تهران با تاکید بر اینکه با افتتاح این چهار بازار یک هزار و ۹۲۱ مترمربع به مساحت بازارهای میوه و ترهبار شهرداری تهران افزوده شده است، ادامه داد: بازار میوه و ترهبار تسلیحات در عرصه ۱۵۸ مترمربع، بازار دستواره به مساحت ۵۰۰ مترمربع، بازار بریانک به متراژ ۷۸۵ مترمربع و بازار ستارخان در عرصه ۴۷۸ مترمربع احداث شد و به بهره‌برداری رسیدند.

طرح فروش آنلاین گوشت به کمک سامانه شهرزاد

همچنین طرح فروش آنلاین گوشت و کالاهای تنظیم بازاری در بستر سامانه شهرزاد دیگر اقدام شهرداری تهران در میادین و بازارهای میوه و ترهبار است. در حالی که در هفت سال گذشته قیمت گوشت قرمز افزایش ۱۴ برابری داشته است؛ شهرداری تهران برای بهبود وضعیت سفره مردم به لحاظ مصرف کالای اساسی آغاز به عرضه این کالا در اپلیکیشن شهرزاد کرد. اکنون در این طرح که حدود یک ماه از آغاز آن می‌گذرد در برخی از بازارهای میوه و ترهبار زیرمجموعه شهرداری گوشت به مردم عرضه می‌کند.

توزیع با پیک به نشانی منزل

در این طرح گوشت تنظیم بازاری و سایر کالاهایی که یارانه دولتی به آنها تعلق می‌گیرد، توسط سامانه شهرزاد به‌طور عادلانه بین شهروندان توزیع یا با پیک به نشانی منزل آنها ارسال می‌شود.

البته هنوز تمام فروشگاه‌ها و میادین زیرمجموعه شهرداری با این عنوان، گوشتی به آن‌ها عرضه نشده است و نمی‌توان به درستی گفت که این طرح چقدر مورد استقبال شهروندان قرار گرفته؛ و تا چه میزان رضایت مشتریان را به‌دنبال داشته است. 📺

دکتر داوود داداشی

اصول حکمرانی خوب در امنیت غذایی با هدف اطمینان از دسترسی همه افراد جامعه به غذای کافی، سالم و مغذی است.

این اصول عبارتند از:

شفافیت (Transparency): اطلاعات مرتبط با سیاست‌ها، برنامه‌ها و منابع غذایی باید به‌صورت شفاف و قابل دسترس برای همه افراد جامعه باشد که شامل؛ انتشار داده‌ها و گزارش‌های مربوط به تولید، توزیع و مصرف مواد غذایی است.

پاسخگویی (Accountability): نهادهای دولتی و خصوصی مسئول تامین امنیت غذایی باید در برابر عملکرد و تصمیمات خود پاسخگو باشند. این اصل شامل؛ نظارت و ارزیابی مداوم سیاست‌ها و برنامه‌های غذایی است.

مشارکت (Participation): مشارکت فعال جامعه، از جمله کشاورزان، تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان در فرآیندهای تصمیم‌گیری مربوط به امنیت غذایی بسیار مهم است. این مشارکت می‌تواند به شکل مشاوره، همکاری و تعامل با نهادهای مختلف انجام شود.

حاکمیت قانون (Rule of Law): قوانین و مقررات مربوط به تولید، توزیع و مصرف مواد غذایی باید به‌صورت منصفانه و یکسان برای همه اجرا شود. این اصل شامل؛ قوانین بهداشتی، استانداردهای غذایی و مقررات تجاری است.

توافق جمعی (Consensus Oriented): تصمیم‌گیری‌های مربوط به امنیت غذایی باید براساس توافق جمعی و درک مشترک از نیازها و اولویت‌های جامعه باشد. این اصل می‌تواند با مذاکرات و مشاوره‌های گسترده با ذی‌نفعان مختلف حاصل شود.

عدالت و انصاف (Equity and Inclusiveness): دسترسی به غذای کافی و سالم باید برای همه افراد جامعه با روشی برابر و منصفانه فراهم شود. این به معنای توجه به نیازهای ویژه گروه‌های آسیب‌پذیر و کمتر برخوردار است.

کارایی و اثربخشی (Efficiency and Effectiveness): منابع عمومی و خصوصی باید به‌صورت بهینه برای تامین امنیت غذایی استفاده شوند. این اصل شامل؛ بهبود روش‌های تولید، کاهش ضایعات غذایی و افزایش بهره‌وری منابع است.

پاسخگویی اجتماعی (Responsiveness): سیاست‌ها و برنامه‌های امنیت غذایی باید به نیازها و مطالبات جامعه پاسخ دهند و به تغییرات و چالش‌های جدید در حوزه غذا واکنش نشان دهند. این اصول می‌توانند به بهبود نظام‌های حکمرانی امنیت غذایی کمک کند و تضمین نمایند که همه افراد جامعه به غذای کافی، سالم و مغذی دسترسی داشته باشند.

اکنون این سوال مطرح است که در حوزه امنیت غذایی کشور ایران به چه میزانی از این اصول پیروی می‌شود و راهکارهای بهبود حکمرانی در امنیت غذایی کشور چیست؟
* عضو هیات‌مدیره هلدینگ کشاورزی و دامپروری فردوس پارس بنیاد مستضعفان

میدان میوه و تره‌بار شبکه‌ای گسترده برای توزیع محصولات کشاورزی است که با هدف تنظیم عرضه محصولات کشاورزی و فراهم کردن امکان دسترسی ارزان و سریع شهروندان به میوه و تره‌بار در کشور شکل گرفته است. در حال حاضر در اغلب شهرهای بزرگ کشور، از جمله در پایتخت، میدان میوه و تره‌بار زیر نظر سازمان میادین و ساماندهی مشاغل شهرداری‌ها و با مجوز وزارت کشور فعالیت می‌کنند. شعار این سازمان همواره ارائه محصولات با قیمت کمتر در این مراکز بوده نسبت به آنچه در سطح شهر ارائه می‌شود. به عبارتی میدان میوه و تره‌بار در حذف واسطه‌ها و عرضه کالاهای اساسی با قیمت مناسب به مردم و تامین امنیت غذایی نقش اساسی دارند. باید توجه داشت که لازمه هر حکمرانی در وهله نخست تامین امنیت غذایی افراد جامعه است.

اصول حکمرانی خوب در

نوآوری نقش اصلی را در کشاورزی ایفا و بسیاری از فرآیندها را از تولید مواد غذایی گرفته تا حمل و نقل و بازاریابی، ساده می‌کند. این راه‌حل‌ها همه امور را از عملیات ساختاری مزرعه گرفته تا قطعات، تجهیزات و فعالیت‌های روزانه انجام شده توسط کشاورزان، بهبود بخشیده است.

ابزارهای چاپ سه‌بعدی به‌طور مرتب برای کاشت محصولات مورد استفاده قرار می‌گیرند؛ زیرا می‌توانند با افزایش کارایی و سفارشی‌سازی، روند را به‌طور تصاعدی بهبود بخشند. این ابزارها به سرعت، کارآمد و از راه‌دور تولید می‌شوند؛ تا مزایایی همچون صرفه‌جویی در انرژی و سرمایه را ارائه دهند. علاوه بر این، خدمات چاپ سه‌بعدی قراردادی، یک راه عالی برای نمونه اولیه تولید یک قطعه برای برنامه کشاورزی قبل از خرید فناوری است.

کاربردهای نوآورانه ماشین‌آلات کشاورزی

تجهیزات کشاورزی، عظیم، پیچیده و گران هستند. در نتیجه، تعویض یک قطعه می‌تواند هزینه زیادی داشته باشد. به‌ویژه اگر دستگاه قدیمی؛ و قطعات جایگزین دیگر در دسترس نبوده یا پیدا کردن آن‌ها دشوار باشد.

با استفاده از راه‌حل‌های پرینت سه‌بعدی، این قطعات جایگزین را می‌توان به سرعت تولید کرد تا زمان از کار افتادن کاهش یابد. زیرا کاربردهای کشاورزی اغلب به دلیل تغییرات آب و هوا و شیوه پردازش محصولات کشاورزی برای نگهداشتن مزارع در یک برنامه زمانی، وابسته به زمان هستند.

این ماشین‌آلات همچنین اجزای حیاتی دیگر در تولید مواد غذایی از تراکتور و دروگر گرفته تا بذریاش و پخش‌کننده کود را در بر می‌گیرند.

با افزایش صرفه‌جویی در هزینه و بهره‌وری و در همان زمان، کاهش زمان تحویل، چاپ سه‌بعدی در راه‌حل‌های کشاورزی، جنبه‌های متعددی از صنعت را نوآوری می‌کند.

چاپ سه‌بعدی

در صنعت کشاورزی

لوله آبیاری با پرینت سه‌بعدی

راه‌حل‌های صنعت ساخت برای هر گیاه یک چالش مهم است، زیرا آبیاری بخش مهمی از موفقیت در صنعت کشاورزی است. نصب یک سیستم آبیاری قوی برای کشاورزان یک کابوس است؛ زیرا گران و زمان‌بر است، همچنین لوله‌ها از یک تامین‌کننده به زمین کشاورزی منتقل و هیچ انعطاف یا دامنه‌ای از چگونگی تأثیر تغییرات در چشم‌انداز بر الگوی آبیاری باقی نمی‌گذارند. علاوه بر این، بیش از ۶۰ درصد آب به دلیل نشت یا تبخیر هدر می‌رود.

برای حل این مشکلات، شرکت‌ها از چاپگرهای سه‌بعدی برای تولید لوله‌های پلیمری در زمین‌های کشاورزی استفاده می‌کنند تا ساختاری لانه زنبوری را تشکیل دهند که به آب اجازه می‌دهد تا مانند یک اسفنج از آن خارج شود. این لوله‌ها رطوبت خاک را جذب کرده و به گیاه منتقل می‌کنند. با استفاده از این لوله‌ها، کشاورز می‌تواند به راحتی بذرها را بکارد. در نتیجه، فناوری مذکور، روشی کارآمد و سازگار با محیط‌زیست را برای مقابله با مشکلات رایج آبیاری تضمین می‌کند.

آینده تولید افزودنی برای کشاورزی

اگرچه چاپ سه‌بعدی قبلاً برای بسیاری از کاربردها در بخش کشاورزی موفقیت‌آمیز بوده است؛ در سال‌های آینده به تکامل خود ادامه داده و حتی بیشتر در صنعت کشاورزی ادغام خواهد شد. این فناوری مزایای زیادی برای فعالیت‌های کشاورزی دارد که از ابزارها گرفته تا دستگاه‌های پیچیده‌تر را در بر می‌گیرد.

صنعت پرینت سه‌بعدی همچنان امکانات زیادی برای ارائه به کشاورزی دارد، زیرا این فناوری در حال توسعه است و پیش‌بینی می‌شود که با ادامه بهره‌مندی کشاورزان از مزایای فراوان این روش، محبوبیت آن افزایش یابد. □

تکنولوژی‌های هوشمند

در حالی که امکان دارد عده‌ای، کشاورزی هوشمند را به‌دلیل عملکرد عقلانی و فکری آن موضوعی مجرد و جداگانه تصور کنند، اما شکل‌گیری آن در برگیرنده چگونگی‌های رشد و توسعه در عرصه‌های کشاورزی است. کشاورزی هوشمند نوعی از تکنولوژی‌های عرصه کشاورزی است که در ارتباط با مفهوم مدیریتی و تلفیق مجموعه‌ای از تکنولوژی‌های ارتباطی است. دارندگان موبایل یا تبلت را می‌توان استفاده‌کننده از تکنولوژی هوشمند دانست. امروزه کنترل محل کار یا فضای داخلی خانه از راه دور و با استفاده از اپلیکیشن، به امری عادی تبدیل شده که به اصطلاح آن را (IoT) یا اینترنت اشیاء می‌گویند. حال چنین شرایطی را می‌توان در تمام عرصه‌های کشاورزی نیز مورد استفاده قرار داد.

زمانی که وسایل و ابزار، قادر به ایجاد ارتباط با یکدیگر باشند و بتوانند اطلاعات مهم و حیاتی را با هم رد و بدل نمایند هر کشاورز قادر خواهد شد تا در مورد شرایط لحظه‌ای مزرعه زیرکشت، دامداری در حال فعالیت، ماشین‌ها و هر آنچه را که در رابطه با کمیت و کیفیت تولیدات کشاورزی لازم دارد، به‌دست آورد.

حتی مزرعه و دامداری کوچک، باغ، انگورستان، مرغداری و ... می‌توانند به روش‌های مختلف از این تکنولوژی استفاده کنند. این امکانات می‌توانند از دستیابی به اطلاعات هواشناسی تا ابزار پیشرفته‌ای چون حسگرها، روباتیک‌ها، ادوات اتوماتیک و تکنولوژی مکان‌یاب (GPS) را در برگیرد. به‌عنوان مثال کاربرد GPS در پیگیری دام‌ها در مراتع و چراگاه‌ها برای حفظ امنیت آن‌ها، اهمیت زیادی دارد. ایستگاه‌های هواشناسی می‌توانند اطلاعات کافی از میزان رطوبت و حرارت و یا خطرات یخ‌زدگی را به باغداران ارائه کنند. هم‌اکنون برخی از تراکتورهای خودران، بدون نیاز به راننده و با در اختیار داشتن مجموعه‌ای از داده‌ها، امور محوله در مزرعه را به شکل مستقل انجام می‌دهند.

تکنولوژی‌های هوشمند

مزایای و چالش‌ها

مزایای کشاورزی هوشمند

حرکت به سمت کشاورزی هوشمند مزایای بسیاری برای مزارع، باغ‌ها، دامداری‌ها و ... و همچنین محیط‌زیست و درنهایت مصرف‌کنندگان دارد. این مزایا را می‌توان این‌گونه دسته‌بندی کرد:

کاهش هزینه‌های اجرایی: به‌کارگیری تکنولوژی‌های هوشمند می‌تواند موجب کاهش بخش عظیمی از هزینه‌ها گردد. کارآمدتر کردن ماشین‌ها نظیر علف‌چین‌ها، موجب ارتقای بهره‌وری و حفظ تراکتور می‌شود. چنین کاربردی باعث می‌شود که به جای استفاده از علف‌کش‌ها، اقدام به چیدن علف‌ها نمود.

نکته دیگر آن است که کاربران می‌توانند در زمان واحد، چند تراکتور را به‌کار گیرند و در هزینه‌های کارگری صرفه‌جویی نمایند.

افزایش محصول: با تنظیم و متعادل نمودن استفاده از هوش مصنوعی (AI و IoT)، کشاورزان می‌توانند براساس داده‌ها از زمان واقعی، تصمیم‌گیری نمایند، که همین امر، آن‌ها را در مراقبت هر چه بیشتر از محصول و سلامت آن، توانمند می‌کند.

پیش‌بینی نیازهای مالی: تکنولوژی‌های کشاورزی هوشمند می‌توانند موجب جمع‌آوری و تحلیل حجم وسیعی از داده‌ها شوند که به کشاورزان امکان پیش‌بینی دیدگاه‌های مفید در عملکردهای آینده آن‌ها بدهد. به‌روز بودن در امور اجرایی، طراحی، رکوردهای مشاهده‌ای و انتظار از نتیجه محصول، به کشاورز اجازه می‌دهد تا روزانه، هفتگی، ماهانه و درنهایت سالانه درباره نیازهای مالی خود برنامه‌ریزی نماید. این اطلاعات دقیق به پیش‌بینی‌های بهتر مالی منتهی می‌شود.

پایداری: بهره‌برداران در بخش کشاورزی نگرانی فزاینده‌ای در مورد پایداری مشاغل کشاورزی دارند و خواهان شفافیت بیشتر در انتخاب تکنولوژی‌های هوشمند استراتژیک هستند تا به آن‌ها اجازه دهد که بتوانند تقاضاهای خود را برآورده نمایند. این تکنولوژی‌ها استفاده مفید از منابع را میسر و موجب کاهش آلاینده‌های ناشی از فعالیت‌های کشاورزی می‌شود.

نگرانی‌ها و تکنولوژی‌های هوشمند کشاورزی

برخلاف برخی از مزایای این تکنولوژی‌ها، امکان دارد که کشاورزان در مورد گذار به استفاده از این‌ها به طور کامل و یا با تلفیق آن‌ها مشکلاتی داشته باشند که برخی از آن‌ها عبارتند از:

مهارت تکنیکی: یادگیری استفاده از تکنولوژی‌های جدید، احساسات اضطراب‌آوری به کشاورزان می‌دهد، بنابراین در دسترس بودن حمایت‌های تکنیکی و منابع آموزشی امری حیاتی است. طبیعی است که در تکنولوژی‌های جدید باید کشاورزان، از آموزش در مورد تنظیمات برخوردار شوند و خود را با آن تطبیق دهند.

توانایی خرید تکنولوژی‌های جدید: اگرچه تکنولوژی‌های هوشمند کشاورزی دارای مزیت در صرفه‌جویی‌های درازمدت هستند، اما سرمایه‌گذاری اولیه از اهمیت بالایی برخوردار است که همین موضوع می‌تواند مانعی برای کشاورزان فقیر و خرده‌پا به وجود آورد.

کشاورزان علاقه‌مند می‌توانند از برخی از مشوق‌های مالی نظیر اعتبارات مالیاتی، تخفیف و پرداخت به روش حواله یا ژتون، بهره‌مند شوند. چون چنین تخفیف‌هایی شامل ماشین‌ها و ادوات برقی می‌شود، کشاورزان می‌توانند تراکتورهای برقی خریداری نمایند.

تلفیق تکنولوژی‌های جدید: وابستگی و اتکا به ادوات، تلفیق تکنولوژی‌های جدید به سیستم‌های کشاورزی کنونی به کارگیری آن‌ها می‌تواند به موضوعی پیچیده و زمان‌بر تبدیل نماید و رقابت با سیستم‌های دیرپای کشاورزی می‌تواند به یک مانع مبدل شود.

نگرانی در مورد اطلاعات و امنیت خصوصی: همانند هر نوع تکنولوژی که مکتب‌پر داده‌های اطلاعاتی و انتقال آن‌ها است، پاره‌ای نگرانی‌ها به جا و درست در مورد اطلاعات و امنیت برای کاربران این‌گونه از تکنولوژی‌ها وجود دارد. بنابراین، سازندگان و عرضه‌کنندگان این نوع تکنولوژی‌ها باید به کشاورزان اطمینان دهند که اطلاعات فردی آن‌ها براساس تمامی قواعد و استانداردهای مربوطه حفظ می‌شود و در صورت هرگونه شک و شبهه می‌توانند با کارخانه‌های سازنده و یا فروشندگان تماس گرفته و ضمانت‌های لازم را کسب کنند.

کشاورزان به دلیل داشتن یک فضای کوچک اطلاعاتی، فرصت اندکی برای هرگونه خطا دارند و این در حالی است که تکنولوژی‌های جدید می‌توانند در پیشبرد اهداف مفید و سودآور، مدیریت آسان‌تر و کاهش دامنه آسیب‌ها و خطرات، به آن‌ها کمک کنند.

تأثیر نوآوری‌ها در ارتقای امور

در حالی که روند تکنولوژی رو به گسترش و توسعه است، برخی از پیشرفت‌ها، انجام امور در تمام زیربخش‌های کشاورزی را ساده‌تر می‌کنند. برخی از این نوآوری‌ها عبارتند از:

تکنولوژی در دامداری: تکنولوژی‌های کنونی از قبیل ثبت احوالات سلامتی و بیماری‌های دام‌ها، مواظبت و توجه به آن‌ها در چراگاه‌ها، مراقبت از دام‌ها در هنگام بارداری، همگی می‌توانند دگرگونی‌های قابل‌توجهی در دامداری ایجاد کنند.

حسگرها قادر به کنترل سلامت دام، محل استقرار آن و نشان دادن رفتار آن‌ها در هر موقعیت زمانی و مکانی هستند و به کشاورز اجازه می‌دهند که شخصا بهترین روش‌ها و تصمیم‌گیری‌های مدیریتی را به اجرا بگذارند.

نوآوری در گلخانه: تکنولوژی‌های پیشرفته گلخانه‌ای همانند به‌کارگیری سلول‌های خورشیدی در پوشش‌های شیشه‌ای گلخانه‌ها موجب افزایش بهره‌وری و کنترل محیط‌زیست در کشاورزی می‌شود.

اتوماسیون و سیستم‌های استفاده از هوش مصنوعی موجب مدیریت عواملی چون رطوبت، حرارت، نور، ارتقای بهره‌وری و کاهش هزینه می‌گردد.

حمل و نقل کشاورزی: حتی مزارع کوچک، به دلیل در اختیار داشتن مساحت زیادی از اراضی با مشکلاتی دائمی مواجه هستند. استفاده از تکنولوژی GPS و حمل‌ونقل اتوماتیک و ضروری در تمام مراحل کاشت، داشت و برداشت موجب کاهش هزینه‌های ناخواسته و حرکت غیرضروری در مزارع می‌شود.

اتوماسیون در مزارع: چندین دهه است که انواعی از اتوماسیون در مزارع و دامداری‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد که به‌عنوان مثال شپردوهای روباتیک را می‌توان نام برد. هم‌اکنون به‌کارگیری اتوماسیون در تراکتورهای خودران که نیازی به راننده ندارند؛ وارد عرصه‌های مزارع شده‌اند. اگرچه چنین تراکتورهایی را می‌توان توسط راننده نیز مورد استفاده قرار داد. همه‌ساله انواع جدیدی از نوآوری‌ها در عرصه‌های اتوماسیون وارد بازار می‌شوند که می‌توانند کمک‌های قابل‌توجهی به کشاورزان و تولید مواد غذایی بنمایند.

تلفیق کشاورزی هوشمند

برخلاف چالش‌های موجود در به‌کارگیری این تکنولوژی‌ها، مزایایی مانند کاهش هزینه‌های عملیاتی، افزایش محصول، دقت در اجرای کارها، حذف نیروی کار اضافی، ارتقای پایداری و جمع‌آوری اطلاعات مفید، دلایلی کافی برای گذر از کشاورزی سنتی به سوی کشاورزی هوشمند است.

آینده کشاورزی مکتب‌پر تلفیق موفقیت‌آمیز تکنولوژی‌های جدید با روش‌های کشاورزی سنتی است. این تکنولوژی‌ها به کشاورزان کوچک و متوسط کمک می‌نماید که با داشتن تراکتورهای هوشمند و خودران وارد عرصه جدیدی بشوند. این امر به سود کشاورزان، مصرف‌کنندگان و سیاره زمین خواهد بود. □

زنان در بایگاه وزرای کشاورزی

ترزا کریستینا کورتا دا کوستا دیاس

کوستا دیاس با سابقه‌ای گسترده در بخش تجارت کشاورزی به‌عنوان دبیر دوم فدراسیون ایالتی کشاورزی و دامداری ماتو گروسو دو سول (فاماسول) در برزیل منصوب شد.

در سال ۲۰۰۶ به عنوان سرپرست سوبیس ملی آموزش روستایی منصوب شد. این زن توانمند در پایان همان سال، به عنوان وزیر توسعه کشاورزی، تولید، صنعت، تجارت و گردشگری ماتو گروسو دو سول سوگند یاد کرد.

در سال ۲۰۱۴ ترزا کریستینا با حمایت قوی بخش کشاورزی برای کنگره ملی انتخاب شد و به عنوان یکی از (گروه کشاورزی)، بزرگ‌ترین گروه‌های فراهزی "Frente Parlamentar da Agricultura" و قانونگذار به‌سمت رئیس دفاع از تجارت کشاورزی فعالیت خود را آغاز کرد.

ترزا کریستینا همچنین در یازدهمین دوره جایزه کنگره در فوکوس عنوان «بهترین نماینده کنگره» را از آن خود کرد. او در میان ۱۰ عضو برتر مجلس قرار داشت و به‌عنوان مدافع اصلی تجارت کشاورزی برزیل مورد تحسین قرار گرفت.

ترزا کریستینا در جریان انتخابات عمومی سال ۲۰۱۸، زمانی که توسط ژایر ماسیاس بولسونارو به عنوان وزیر منصوب شد، دومین دوره چهار ساله را در مجلس نمایندگان برزیل به دست آورد.

Maria do Céu Antunes

در سال ۱۹۷۰ در آبرانستس، کشور پرتغال به دنیا آمد. دانش‌آموخته بیوشیمی از دانشکده علم و فناوری دانشگاه کویمبرا و دارای مدرک تحصیلات تکمیلی در مدیریت ایمنی و کیفیت مواد غذایی از مؤسسه عالی علوم بهداشتی Egas Moniz است.

این زن توانمند به مدت ۹ سال شهردار آبرانستس بود و از سال ۲۰۱۳ ریاست شورای جامعه بین‌شهری میانه تاگوس را برعهده داشت. خانم دوستو انتونز همچنین عضو شورای اقتصادی و اجتماعی و شورای شهرداری‌ها و مناطق اروپایی در کمیته دائمی برابری جنسیتی در زندگی محلی بود.

او عضو کمیته راهبری برنامه عملیاتی منطقه‌ای مرکزی، Centro2020 و کمیته اجرایی بدنه منطقه‌ای گردشگری در مرکز پرتغال است. همچنین ریاست هیات‌مدیره TecParques، انجمن پارک‌های علم و فناوری پرتغال را برعهده دارد.

جوایزی چون: «شهرداری+مسئول خانواده‌ها»، «جایزه شهرداری در برابری زندگی»، «جایزه رهبری پایدار تسلا»، «جایزه زنان دهه در زندگی عمومی» و جایزه «لیگ همه بانوان» را برنده شد.

ماریا دوستو انتونز از فوریه ۲۰۱۹ وزیر امور خارجه در توسعه منطقه‌ای در دولت اول آنتونیو کاستا و وزیر کشاورزی در دولت دوم آنتونیو کاستا بود؛ که فعالیت‌های وی از سال ۲۰۱۹ تا امسال ادامه داشت. 🇵🇹

شافص‌های اندازه‌گیری کشاورزی پایدار

ملیکا گل‌باف

کشاورزی پایدار، رویکردی حاکمیتی است و هدف آن سلامت مردم و حفظ زیست‌بوم آنها است. بنابراین این رویکرد برای حل مشکلات بر راه‌حل‌های بلندمدت متمرکز است و به رفع عوارض نمی‌پردازد.

کشاورزی پایدار یعنی: کشت گیاهان و پرورش دام، طیور و آبزیان به شیوه‌هایی که سه هدف زیر را هم‌زمان و یک‌جا محقق کند:

منافع اقتصادی؛ منافع اجتماعی مزرعه و جامعه روستایی و حفظ محیط‌زیست. گرچه در مورد این اهداف جداگانه صحبت می‌کنیم ولی باید باهم و به‌عنوان یک کل مدیریت شوند. این اهداف هم‌پوشانی دارند و برهم‌تأثیر می‌گذارند. اگر بین این اهداف توازن و هم‌افزایی برقرار باشد، پایداری حاصل می‌شود. در غیر این صورت این مشکلات است که پایداری می‌شود.

برای پایداری اقتصادی؛ کشاورزی باید سودآور باشد، برنامه اقتصادی داشته باشد، بازاریابی فعال داشته باشد و ریسک‌ها را مدیریت کند.

برای پایداری اجتماعی؛ تصمیم‌گیری

باید در مزرعه روستایی و جوامع روستایی بر اساس کیفیت زندگی (به‌عنوان یک ارزش و یک هدف) باشد. برای پایداری زیست‌محیط؛ کشاورزی باید سالم باشد، یعنی به جای سنت و صنعت‌محوری؛ طبیعت‌محور باشد. یعنی باید چنان طراحی شود که واقعاً از اصول پایداری حاکم بر طبیعت، تقلید کند و انسان به‌عنوان امانتدار طبیعت، اصول امانتداری را رعایت کند. کشاورزی پایدار، فعالیتی فراتر از یک مجموعه ایده‌ها و مجموعه از عملیات‌ها است. پایداری قابل اندازه‌گیری است و شاخص‌های نشان‌دهنده پایداری به قرار زیر است:

شاخص‌های اقتصادی

- پس‌اندازها یا ارزش واقعی اموال مزرعه روستایی رو به رشد باشد؛
- بدهی‌های مزرعه روستایی رو به کاهش باشد؛
- سود سالانه مزرعه روستایی تامین باشد؛
- وابستگی مزرعه روستایی به یارانه‌های دولتی رو به کاهش باشد؛
- غذا و کود مورد نیاز مزرعه روستایی هر چه بیشتر در مزرعه تولید شود.

شاخص‌های اجتماعی

- مزرعه روستایی باید بتواند پشتیبان کسب‌وکارهای روستایی و مزارع روستایی دیگر باشد؛
- تعداد خانواده‌های روستایی کاهش نیابد؛
- جوانان روستا پس از بازنشستگی والدینشان کار آنها را در مزرعه ادامه دهند؛
- فارغ‌التحصیلان روستایی برای کار به روستا برگردند؛
- نقدینگی مزارع در اقتصاد محلی روستایی گردش کند.

شاخص‌های زیست‌محیطی

- زمین عاطلی وجود نداشته باشد؛
- آب تمیز در جوی و نهر مزرعه روان باشد؛
- ماهی در آب‌های مزرعه شنا کند؛
- گوناگونی زندگی حیوانی در روی زمین و زیر زمین مشاهده شود؛
- گوناگونی حیات گیاهی در مزرعه مشاهده شود. 🇵🇹

چه آب معدنی بخورید:

یا اینکه میوه و سبزی را ده بار بشوید؛
متأسفانه زمین، آب و هوای اطراف آلوده شده است.
سموم قارچ‌کش، آفت‌کش و ... در پوست و درون میوه
و مواد پروتئینی وجود دارد؛
و تا دوره کارنس تمام نشود؛ مصرف آن فاجعه می‌آفریند.

در برخی از کشورها، عده زیادی که بیشتر آنان، کشاورزان استفاده‌کننده از سموم کشاورزی هستند؛ از بیماری‌هایی مانند پارکینسون و یا سرطان رنج برده و پرونده‌های بسیاری در رابطه با اثرات سموم کشاورزی و وجود بعضی از بیماری‌ها، موجب تشکیل پرونده و ادعای خسارت‌های چندین میلیارد دلاری شده است. به عنوان مثال محققان در رابطه با اثرات آفت‌کش‌ها بر کودکان کشاورزان و خطراتی که بر فرزندان نوجوان آنها به وجود می‌آورند؛ در آمریکا تحقیقاتی به عمل آورده‌اند.

یک شرکت تولیدکننده بذر که محصولات آن با پوششی از آفت‌کش‌های معمولی همراه هستند، موجب آلوده کردن آب‌ها، خاک و هوا و باعث مرگ زنبوران و برخی دیگر از حشرات و جانوران شده است. این محققان در پی آن هستند تا معلوم کنند که آفت‌کش‌ها در چه مقادیری وارد خانه‌های مصرف‌کنندگان میوه، سبزی و صیفی و مواد پروتئینی شده و امکان دارد در بلندمدت سلامتی شهروندان را با خطر روبه‌رو نمایند. مصرف ۴۰۰ هزار تن انواع موادمسمومی برای مبارزه با علف‌های هرز، آفات و قارچ‌ها در طول یک سال در آمریکا، اغلب از دید مردم عادی غیرقابل مشاهده است؛ اما براساس مطالعات به عمل آمده در مدت ۱۵ سال گذشته، تاثیر گسترده و خطرناک بقایای سموم شیمیایی در زنجیره غذایی، اثرات آن‌ها بر میکروارگانیسم‌های خاک و ایجاد بیماری در انسان و دیگر جانوران، اثبات شده است. در چند دهه اخیر، هشدارهای بسیاری از سوی سازمان‌های بهداشت و سلامت، در سطح جهانی و ملی، به مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان آفت‌کش‌ها داده شده است. با توجه به تولید و فروش محصولات کشاورزی ارگانیک و ارتقای عملیات کشت تا میزان بدون استفاده از آفت‌کش‌ها انجام شده؛ اما استفاده از این سموم همچنان ادامه داشته و رو به افزایش است.

براساس برآوردهای سازمان جهانی FAO، در سال ۲۰۲۰ کشور آمریکا در مقایسه با سایر کشورها بیشترین مقدار آفت‌کش را مصرف و در فاصله زمانی ۱۹۹۰ تا ۲۰۲۰، مقدار ۳۳ درصد به مصرف سموم در آن افزوده شده است؛ که مشابه این موضوع را می‌توان در سایر کشورها و به‌ویژه جوامع در حال توسعه مشاهده کرد.

در این بازه زمانی کارخانه‌های تولیدکننده آفت‌کش و بذر، توسعه یافتند و قدرت بیشتری پیدا کرده‌اند. چهار شرکت Chemchina مالک سینجنتا (Syngenta)، بایر (بایر) با مونسانتو، BASF و COVERTA، در حال حاضر افزون بر ۶۲/۳ درصد از کل فروش آفت‌کش در جهان را در اختیار دارند؛ که استراتژی این شرکت‌ها در تسلط و نفوذ هر چه بیشتر در بازارهای جهانی است.

پرسش‌های بی‌شماری باید مطرح، بررسی و مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرند که اساساً در چه زمان و مکانی باید چه میزان از آفت‌کش‌ها استفاده کرد. ما باید بدانیم که شرکت‌های سازنده سموم کشاورزی چگونه با اثرگذاری بر ذهن و اندیشه مصرف‌کنندگان در مورد میزان سمیت آفت‌کش، روش کاربری و راهکارهای مراجع رسمی در حفاظت از سلامت شهروندان، اثر می‌گذارند. در حالی که سم گلایفوسیت در بدن آدم‌ها سرطان ایجاد می‌کند و سموم نئونیکوتینوئیدها در آب‌های جاری در حرکت‌اند و خامت وضعیت تنوع‌زیستی و محیط‌زیست از مصرف آفت‌کش‌ها بیشتر می‌شود.

در اواخر سال ۲۰۲۳، چهار محقق از کشورهای آمریکا، آلمان و مالزی، بررسی‌های خود را درباره مواردی از سموم را منتشر کردند که غیرعمدی باعث مسموم‌سازی و مرگ در سطح جهان شده بود. این نتایج به‌دست آمده حیرت‌انگیز و تکان‌دهنده است.

ارقام نشان داد که ۴۴ درصد از کشاورزان، کارگران کشاورزی و کاربرانی که حداقل یک‌بار در معرض سموم کشاورزی قرار گرفتند؛ از این مواد آسیب دیدند و سالیانه یازده هزار نفر از آنان به علت در معرض سموم قرار گرفتن، جان خود را از دست دادند.

بر همین اساس اثرات بسیار بیشتر و شدیدتری روی حشره‌ها، جانوران حیات‌وحش و بر اکوسیستم بر جای گذاشتند.

در بررسی‌ای که به تازگی براساس ۱۷۰ مطالعه جداگانه از ۱۴۰ کشور به اجرا درآمد، نتایج حاصله به ما هشدار می‌دهد که مراقب آلودگی‌های اتفاقی به سموم کشاورزی باشیم. برای مثال: آفت‌کش کلروپیریفوس که به‌عنوان یک ماده شیمیایی تخریب‌کننده مغز شناخته می‌شود؛ در سطح وسیعی در جهان مصرف می‌گردد و می‌تواند بر مغز کودکان اثرات مخرب بر جا بگذارد.

یکی از نکات مهم در آلودگی به سموم آفت‌کش در جهان، افزایش صعودی مصرف ۸۱ درصدی آن در ۳۵ سال گذشته به ارقامی غیرقابل باور رسید. چنانکه در آمریکای جنوبی نسبت مصرف سموم تا ۵۰۰ درصد افزایش داشت در حالی که در اروپا این مقدار فقط ۳ درصد بود. نکته قابل تامل آن است که حکومت‌های این محدوده جغرافیایی، قوانین و روش‌های لازم برای کنترل سموم را به کار نمی‌برند.

تقریباً در تمام عرصه‌های کشاورزی، همچنان از سمومی استفاده می‌شود که برای انسان، جانور و محیط‌زیست، زیان‌بار تشخیص داده شده‌است.

شاید در ایران، سازمان صدا و سیما
بتواند یک کار فرهنگی-ترویجی انجام دهد
و آن این است که:

به‌عنوان یک وظیفه حداقلی با همکاری وزارت کشاورزی
در همه شبکه‌های خود بتواند کشاورزان را آگاه سازد
که بروشور و راهنمای سموم مطالعه کنند.
زیرا باید مصرف سم به‌اندازه و در زمان‌های مشخص
انجام شود؛ تا اینکه رعایت واقعی دوره کارنس،
که بستگی به نوع سم دفع آفات و ... دارد؛
به طور صحیح انجام شود.

چون عده‌ای از تولیدکنندگان در کشاورزی، فکر می‌کنند
با میزان بیشتر سم و انجام سمپاشی بیشتر،
تولید محصول افزایش می‌یابد.

کشت ذرت به گستردگی سطح زیر کشت، تنوع در مصارف و فرآورده‌ها، از علوفه تا سیلو و بذر آن که از عمده نهاده‌های ضروری در تغذیه دام و طیور است، در سرتاسر جهان و هر منطقه‌ای که از نظر اقلیمی مناسب باشد؛ انجام می‌گیرد.

در ایران پس از برداشت غلات که از حوزه‌های جنوبی کشور آغاز و به تدریج به مناطق شمالی کشیده می‌شود، معمولاً کشت جایگزین به عنوان یک محصول تابستانی، ذرت است، اگر چه بسته به سنت‌ها و فرهنگ کشاورزی این مناطق امکان دارد محصولات دیگری از قبیل صیفی‌ها نیز کشت شوند.

آغاز کشت ذرت معمولاً از خرداد، مصادف با ماه May در اکثر نقاط جهان است، چرا که باید زمین، دارای حرارت مناسب برای جوانه زدن بذر ذرت باشد، همین ویژگی، رشد سبزینه‌ای این گیاه را مقارن با ماه‌های گرم تابستان نموده و ضرورت توجه به آبیاری کافی را به وجود می‌آورد. ماه‌های گرم و زمین‌های خشک می‌توانند موجی از تنش بر محصولی تحمیل کند که تازه در حال قد کشیدن است.

نکته مهم در این کشت، طول دوره زمانی آغاز به کار و تفاوت درجه حرارت از جنوب تا شمال است؛ که در بازه‌های زمانی، تغییرات زیادی دارد. با نگاهی به جدول و ارقام هواشناسی و استمرار حرارت‌های بالا، پرسش‌هایی که مطرح می‌شود آن است که درجه گرمای بالا، چه اثراتی بر رشد و نمو ذرت می‌توانند داشته باشند. بوته‌های ذرت تا چه محدوده حرارتی، حتی با تامین شدن رطوبت کافی می‌توانند در مقابل آن مقاومت کرده و متحمل خسارت نشوند. یک مورد قابل قبول آن است که در صورت وجود آب کافی به گیاهان جوان، آسیب کمتری وارد می‌شود. درست است که انسان از حرارت زیاد اذیت می‌شوند، اما با وجود آب در خاک، مشکلی برای کشت ذرت به وجود نمی‌آید.

در شرایطی که امکان دارد رطوبت کافی در خاک وجود داشته باشد، اما سیستم ریشه‌ای گیاه به دلیل فشردگی و اشباع بودن خاک از آب، دسترسی مناسبی به آب نداشته باشد؛ امکان دارد برای جذب آب مورد نیاز دچار مشکل شود. نکته‌ای که اهمیت بسیار دارد آن است که اگر چه در چنین شرایطی توقع بر آن است که گیاه به خوبی ریشه دوانده و به آب دسترسی دارد، اما در بعدازظهرها که باد می‌وزد و شدت تبخیر بالا می‌رود، با نگاهی به عمق ۱۰ تا ۱۵ سانتی‌متری خاک (در جایی که

ریشه‌ها مستقر هستند) آب کافی برای تغذیه گیاه وجود نخواهد

داشت و در آن شرایط گرم، گیاه نمی‌تواند نیاز خود

به آب را برطرف نماید. در مورد ذرت‌هایی که

چند روز زودتر کشت شده و در اواخر دوره

رشد خود قرار دارند، حرارت می‌تواند در

گرده‌افشانی، اختلال به وجود آورده و سبب

نگرانی کشاورزان شود. علت این نگرانی خشک شدن نوک کلاله‌ها و تلقیح نشدن

بلال‌ها است. ذرت‌هایی که در حد فاصل بین دوره رشد (V6) و (V12) درست پیش از

ظهور رشته‌های کلاله هستند؛ سرعت رشد بالایی داشته و خیلی سریع

افزایش قد دارند. در این مرحله آن‌ها به آب بیشتری در ناحیه ریشه

برای جذب مواد غذایی دارند. طولانی شدن دوره گرما بدون دسترسی

به آب کافی، موجب سرعت در خشک شدن خاک و کاهش سرعت رشد

بوته‌ها می‌شود. بنابر تحقیقات به عمل آمده، چهار روز گرمای بالا می‌تواند تنش

شدیدی به وجود آورده و ذرت‌هایی را که در مرحله ۱۲ تا ۱۴ برگی هستند، دچار پنج

تا ۱۰ درصد کاهش محصول نماید. در صورت بروز کاهش رطوبت در خاک، به طور

معمول برگ‌ها به هنگام بعدازظهر به سمت بالا پیچیده و لوله می‌شوند که می‌تواند

نگران کننده باشد. ذرت دارای مکانیسم خاصی است که در هنگام تشنگی برگ‌های آن به سمت بالا لوله می‌شوند

که باید مورد توجه کشاورزان ذرت کار قرار گیرد. این پیچیدگی برگ‌ها به معنای کاهش فتوسنتز و

در نهایت کاهش روند رشد است. چند روز و یا حتی یک هفته تاخیر در روند رشد بوته‌ها در بلندمدت

چندان موثر نیست، چرا که در صورت رفع مشکل تامین آب، این تاخیر قابل جبران است.

ذرت‌هایی که در حال ظهور کلاله‌ها هستند و یا به این شرایط

نزدیک می‌باشند؛ در معرض استرس حرارتی بسیار

نگران کننده بوده و می‌تواند در تشکیل بلال،

اثر مستقیم داشته باشد.

در مناطق گرم کشور که ذرت‌ها

در حال رشد هستند، کشاورزان باید به

برنامه آبیاری مزارع توجه کافی داشته

که در غیر این صورت باید در انتظار

انتظار کاهش محصول باشند. ☐

فصل تابستان است

و آفتاب گرم، خشک کننده و سوزاننده است.

ذرت کاران در حال داشت هستند

و هر اطلاعاتی در این زمینه را

به جان می‌خرند.

لطفاً مطالعه کنید.

تاثیر تنش حرارتی بر محصول ذرت

بخش تولیدات گیاهی

هفتمین نمایشگاه
بین المللی کشاورزی

7

آیفارم

کشاورزی | باغبانی | گلخانه | نهاده
سامانه های نوین آبیاری | ماشین آلات | ادوات
تجهیزات | پمپاژها | صنایع وابسته

۶-۳ مهرماه ۱۴۰۳ | ساعات بازدید: ۱۰ الی ۱۷

تتهرآفتاب مرکز نمایشگاه های بین المللی

THE 7TH INTERNATIONAL EXHIBITION OF iFarm

Horticulture, Greenhouses, Inputs, Agricultural Machinery
and Equipment, Modern Irrigation System, Agricultural Drones

24 - 27 September 2024 | Visiting Hours: 10Am-05Pm

EXHIBIRAN INTERNATIONAL FAIRGROUND, SHAHR-E-AFTAB COMPLEX

ifarm_expo
 iFarmexpo
 www.ifarmexpo.com
 www.exhibiran.com
 02141074000
 09018296255
 info@ifarmexpo.com

پارسی پز

شرکت توسعه و بهبود
نهاده‌های کشاورزی

تولید و واردات انواع کودهای آلی و شیمیایی و نهاده‌های کشاورزی

FERROXIN 138

AgrotechTARIM

ORGOROOT

موفق به اخذ بیش از ۲۵۰ گواهینامه
و شماره ثبت ماده کودی
از موسسه تحقیقات خاک و آب وزارت جهاد کشاورزی

دارنده تندیس و گواهینامه رعایت حقوق مصرف کنندگان
از سازمان صنعت، معدن و تجارت و انجمن حمایت از حقوق مصرف کنندگان

www.parsagro.com

Pars Yazd Holding

هلدينگ پارس يزد

پیشرو در تولید و واردات

نهاده‌های کشاورزی

کودهای آلی و شیمیایی

سموم دفع آفات نباتی

و صنایع چاپ و بسته‌بندی

MAAD isatis
شرکت ماد ایساتیس

شرکت توسعه و پیمود
نهاده‌های کشاورزی
پارس یزد

Shim Agro
شرکت شیماکرو یزد

کیازر
شیمی نهاده
KIYA ZAR
تولیدکننده انواع ظروف
بسته‌بندی پت و پلی اتیلن
SHIMI NAHADEH

شرکت سینا برجسب
ستاره پارس یزد

فرایندگود

استان مازندران ۵۰ درصد از این مساحت و پس از آن استان‌های کرمان، فارس و گیلان بقیه باغ‌ها را در اختیار دارند. متناسب با چنین وسعتی، باغ‌های مرکبات درگیر انواع آفت و بیماری هستند که باغداران ناچار از مقابله با این عوامل مضر هستند.

در تابستان میلیون‌ها درخت مرکبات، از شمال تا جنوب کشور زیر بار میوه‌های سبز و نارس قرار دارند و در اواخر تابستان اولین میوه‌های آن‌ها، در زمان نارس بودن، رنگ‌آمیزی شده با مواد شیمیایی وارد بازار مصرف می‌شوند.

اما نکته مهم حفظ همین میوه‌های نارس از آسیب آفات و بیماری‌ها است. بیماری‌هایی که گاه وارداتی بوده و به ناگاه باغداران را از هستی ساقط می‌کنند، بنابراین مواظبت دائمی از درخت‌های مرکبات و زیر نظر داشتن آن‌ها برای نداشتن آلودگی به آفات و یا بیماری‌ها، یک ضرورت است.

به‌طور کلی بیماری‌های مرکبات به سه گروه تقسیم‌بندی می‌شوند که پس از شناسایی باید با روش‌های خاص آن بیماری‌ها اقدام به مبارزه کرد. به دلیل آن که عده‌ای از کشاورزان، فقط باغدار بوده و زندگی آنها به حفظ حیات درخت‌ها وابسته است؛ مراقبت از این سرمایه طولانی‌مدت، یک اجبار است.

بیماری‌های مرکبات شامل سه گروه هستند: باکتریایی، ویروسی و قارچی.

از آن جایی که شمار بیماری‌های قارچی بیش از سایرین است؛ ابتدا به این عوامل بیماری‌زا می‌پردازیم و از پایین‌ترین بخش درخت شروع می‌کنیم.

گموز مرکبات (انگومک)

پوسیدگی در ناحیه طوقه و گاه ریشه مرکبات ناشی از فعالیت قارچ فیتوفتورا بوده و انتشاری جهانی دارد. دلیل اصلی آن وجود رطوبت زیاد در ناحیه طوقه، نرم شدن بافت‌ها و ورود این قارچ به آوندهای درخت است، ترشح صمغ، ترک برداشتن پوسته ساقه و قهوه‌ای شدن این قسمت‌ها از علائم بیماری است. خشک شدن سرشاخه‌ها یکی دیگر از علائم است.

کنترل بیماری:

- ساده‌ترین و کم‌هزینه‌ترین روش، جلوگیری از تجمع آب در اطراف طوقه و خشک نگاه‌داشتن آن است، چرا که اساساً مرطوب بودن آن محل ضرورت ندارد.
- استفاده از پایه‌های مقاوم به گموز که معمولاً درختان نارنج دارای این ویژگی هستند.
- در صورت پیوند نهال‌ها، محل پیوند باید حداقل ۳۰ سانتی‌متر بالاتر از سطح خاک و طوقه باشد.
- قارچ‌کش‌های سیستمیک از قبیل: متالاکسیل و آلیت می‌توانند این بیماری را کنترل کنند.

آنتراکنوز

در بسیاری از باغ‌های مرکبات، خشک شدن سرشاخه‌ها دیده می‌شود که عامل آن یک قارچ است. قارچ مذکور معمولاً به درخت‌های ضعیف آسیب می‌رساند. بنابراین تقویت درخت‌ها و آبیاری کافی و منظم می‌تواند از فعالیت این قارچ، مقداری ممانعت به‌عمل آورد.

علائم بیماری با زرد و خشک شدن برگ‌های سرشاخه‌ها و ریزش آن‌ها بروز می‌کند. ظهور شیارهای کم عمق روی پوست سرشاخه‌ها مانع از حرکت مواد در آوندها شده و قسمت‌های فوقانی به‌تدریج خشک می‌شوند. میوه‌های فوقانی نیز تحت‌تاثیر این قارچ قرار گرفته و زخم‌های چوب‌پنبه‌ای شکل روی آن‌ها ظاهر و به‌تدریج خشکیده می‌شوند.

کنترل بیماری: همان‌طور که گفته شد، این بیماری به درخت‌های ضعیف آسیب می‌رساند، بنابراین تقویت گیاه و آبرسانی منظم از ایجاد تنش در گیاه جلوگیری کرده و مانع از فعالیت قارچ می‌شود.

- قطع کردن شاخه‌های خشک فوقانی و سوزاندن یا دفن آن‌ها، همچنین مبارزه با آفات و علف‌های هرز اهمیت دارد که می‌توانند نقش انتقال‌دهنده واسط را داشته باشند.
- جلوگیری از صدمات مکانیکی و ایجاد زخم بر اندام‌های گیاه که می‌توانند مجرای برای ورود قارچ‌ها باشند. در صورت اجرای هرس باید محل بریدگی با مواد لازم ضدعفونی شود.
- سموم مسی و هرگونه ترکیباتی از این نوع، می‌تواند به کنترل بیماری کمک نماید.

■ فریبا نبوی طهرانی‌فر

مجموع مساحت باغ‌های مرکبات کشور در حدود ۳۰۰ هزار هکتار است؛

که بیش از نیمی از آن به باغ‌های پرتقال

و پس از آن نارنگی و سایر مرکبات اختصاص دارد.

سالانه چهار تا پنج میلیون تن

(حدود چهار درصد کل محصولات کشاورزی)

مرکبات تولید و تقریباً پنج درصد آن صادر می‌شود.

براین اساس، مطالعه این مقاله توصیه می‌گردد.

بیماری‌های مخرب مرکبات

تیر ۱۴۰۳

ماهنامه دام و کشت و صنعت ۲۸۸

۲۸

بخش تولیدات گیاهی

پوسیدگی سیاه مرکبات

عامل این بیماری، قارچ آلترناریا *Alternaria* است که در مناطق دارای رطوبت بالا فعال می‌شود. اسپورهای قارچ توسط باد و باران مشابه آنچه هم اکنون در شمال ایران وجود دارد، خیلی سریع به اطراف پراکنده شده و آلودگی ایجاد می‌کنند.

علائم بیماری به صورت پوسیدگی سیاه رنگ روی برگ و سپس میوه‌ها در اوایل دوره رشد (به اندازه فندق) و یا در هنگام برداشت دیده می‌شوند.

علائم در برگ‌ها به شکل لکه‌های قهوه‌ای با حاشیه‌ای زرد رنگ است. این لکه‌ها به تدریج پوسیده شده و حالت نکروتیک پیدا می‌کنند.

علائم در میوه‌ها نیز به شکل لکه‌های گرد و کوچک و سیاه‌رنگ است. چنانچه میوه‌ها نزدیک به زمان برداشت آلوده شوند، این سیاهی در درون میوه نیز دیده می‌شود.

کنترل بیماری:

- برای کنترل این بیماری باید از ارقام مقاوم کشت نمود. استفاده بیش از اندازه از کودهای ازته موجب نازک شدن برگ‌ها شده و امکان عبور اسپور قارچ را به وجود می‌آورد. به جای آن می‌توان از کودهای پتاسه استفاده کرد که باعث مقاوم شدن برگ و میوه می‌شود.

- در صورت بارندگی‌های تابستانی باید اقدام به سمپاشی با سمومی نظیر (رورال تی اس) نمود و تمام درخت‌ها را به‌طور کامل سمپاشی کرد.

بلاست مرکبات

بلاست مرکبات یک بیماری جهانی در باغ‌های مرکبات است و درخت‌های پرتقال و گریپ‌فروت حساسیت بیشتری به این بیماری دارند.

علائم بیماری به صورت لکه‌های بیضی‌شکل و آب‌سوخته روی دم‌برگ است که به تدریج به سمت محل اتصال برگ به ساقه و دم‌برگ میانی، گسترش می‌یابد. با قطع آوندهای آبکش، برگ‌ها چروکیده و قهوه‌ای شده و می‌ریزند. این علائم روی میوه به شکل لکه‌های گرد و فرورفته به رنگ قهوه‌ای روشن است. این لکه‌ها به تدریج سیاه شده و به عمق میوه نفوذ می‌کنند، همین فساد موجب ورود سایر عوامل بیماری‌زا مانند قارچ و باکتری شده و میوه از بین می‌رود.

این باکتری روی برگ‌هایی که مدت زمان زیادی در شرایط مرطوب قرار داشته‌اند؛ به سادگی ایجاد بیماری می‌نماید. درخت‌های جوان نسبت به بیماری حساسیت بیشتری دارند که در حرارت‌های بین ۱۰ تا ۲۰ درجه بسیار فعال است.

کنترل بیماری:

- هرس شاخه‌های خشک در بهار و حذف کامل آن‌ها از باغ؛
- سمپاشی درخت‌ها با بردوفیکس، قبل از شروع بارندگی‌های پاییزی؛ به نسبت ۱۰ در هزار؛
- سمپاشی با بردوفیکس، پس از هرس زمستانی؛ به نسبت ۱۰ در هزار؛
- سمپاشی با بردوفیکس پس از ریزش گلبرگ‌ها و زمان تشکیل میوه؛ به نسبت ۵ در هزار؛
- استفاده نکردن زیاد از کودهای شیمیایی که موجب ظریف شدن برگ‌ها می‌شوند

بیماری‌های باکتریایی

شانکر باکتریایی مرکبات یا (Citrus Canker) قادر به آلوده کردن تمام اندام‌های هوایی گیاه یعنی برگ، میوه و شاخه است که باعث ریزش برگ و میوه نارس می‌شود. تقریباً تمام گیاهان خانواده مرکبات به این بیماری آلوده می‌شوند.

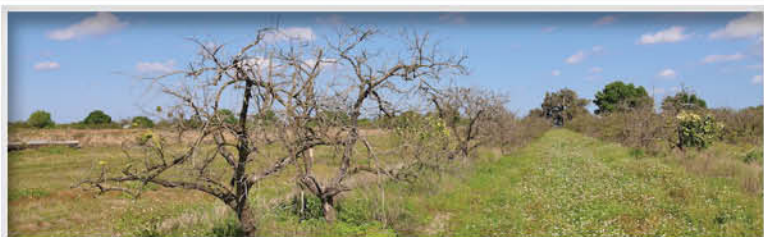
معمولاً درختان ضعیف که دچار تنش‌های بدی تغذیه، هجوم حشرات یا خشکی و کم آبی قرار می‌گیرند، آماده ابتلا به این بیماری هستند. علائم بیماری به شکل لکه‌های زرد تا قهوه‌ای روی برگ، ساقه و میوه است.

یکی از علائم ویژه این بیماری، حاشیه آغشته به آب در لکه‌ها است که در نور آفتاب به خوبی قابل تشخیص است. ضایعاتی که مدت زمانی از آن‌ها سپری شده، حالت چوب‌پنبه دارند که در نهایت به مرگ گیاه منتهی می‌شود.

انتشار بیماری توسط باد و باران رخ می‌دهد و باکتری پس از فرارگرفتن روی اندام‌های گیاه از راه روزنه‌ها وارد می‌شوند. استفاده از ابزار آلوده برای هرس یا بریدن شاخه، می‌تواند موجب انتقال بیماری شود.

کنترل بیماری:

تقریباً هیچ زمانی برای این بیماری وجود ندارد و پیشگیری و مراقبت، گزینه‌های مناسبی برای جلوگیری از انتشار آن است. راهکارهای مناسب به صورت حذف درختان آلوده، هرس درخت‌ها در هنگام خشک بودن هوا و سوزاندن بقایای آلوده، ضدعفونی ابزار باغبانی در زمان آلوده شدن در هنگام کار با درخت‌های بیمار، استفاده از ترکیبات دارای مس (اکسی کلرورمس) قبل از ایجاد شانکر و سمپاشی کامل درخت‌ها، و کنترل آفات که قادر به انتقال باکتری به سایر درخت‌ها هستند.

جاروک جادوگر

اخيراً و به دلیل ورود این بیماری به مناطق جنوبی کشور و نابود کردن درخت‌های لیموترش و لیمو، اهمیت زیادی پیدا کرده است. در حال حاضر هیچ درمان خاصی برای آن وجود ندارد و بیشتر به سمپاشی علیه حشرات مکند نظیر شته، زنجره‌ها و ... و ریشه‌کن کردن درخت‌های آلوده، راهی برای کنترل این بیماری است.

بیماری‌های ویروسی مرکبات

عوامل ویروسی مختلفی روی مرکبات وجود دارند، اما بی‌اثر یا کم‌اثر بودن این بیماری‌ها و خسارت‌های اقتصادی اندک، مانع از مبارزه با آن‌ها می‌شود. در میان عوامل بیماری‌زا و ویروسی مرکبات، مهم‌ترین مورد ویروس تریستیزیا *Citrus Tristeza Virus* است که به‌طور خلاصه CTV نامیده می‌شود.

این ویروس یکی از مضرترین عوامل بیماری‌زا در مرکبات سرتاسر جهان است. بیماری توسط نهال‌های نازکی آنشو از ژاپن وارد ایران شد که پس از گذشت چند دهه و به دلیل وجود شته‌های ناقل این ویروس در سرتاسر باغ‌های شمال ایران گسترش یافت. علائم بیماری به صورت بروز زردی، زوال آهسته درخت و گاه گلدهی بی‌موقع است.

تخریب ریشه‌های جذب‌کننده آب و موادغذایی و همچنین بسته‌شدن آوندهای قسمت‌های پایین گیاه به همراه علائمی دیگر چون میوه بیش از اندازه معمول، نشان‌دهنده وجود این ویروس است.

کنترل بیماری:

مقابله با این بیماری فاقد مبارزه شیمیایی مستقیم است، اما مبارزه علیه شته‌ها که عامل اصلی انتقال بیماری به نهال‌های سالم هستند می‌تواند موثر باشد. رعایت مسائل بهداشتی و ضدعفونی وسایل باغبانی و قرنطینه‌ای اهمیت دارند. ریشه‌کشی و سوزاندن کامل درخت‌های آلوده، تهیه پیوندک و پایه مقاوم به بیماری، می‌تواند مانع از انتشار آن گردد. ☞

یادتان باشد!

خاک زراعی بانک و ذخیره همیشگی شما
برای تولید (زراعی، باغی و گلخانه‌ای) است
و نباید به آن آسیب برسد.

مطالعه مطلب زیر به دلیل اهمیت آن توصیه می‌شود.

بیماری نماتد روش‌های درمان آن

نماتد یا نماتود (گره ریشه‌ای) یک بیماری خطرناک در کشت‌های گلخانه‌ای، باغی و فضای باز است. اهمیت کنترل نماتد از آن جهت است که در بیشتر بیماری‌ها عامل بیماری‌زا در نهایت کشت موجود را از بین می‌برد؛ ولی در نماتد نه تنها کشت، بلکه خاک زراعی هم از بین می‌رود. به عبارتی نه تنها کشت موجود بلکه سایر انواع کشت‌ها هم که قرار است در آینده در این زمین صورت بگیرد؛ دچار آسیب‌های جدی خواهد شد.

به همین دلیل، نماتد یک مشکل بسیار خاص و اقتصادبرانداز است؛ که باید از بروز آن در خاک‌های زراعی پیشگیری و در صورت ابتلا به این بیماری، خیلی سریع نسبت به کنترل آن و ترمیم ساختار خاک، اقدام‌های جدی انجام گیرد.

کرم نماتد چیست؟

عامل بیماری نماتد، کرم حلقوی است که با نفوذ به ریشه و تغییر در ساختار سلول‌های ریشه، آن قسمت از ریشه را در اختیار گرفته و مانند یک انگل از ریشه گیاهان میزبان تغذیه می‌کند.

نشانه‌های بیماری نماتد

بیماری نماتد به دلیل گستردگی بسیار زیادی که دارد، تقریباً در تمامی انواع کشت‌های گلخانه‌ای، باغی و فضای باز وجود دارد. عمده‌ترین علائم نماتد بروز کمبود شدید در گیاه است. این علائم کمبود با ظهور لکه‌ای در سطح کشت دیده می‌شود. به عبارتی برخی گیاهان علائم شدید کمبود را نشان می‌دهد ولی گیاهان دیگر هیچ‌یک از این علائم را نشان نمی‌دهند. البته دقت داشته باشید که این علائم باید با استفاده از آزمایش ریشه و خاک اطراف ریشه، خیلی دقیق مشخص شود و فقط به دلیل بروز علائم کمبود، نمی‌توان بدون استفاده از روش‌های دقیق نسبت به وجود یا نبودن نماتد، اطمینان داشت.

راه‌های انتقال نماتد

بیماری نماتد از راه‌های مختلف منتقل می‌شود مانند:

- آب‌های زیرزمینی • تایر ادوات کشاورزی مثل تراکتور
- کف پا • نهال یا نشاهای آلوده • ... و راه‌های مشابه از قسمت‌های آلوده، به گیاهان سالم انتقال پیدا می‌کند. بعد از مشخص شدن آلودگی در یک کشت، باید قسمت‌های آلوده به‌طور کامل ایزوله شود.

روش تشخیص نماتد

یکی از راهکارهای تشخیص بیماری نماتد در کشت، دقت به الگوی بروز علائم کمبود شدید و یا استوپ کردن رشد و توسعه بوته‌ها است. در موارد مشکوک به نماتد، عملاً این علائم کمبود یا استوپ کردن رشد و توسعه بوته‌ها به صورت لکه‌ای رخ می‌دهد.

این در شرایطی است که کودهای موردنیاز کشت در آن مقطع به صورت کافی در اختیار گیاه قرار داده می‌شود؛ ولی بعضی از گیاهان با وجود دریافت کودها هیچ حرکتی از خود نشان نداده و حتی روزبه‌روز ضعیف‌تر می‌شوند.

البته به این نکته اساسی باید دقت داشت که آلودگی منطقه، خود می‌تواند یکی از علل مشکوک شدن به بیماری نماتد در آن کشت باشد. در بعضی از مناطق کشور و به‌ویژه در کشت‌های بومی آن منطقه، وجود نماتد دور از انتظار نیست.

خسارات و آسیب‌های نماتد در ریشه

مهم‌ترین شکل آسیب نماتد به ریشه‌ها، کاهش شدید جذب به دلیل تغییر عملکرد قسمت‌هایی از ریشه است. کرم نماتد با تغییراتی که در قسمت‌های مختلف ریشه ایجاد می‌کند؛ دستور جذب موادی را به این قسمت‌ها می‌دهد، که برای تغذیه خود است. به همین دلیل است که نماتد به نوعی، یک انگل است. انگل‌ها با استفاده از میزبان، مواد غذایی خود را تامین می‌کنند اما خود عملاً امکان جذب مواد غذایی را ندارند. با توجه به این نکته مهم، نماتد بیشترین آسیب را به ریشه گیاهان می‌زند و در صورت مقابله نکردن به‌موقع، گیاه را در نهایت از بین خواهد برد. دقت داشته باشید که تا هر زمان، نمی‌توانید با بیماری نماتد مقابله کنید چرا که بعد از افزایش شدید میزان آلودگی ریشه، عملاً امکان بهبودی وجود ندارد.

اهمیت مبارزه با نماتد (گره ریشه)

بیماری نماتد برخلاف سایر بیماری‌ها و آفات، فقط کشت آلوده را از بین نمی‌برد، بلکه در زمین‌های آلوده به نماتد، خاک زراعی از بین خواهد رفت، این بدان معنا است که مبارزه با بیماری نماتد نه تنها برای نجات کشت موجود است؛ بلکه برای نجات خاک زراعی و ایجاد شرایط برای کشت مجدد در آن خاک است. اگر بیماری نماتد به‌موقع و به روش صحیح کنترل نشود؛ در واقع امکان انجام هیچ نوع کشت در آن خاک، فراهم نخواهد شد. ☐

بخش تولیدات گیاهی

تیر ۱۴۰۳

ماهنامه دام و کشت و صنعت ۲۸۸

۳۵

بررسی اثر تغذیه بهینه در افزایش ارتفاع بوته نخود دیم جهت تسهیل در برداشت مکانیزه با کمباین

بخش تحقیق و توسعه شرکت زرافشان با همکاری موسسه تحقیقات دیم کشور - مراغه

دکتر خوشرو، مدیر بخش حبوبات موسسه تحقیقات کشاورزی دیم کشور

دکتر حیدرزاده، کارشناس فنی شرکت زرافشان شهرستان مراغه

مقدمه: نخود با نام علمی *Cicer arietinum* متعلق به خانواده لگوئینه می باشد و یکی از مهم ترین محصولات کشاورزی بومی مناطق مدیترانه، منبع غنی از پروتئین و کربوهیدرات ها می باشد. نخود گیاهی با نیاز آبی کم می باشد و کاشت نخود دیم در بسیاری از مناطق ایران رواج دارد. ارتفاع بوته نخود در زمین های مرتفع مانند مناطق غرب و شمال غربی کشور به دلیل افزایش فشار هوا همواره کم بوده و این مشکل سد بزرگی در برداشت مکانیزه نخود می باشد. از طرفی به دلیل بالا بودن سطح زیر کشت مزارع دیم و پایین بودن قیمت محصول برداشت دستی نخود به هیچ عنوان مقرون به صرفه نمی باشد. در این تحقیق تلاش شده تا با تغذیه بهینه ارتفاع بوته نخود دیم را افزایش داده تا بتوان از کمباین برای برداشت نخود دیم استفاده کرد.

مواد و روش ها: این آزمایش در سال زراعی ۱۴۰۳ در مزرعه تحقیقاتی موسسه دیم کشور در شهرستان مراغه و در قالب طرح مشاهده ای با دو تکرار در ماه های اردیبهشت و تیر اجرا گردید. برای تغذیه مزرعه از مخلوط سه کود KZnB، آهن-روی- منگنز ۶٪ و روی ۷/۵٪ درصد شرکت زرافشان با غلظت ۱، ۲ و ۱ لیتر در هزار به ترتیب استفاده شد. روش استفاده بصورت محلول پاشی با سم پاش کوله ای بود.

صفات اندازه گیری شامل ارتفاع بوته و عملکرد دانه بود.

نتایج: بررسی مقایسه بین ارتفاع بوته و تعداد دانه در هر بوته بین دو مزرعه تیمار و شاهد نشان داد که عملکرد بوته بطور میانگین ۵۰٪ افزایش رشد و تعداد دانه در بوته تا ۳۰٪ افزایش عملکرد نسبت به مزرعه شاهد داشته است.

● این طرح به درخواست موسسه تحقیقات دیم کشور جهت رفع مشکل کوتاهی بوته نخود دیم اجرا گردید.

ZARAFSHAN CO.
Manufacturer of Pesticides & Fertilizer

تهران، خیابان شریعتی، ابتدای خیابان حقوقی، پلاک ۷۳، واحد ۲
تلفن: ۰۲۱-۷۷۵۱۷۳۹۵-۷ فکس: ۰۲۱-۷۷۵۱۷۳۹۸

انواعی از قارچ فوزاریوم در خاک وجود دارند که عمده این قارچ‌ها بیماری‌زا نیستند. اما گونه‌هایی هستند که آسیب‌های جدی به ریشه گیاهان در خاک وارد می‌کنند و در زمره قارچ‌های فوزاریومی به‌شمار می‌روند. این عوامل قارچی فوزاریومی با تخریب ساختار ریشه، باعث افت شدید عملکرد و در نهایت از بین رفتن گیاه می‌شوند.

سفتی خاک؛ یکی از مهم‌ترین شاخصه‌های خاک زراعی چیدمان یا همان فلور خاک است. هرچه یک خاک ساختار خوب و متناسبی داشته باشد به همان میزان برای کشاورزی مناسب‌تر است. یکی از عمده‌ترین مشکلات در خاک‌های زراعی سفتی خاک است.

در این حالت به‌دلیل سفتی بیش از اندازه، مشکلات و معضلاتی مثل رشد نکردن و توسعه ریشه، رطوبت بیش از میزان نیاز، نفوذپذیری کم آب به عمق و مشکلاتی از این دست برای کشت‌ها ایجاد خواهد شد.

رابطه سفتی خاک و بیماری فوزاریوم ریشه؛ یکی از مهم‌ترین عوامل محیطی که باعث ایجاد بیماری‌های قارچی می‌شود؛ بالا بودن میزان رطوبت خاک است. در خاک‌های سفت به‌دلیل نفوذپذیری پایین خاک، در زمان آبیاری مجبور به استفاده زیاد از آب هستیم. این بدان معنی است که میزان رطوبت در محدوده ریشه بالا خواهد بود.

این بالا بودن میزان رطوبت شرایط را برای بروز بیماری‌های قارچی مثل فوزاریوم به‌شدت بالا خواهد برد. به‌همین دلیل در خاک‌های سفت میزان احتمال ابتلای ریشه به بیماری فوزاریوم ریشه زیاد است.

راهکارهای درمان فوزاریوم و سفتی خاک؛ در خاک‌هایی که از سفتی آنها اطلاع داریم؛ بهتر است قبل از شروع کشت نسبت به اصلاح ساختار و دانه‌بندی این خاک‌ها اقدام شود. در این روش با استفاده از مواردی مثل ماسه بادی، استفاده از خاک‌های زراعی با دانه‌بندی بهتر، کودهای دامی فرآوری‌شده، کودهای مدرن ارگانیک مثل بیوپاور که قابلیت ماندگاری بالایی دارند و مواردی از این دست، برای اصلاح خاک قبل از شروع کشت استفاده کنید.

راهکارهای عملی؛ در صورت ابتلا به فوزاریوم در زمان دوره کشت، در چنین شرایطی می‌توانیم از روش زیر برای کنترل شرایط و مقابله با بیماری قارچی فوزاریوم استفاده که در ادامه به‌صورت کامل هر یک از این موارد را توضیح خواهیم داد.

مدیریت شرایط آبیاری؛ در خاک‌های سفت، میزان آب مورد استفاده و فواصل آبیاری بسیار مهم و حیاتی است. در چنین خاک‌هایی به‌دلیل ساختمان خاک (فلور خاک) باید مقدار آب مورد استفاده در هر بار آبیاری زیاد و فواصل آبیاری به نسبت خاک‌های معمولی طولانی‌تر باشد؛ چراکه به‌دلیل سرعت نفوذ پایین آب در این خاک‌ها به حجم آب زیاد و زمان طولانی‌تری نسبت به خاک‌های معمولی نیاز داریم.

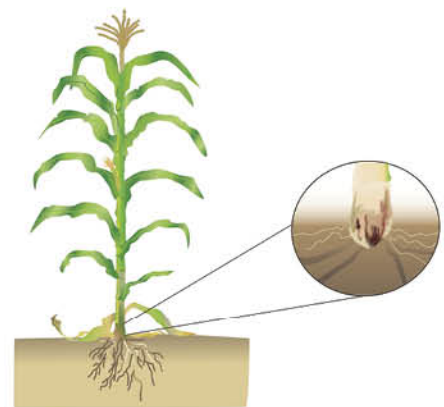
از طرفی، به‌دلیل ماندگاری طولانی رطوبت در خاک اطراف ریشه باید فواصل آبیاری طولانی‌تر باشد؛ تا آبیاری‌های پشت سر هم باعث افزایش بیش از اندازه رطوبت در خاک اطراف ریشه نشوند.

استفاده از قارچ‌کش؛ اگر کشت شما دچار بیماری قارچی فوزاریوم شده یا نزدیک به ابتلا به این بیماری است؛ باید نسبت به استفاده از قارچ‌کش اقدام کنید. با توجه به این نکته مهم که نمی‌توانید از هر قارچ‌کشی برای مقابله با فوزاریوم استفاده کنید. پیشنهاد ما استفاده از قارچ‌کش‌های دارای ترکیبات مسی است. البته دقت داشته باشید که

هر ترکیب مسی هم قابلیت مقابله با قارچ فوزاریوم را ندارد.

تقویت ساختار ریشه؛ ریشه گیاه همیشه به‌عنوان یکی از بهترین اصلاح‌کننده‌های خاک از لحاظ سفتی مطرح بوده است. هرچه حجم ریشه گیاه بیشتر باشد به همان میزان خاک اطراف این ریشه‌ها نرم‌تر و مناسب‌تر برای کشاورزی است. با اصلاح ساختار خاک، احتمال ابتلا به بیماری قارچی فوزاریوم کمتر خواهد شد.

برای انجام این کار لازم است که از کودهای افزایش‌دهنده حجم ریشه مانند: فولویکول، بیوهیومات یا بیوتچ (بسته به شرایط کشت) استفاده کنید. □

نبرد با بیماری فوزاریوم ریشه

امکان دارد آفت‌کش‌هایی که به‌عنوان «ارگانیک» معرفی و توصیه می‌شوند نیز برای موجودات زنده در اکوسیستم خاک مضر و کشنده باشند.

کارشناسان عقیده دارند که برخی از کشاورزان و باغداران به‌طور ندانسته و ناخواسته تعداد بسیار زیادی از ارگانیسم‌های زنده خاک مانند کرم‌های خاکی را با موادی که با علامت «ارگانیک» معرفی و برای بهبود خاک توصیه می‌شوند، از بین می‌برند و خاک محل زندگی آن‌ها را مسموم می‌کنند.

اگرچه کرم‌های خاکی، ظاهری حقیر دارند، اما چارلز داروین اعتقاد داشت که آن‌ها کارهای زیادی برای بهبود و بارور کردن خاک انجام می‌دهند.

او در یکی از نوشته‌های خود گفت: بدون شک «کرم خاکی» مشابه سایر جانوران که هر یک نقشی مهمی در تاریخ جهان دارند، آن‌ها نیز برخلاف ساختار کوچکشان از اهمیت زیادی برخوردارند. به هر حال، بسیاری از باغداران به دلیل آن که می‌خواهند زمین باغ آن‌ها پاک و تمیز باشد، محل زندگی کرم‌ها را از بین می‌برند و با زیر و رو کردن عمیق خاک آن‌ها را در سطح خاک قرار داده و نابود می‌کنند.

انواعی از تولیدات سمی که تهیه کردن آن‌ها به سادگی انجام گرفته و برای کرم‌ها مضر تشخیص داده شده‌اند، دارای «سپونین» بوده و موجب مرگ کرم‌های خاکی می‌شوند. نکته مهم آن است که این مواد با علامت «ارگانیک» عرضه می‌شوند و برچسب آن، اطلاعاتی از مرگ‌بار بودن برای کرم‌ها ذکر نگردیده است. برخی از اقدامات موجب راندن و تحریک کرم‌ها به حرکت به سمت لایه‌های عمیق‌تر خاک می‌شود، بدون آن که به مواد کشنده توجه گردد؛ که به خاک اضافه می‌شود.

با آگاهی از پتانسیل سمیت موادی که به خاک زده می‌شوند، تاکنون اقدامات منسجم و همه‌جانبه‌ای برای کنترل آن‌ها ایجاد نشده است. کرم‌ها مواد به‌جا مانده از گیاهان و ضایعات پوسیده شده را تبدیل به عناصر و مواد غذایی مغید کرده و به بهبود اکوسیستم موجود کمک می‌کنند.

به‌طور کلی، به دلیل مکانیزاسیون شدید روی اراضی که موجب برهم خوردن فیزیک خاک و فشرده شدن آن می‌شود و همچنین استفاده بیش از میزان استاندارد به کارگرفتن کودهای شیمیایی و آفت‌کش‌ها، جمعیت کرم‌های خاکی تقلیل و زندگی آن‌ها به خطر افتاده است. به‌گونه‌ای که در مدت ۲۵ سال گذشته، جمعیت آن‌ها در اراضی انگلستان، تا یک‌سوم کاهش یافته که می‌تواند نگران‌کننده باشد.

در یک بررسی که توسط دانشگاه ساسکس انگلستان انجام گرفت، بسیاری از تولیداتی که برای نگهداری اراضی باغ‌ها و زمین‌های چمن مورد استفاده قرار می‌گیرند، دارای سپونین هستند که برای کرم‌های خاکی بسیار سمی است.

ماده سپونین به‌طور معمول از بذر چای به‌دست می‌آید و از این جهت در گروه مواد ارگانیک قرار می‌گیرد، اما این به آن معنا نیست که نمی‌تواند آسیب‌زننده باشد. به‌عنوان نمونه سم بوتولینوم و یا سم سیانید (Cyanide) نیز ارگانیک؛ اما بسیار کشنده است.

افرادی که مسئول نگهداری و مراقبت از فضاهای سبز، مراتع و چمنزارها هستند نباید به دلیل حفظ شرایط این اراضی از چنین سمومی استفاده کنند؛ چون موجب مرگ کرم‌های خاکی می‌شوند.

سپونین ماده‌ای است که استفاده و کاربردهای چندگانه دارد. سپونین‌ها در آب و چربی قابلیت حل داشته و در دارو، صابون، کپسول اطفای حریق، سنتز استروئید و نوشابه گازدار و دیگر مواد استفاده می‌شوند.

اساساً هرگونه ماده‌ای که به صورت عمدی در طبیعت رها شود، حتی اگر برچسب ارگانیک داشته باشد، می‌تواند به محیط‌زیست آسیب وارد نماید.

حال این زنگ خطر به صدا درآمده که تا بررسی‌های بیشتر، از مصرف موادی خودداری شود؛ چرا که چنین موادی می‌توانند به تمام موجودات زنده در اکوسیستم‌های آبی و خاکی صدمه وارد نمایند؛ که یکی از آن‌ها کرم‌های خاکی است.

باید هرگونه ماده آفت‌کش مجوزهای لازم برای مصرف را از ارگان‌های ناظر دریافت نماید؛ استفاده بدون رعایت معیارهای سلامت این مواد، می‌تواند زیان‌بار باشد. □

اثر آفت‌کش‌های پنهان در محصولات کشاورزی

raha
ANDISH KAVAN
رها اندیش کاوان

امروزه با توجه به گسترش استفاده از سموم شیمیایی که منجر به مقاومت آفات، از بین رفتن دشمنان طبیعی، بروز آفات ثانویه و آلودگی‌های زیست‌محیطی شده است؛ استفاده از روش‌های جایگزین با کارایی بالا در کنترل آفات پیشنهاد می‌شود. یکی از روش‌های مناسب برای مدیریت موفق آفات، استفاده از آفت‌کش‌های پایه گیاهی است. استفاده از این آفت‌کش‌ها از دیرباز به صورت غیرتجاری مرسوم بوده؛ اما امروزه در سراسر دنیا، این آفت‌کش‌ها به صورت تجاری در حال تولید و عرضه به کاربران کشاورزی هستند.

شرکت رها اندیش کاوان

طی دو دهه اخیر با رویکردی پیشرو، در جهت کمک به تولید محصول سالم و نجات طبیعت از سموم شیمیایی پرخطر در زمینه تولید و واردات آفت‌کش‌های پایه گیاهی پا به عرصه نهاده است. دو آفت‌کش پایه گیاهی بایو ۱ و بایو ۲ وارداتی از شرکت MR Innovation کره جنوبی، دارای مجوز رسمی از سازمان حفظ نباتات کشور در زیر معرفی می‌شوند.

بایو ۱ (BIO 1)

بایو ۱، ترکیبی پایه گیاهی و ارگانیک حاوی عصاره ریشه تلخه بیان و ماترین با خاصیت حشره‌کشی می‌باشد. این ترکیب غیرسیستمیک با اثر تماسی-گوارشی توانایی بالایی در کنترل لارو آفات پروانه‌ای، به‌ویژه لارو بید کلم، خوشه‌خوار انگور و سایر بالپولکداران، لارو سوسک‌های آفت و حشرات کامل دو بالان دارد.

این ترکیب فاقد دوره کارنس است و هیچ باقیماندگی روی محصول به جای نمی‌گذارد و تا زمان برداشت محصول قابل استفاده است.

میزان مصرف بایو ۱ به میزان ۱/۵-۱/۳ لیتر در هزار لیتر آب به صورت محلول‌پاشی کامل گیاه و به صورت یکنواخت است.

در صورت نیاز، محلول‌پاشی مرتبه دوم با فاصله ۱۰ تا ۱۵ روز پس از مرحله اول پیشنهاد می‌گردد. با توجه به زمان فعالیت اغلب آفات قبل از غروب آفتاب و به منظور تأثیر بهتر و کارایی بالاتر پیشنهاد می‌گردد زمان محلول‌پاشی کمی قبل از غروب و به دور از تابش مستقیم نور خورشید باشد.

بایو ۱ علاوه بر اثر مستقیم در از بین بردن آفات هدف، به دلیل وجود مواد آلی مختلف که سبب تأمین اسیدهای آمینه ضروری گیاه، رشد و نمو بهتر، تحریک فیتوالکسین‌های گیاهی و افزایش مقاومت گیاه می‌شود. به صورت غیرمستقیم نیز سبب کاهش خسارت آفات و در نتیجه افزایش کیفیت و کمیت محصول نیز می‌شود.

بخش تولیدات گیاهی

بایو ۲ (BIO 2)

بایو ۲، ترکیبی پایه گیاهی و ارگانیک حاوی عصاره ریشه تلخه بیان و ماترین با خاصیت حشره کشی و کنه کشی می باشد. این ترکیب غیرسیستمیک با اثر تماسی-گوارشی، توانایی بالایی در کنترل آفاتی مانند کنه تارتن دو لکه ای، پوره زنجبرک خرما و سایر آفاتی که با مکیدن شیر گیاهی سبب خسارت در گیاه می شوند مانند شته، سفیدبالک، تریپس و غیره، دارد.

این ترکیب فاقد دوره کارنس است و هیچ باقیماندگی روی محصول به جای نمی گذارد و تا زمان برداشت محصول قابل استفاده است. میزان مصرف بایو ۲ به میزان ۱/۵ لیتر در هزار لیتر آب به صورت محلول پاشی کامل گیاه و به صورت یکنواخت است. در صورت نیاز، محلول پاشی مرتبه دوم با فاصله ۱۰ تا ۱۵ روز پس از مرحله اول پیشنهاد می گردد. با توجه به زمان فعالیت اغلب آفات قبل از غروب آفتاب و به منظور تأثیر بهتر و کارایی بالاتر پیشنهاد می گردد، زمان محلول پاشی کمی قبل از غروب و به دور از تابش مستقیم نور خورشید باشد.

بایو ۲ علاوه بر اثر مستقیم در از بین بردن آفات هدف، به دلیل وجود مواد آلی مختلف که سبب تأمین اسیدهای آمینه ضروری گیاه، رشد و نمو بهتر، تحریک فیتوالکسین های گیاهی و افزایش مقاومت گیاه می شود به صورت غیرمستقیم نیز سبب کاهش خسارت آفات و در نتیجه افزایش کیفیت و کمیت محصول نیز می شود.

بایو ۱ و بایو ۲ قابلیت اختلاط با برخی از سموم شیمیایی به جز ترکیبات مسی، روغن های مصنوعی، ترکیبات سولفور، بورداکس و آلکالیل های قوی را دارند. پیشنهاد می شود در صورت اختلاط با سموم، قبل از استفاده در سطح وسیع ابتدا در یک سطح کوچک مورد تست قرار گیرند. در صورتی که بایو ۱ و بایو ۲ قابلیت اختلاط با سموم شیمیایی را داشته باشند، توصیه می شود دوز سم مصرفی به نصف کاهش یابد.

ترکیب بایو ۱ و بایو ۲ برای دشمنان طبیعی و محیط زیست ایمن بوده و هیچ گزارشی مبنی بر مقاومت آفات هدف به بایو ۱ و بایو ۲ گزارش نشده است. بهتر است در زمان فعالیت زنبورهای گرده افشان، محلول پاشی با ترکیبات پایه گیاهی انجام نشود.

ترکیبات بایو ۱ و بایو ۲ را باید در ظرف اصلی با درب بسته در جای خشک و خنک و دور از تابش مستقیم نور خورشید نگهداری کرد و تا ۳ سال در شرایط انبارداری نامبرده قابلیت نگهداری دارند.

raha
ANDISH KAVAN
رها اندیش کاوان

همگام با طبیعت؛ همراه با سلامت
تلفن: ۰۲۱-۸۵۵۹۶۰۲۱-۳۲۱۵۰۲۰۱۰
فکس: ۰۲۱-۸۵۵۹۷۲۳۰
www.rahaandish.net

بدون استفاده از سموم پرخطر شیمیایی آفات و بیماری های گیاهان را کنترل کنید

شرکت کیمیا سبز آور

تولید کننده پیشرو آفت کش ها و کودهای با پایه گیاهی و معدنی

- پالیزین (حشره کش) جهت کنترل شته و بیشتر گونه های کنه و آفات مکنده.
- تنداکسیر (حشره کش و کنه کش روغنی حاوی عصاره فلفل قرمز) جهت کنترل کنه و طیفی از آفات مکنده.
- سپیدان (کانولین فرآوری شده) دورکننده حشرات از گیاهان و مقابله با آفتاب سوختگی محصولات.
- کالیبان (قارچ کش) جهت کنترل بیماری سیدک سببی و پودری.
- فریکول (طعمه حلزون کش حاوی فسفات آهن) جهت کنترل حلزون و راب.
- سیتراپلاس (افزودنی پالیزین حاوی روغن گیاهی و صمغ های گیاهی) جهت روغن پاشی زمستانه و بهاره گیاهان.
- برتر (صابون محلول پاشی اسیدی) بهبود چشمگیر سطح پوشش مواد پاششی به گیاهان و کاهش قلیانیت جهت افزایش کارایی.
- کیمیا (صابون محلول پاشی حاوی صمغ های گیاهی) جهت ایجاد سطح پوشش بیشتر و افزایش دهنده چسبندگی مواد پاششی به گیاهان و مقابله با بادبردگی سموم علف کش.
- مدلور مایع جلب کننده مگس میوه مدیترانه حاوی پروتئین و نمک های آمونیاک. (محصول جدید)
- ارگانومکس (کود مایع کنساتره) افزایش دهنده ماده آلی خاک و تامین کننده عناصر غذایی مورد نیاز گیاهان. (محصول جدید)
- کیتوپلاس (حاوی ماده موثره کیتوزان) افزایش دهنده سیستم ایمنی گیاهان و بهبود دهنده رشد. (محصول جدید)
- پروکسین ۵% مایع ضدعفونی کننده قوی و سازگار با محیط زیست حاوی پراکسید هیدروژن. (محصول جدید)
- بنزالین ۲۰ مایع ضدعفونی کننده و گند زدا حاوی صابون کاتیونی.

IFOAM
ORGANICS
INTERNATIONAL
Membership ID: 82210104

عضو رسمی
سازمان جهانی
جنبش های
کشاورزی ارگانیک

انجمن ارگانیک ایران
IOA
Member of Iran Organic Association

دارای گواهی ارگانیک بر اساس استانداردهای ۸۳۴/۲۰۰۷ و ۸۸۹/۲۰۰۸ اتحادیه اروپا و استاندارد ملی ۱۱۰۰۰

@kimiasabzavar
@kimiasabzavar
www.kimiasabzavar.com

نوآوری و کیفیت در خدمت محیط زیست

کارخانه: شهرک صنعتی امیریه فیروزکوه
تلفن دفتر تهران: ۲۲۸۵۶۴۷۹ و ۲۲۸۵۶۶۲۸
دورنگار: ۲۲۸۶۵۴۷۳

اخبار سبز کشاورزی
مزرعه سبز

دارای مجوز رسمی وزارت فرهنگ و ارشاد
akhbarsabzkesavarzi.ir
greenfarm.news
askme.news

همراه با:
- کشاورزان
- سرمایه گذاران
- کارآفرینان در همه عرصه های کشاورزی

یکی از وزرای اسبق وزارت جهادکشاورزی که چندی پیش، دیداری از استان سیستان و بلوچستان داشت؛ از مزرعه پرورش شتر دیدن کرد که نکات بسیار خوبی را درباره تولید و ایجاد ارزش افزوده براساس پرورش شتر و تولید گوشت گرم، شیر و درآمدهای جانبی آن مطرح کرد. وی در این استان به منطقه جاده چشمه رفت و گفت: در هشت کیلومتری زاهدان، یک مزرعه پرورش شتر وجود دارد؛ که شتر را در یک مزرعه پرورش می‌دهد.

تا آن زمان، پرورش شتر در مزرعه را مشاهده نکرده بودم. در این منطقه، کارآفرینی به نام بلوچ زهی فعالیت دارد که شترها را از صفر انتخاب کرده و روزی حدود ۱۵ لیتر شیر از هر شتر می‌گیرد.

همچنین افزود: شیر شتر را در زاهدان به قیمت هر لیتر حدود ۵۰۰ هزار تومان خریداری می‌شود. این هموطن ما، نزدیک به ۳۰۰ راس شتر دارد. وی با بیان این که همه این شتران در زمینی به وسعت دو هکتار پرورش می‌یابند و خوراک آنان، گیاه خار آدر یا خارشتر است؛ که در آن منطقه کویری به وفور پیدا می‌شود و نگرانی برای تامین آن وجود ندارد.

وی با بیان این که مردم به طور خودجوش برای پایداری کسب و کار خود تلاش می‌کنند و برای مشکلات پیش آمده نیز راه‌حل‌های بومی و علمی می‌یابند؛ اضافه کرد: بیماری گر شدن شتر، یکی از مشکلات شترداران است. در این منطقه کسی که شترداری می‌کرد برای درمان "بیماری گری" تمهیدی اندیشید. وقتی سوال کردم که برای درمان بیماری جدی و مهلک گری چه می‌کنی؟ اظهار داشت: به پاکستان رفتم و دیدم که در آن کشور این بیماری را چگونه درمان می‌کنند. در آنجا گرد سفیدی را به روی محل گری می‌مالند و آن را درمان می‌کنند. آن شتردار افزود: این گرد فقط در پاکستان یافت می‌شود و در حال پیدا کردن روش تولید آن هستم.

توجه کنید که این فرد، نسل اندر نسل شتریان و پرورش‌دهنده شتر بوده و اکنون شتران را به‌گزینی کرده و به کار پرورش شتر و تولید شیر، گوشت، پشم، کرک و کود مشغول است.

در مورد این تجربه دیدار تصریح می‌کند: با همین امکانات موجود در زاهدان و دیگر شهرهای استان، هر هموطنی می‌تواند تا هزار راس شتر را با کمترین امکانات سرمایه‌گذاری، در اراضی که بدون استفاده و بهره‌گیری از نیروی انسانی منطقه پرورش دهد. شیر و گوشت تولید کند و صنایع تبدیلی در استان رونق گیرد. در آن منطقه هم که خار آدر یا خار شتر فراوان است و خوراک کافی برای این دام وجود دارد.

وی گفت: حاصل این دیدار و تجربه را به‌طور مشروح به مقام‌عالی وزارت، دکتر نیکبخت و مهندس حسن‌نژاد، معاون امور تولیدات دامی ارایه دادم که چنین کسب و کار بومی، کم‌سرمایه‌بر و پرحاصل را می‌شود در آن منطقه تکشیر کرد؛ زیرا این فعالیت اقتصادی هم درآمدزایی و هم ایجاد اشتغال در منطقه‌ای می‌کند که از بیکاری به قاجاق سوخت و ... روی می‌آورند.

امیدوارم درباره این امر مهم، توجه شایسته‌ای انجام شود. □

با توجه به اینکه یکی از بندهای اصلی برنامه نوری قزljه، پرورش شتر در مناطق بیابانی و مستعد کشور است؛ با این مقاله به استقبال طرح وزیر آینده وزارت جهادکشاورزی رفته‌ایم.

صنایع دام، طیور و آبزیان

پرورش شتر

کم سرمایه‌بر و پربازده

پیشینه نگهداری شتر در ایران

در اوستا، کتاب مقدس زرتشتیان که بین سال‌های ۵۳۰ تا ۵۷۰ پیش از میلاد نوشته شد؛ اشاره‌های فراوانی به شتر شد. اما مشخص نیست که منظور از شتر کدام گونه آن (یک کوهانه یا دوکوهانه) است.

برخی معتقدند که در اینجا منظور شتر دوکوهانه بود و شتر یک کوهانه سال‌های بعد هم‌زمان با فتوحات ایرانیان در بین‌النهرین، فلسطین و مصر به ایران وارد شد.

این فرضیه مبتنی بر نقش‌نگاره‌هایی است که بین قرن ۶ تا ۷ پیش از میلاد بر دیوارهای تخت‌جمشید حکاکی شد. به نظر می‌رسد شترهای دوکوهانه برای تجارت در جاده ابریشم نقش بسیار مهمی را ایفا می‌کرد. اما به تدریج پرورش شتر یک کوهانه به علت قابلیت سازگاری بیشتری که با شرایط بیابانی داشت؛ در ایران گسترش پیدا کرد.

براساس نظریات «ویلیامسون» و «پاین»، شتر یک کوهانه از تکامل شتر دوکوهانه در یکی از مناطق گرم و خشک آسیای غربی به وجود آمد.

هر لیتر شیر شتر بین ۴۰۰ الی ۵۰۰ هزار تومان بسته به تازگی، کیفیت، چربی و ... (تا ده برابر قیمت شیر گاو) و هر کیلوگرم گوشت شتر جوان بین ۸۰۰ تا ۹۰۰ هزار تومان (یک‌ونیم برابر قیمت گوشت گاو) کرک و پشم شتر بسته به شرایط

نگهداری هر کیلوگرم ۱۸۰ الی ۲۰۰ هزار تومان و قیمت کود خشک شتر هر تن ۳ میلیون تومان به بالا است. هزینه نگهداری در مواردی تقریباً صفر؛ چراغ آزاد در صحرا و استفاده از خار شتر و هر گیاه خشبی دیگر انجام می‌شود. کجا و چه نوع دامی با هزینه‌های اندک، اینچنین سودآوری هنگفت حاصل می‌کند؟ علاوه بر این در صفحه ۲۷، گزارش دیدار وزیر اسبق کشاورزی از یک مجتمع سنتی و بومی پرورش شتر و تایید سودآوری آن، منتشر شد.

پیشینه نگهداری شتر در ایران و جهان

شیوه‌های فعلی نگهداری و پرورش شتر در ایران

روش اول: پرورش شتر همراه با سایر دام‌ها

عشایر ترک از قبیل عشایر ایل شاهسون در استان اردبیل، عشایر ترکمن در استان گلستان، عشایر مناطق فارس، کرمان، بلوچستان که شغل اصلی آن‌ها گوسفندداری است، تعداد کمی شتر برای حمل و نقل چادرها و وسایل زندگی خود نگهداری می‌نمایند؛ ولی هدف اصلی آن‌ها استفاده از محصولات تولیدی آن‌ها نیست.

روش دوم: شترداری به شیوه گسترده (باز)

این روش در بین ساکنان بسیاری از روستاها مرسوم است که در کرانه‌های دشت کویر و کویرلوت واقع شده‌اند. این روش شترداری را می‌توان روشی (پرورش گله‌های مولد) به حساب آورد.

به این ترتیب که شترداران، شترهای خود را به وسیله داغ یا علامت‌های مخصوص مشخص نموده و آنها را آزاد در بیابان رها می‌سازند که در اکثریت مواقع سال (اواخر پاییز، زمستان و اوایل بهار) رها بوده و از مراتع و آب‌های شور برکه‌های بیابان استفاده نموده و به روش طبیعی زاد و ولد می‌نمایند.

در اواخر بهار تا اوایل پاییز که آب داخل برکه‌ها بر اثر تابش خورشید تبخیر شده و بارندگی وجود ندارد، برای نوشیدن آب به آبشخورهای نزدیک روستاها و حاشیه کویر نزدیک می‌شوند.

روش سوم: شترداری به شیوه نیمه گسترده (نیمه باز)

در این شیوه، شترداران یا ساربایان آنها اقدام به چرانیدن گله‌ها می‌نمایند. این شیوه شترداری را می‌توان بیشتر در استان‌های هرمزگان، خوزستان، سیستان و بلوچستان و بوشهر مشاهده کرد که به علت داشتن ساربایان در طول سال، تلفات گله پایین‌تر از روش گسترده است و درآمد خوبی عاید شترداران می‌شود.

روش چهارم: شترداری به شیوه بسته

این شیوه پرورش شامل پرورش شترهای شیری پربازده و پروراندی شتر است. به علت درآمد قابل توجه حاصل از تولید گوشت و شیر و محدودیت چرای شترها مورد استقبال علاقه‌مندان قرار گرفته است. □

شتر، از دام‌های بومی و با ارزش ایران است که متأسفانه با همه مزیت‌هایی که برای توسعه نگهداری آن وجود دارد، در سال‌های اخیر چندان مورد توجه قرار نگرفته است. شترانی که به نواحی سرد آسیا مهاجرت کردند به صورت شترهای دوکوهانه امروزی و شترانی که به نواحی گرم و خشک آفریقای شمالی و خاور نزدیک مهاجرت کردند؛ به شکل شترهای یک کوهانه امروزی درآمدند و تکامل پیدا کردند که دارای گردن و پای بلند هستند که نتیجه نهای تطابق کامل حیوان نسبت به محیط خشک و خشن است. در مورد مبدا و منشأ اهلی شدن شتر یک کوهانه، عقاید و نظریه‌های مختلفی وجود دارد و بعضی‌ها موطن اصلی شتر یک کوهانه را عربستان و عده‌ای ایران دانسته‌اند.

براساس اطلاعات جمع‌آوری شده توسط «اپاشتاين» (۱۹۷۱)، شتر یک کوهانه حدود چهار هزار سال قبل از میلاد در سرزمین عربستان توسط شبانان نژاد «سامی» اهلی شد و حدود ۱۲۰۰ سال قبل از میلاد، نگهداری شتر فقط در کشور عربستان بود. پس از این تاریخ، به مرور به کشورهای هم‌جوار نیز انتقال یافت.

با مهاجرت و کوچ اقوام عرب، شتر در سراسر شمال آفریقا گسترش یافت. پس از استیلای اعراب به کشورهای هم‌جوار و نیز توسعه دین اسلام، پرورش و نگهداری شتر توسط آن‌ها از آسیا تا شمال هندوستان و تا آفریقا مرکزی گسترش پیدا کرد.

شترهای وحشی یک کوهانه تا اواخر عصر حجر هنوز در عربستان، فلسطین و شمال آفریقا پراکنده بودند که به مرور از بین رفتند. اما شتر وحشی دو کوهانه هنوز در بعضی نواحی، به ویژه در صحرای «گبی» یافت می‌شود.

امروز که یک سال از صدور حکم مهندس حسن‌نژاد می‌گذرد؛ مروری داریم به مباحث قابل طرح و عملیات انجام شده در ارتباط با ایجاد ثبات در تولید گوشت مرغ و تخم‌مرغ کشور و خدماتی که در این زمینه صورت گرفته است:

تخم‌مرغ

- برنامه‌ریزی تولید برای حلقه‌های اجداد و مادری متناسب با جمعیت گله‌های تخم‌گذار صورت گرفت؛ تا خط سیر مطمئن و مستمر تولید تضمین شود.
- تنظیم برنامه تولید ماهیانه بالاتر از نیاز کشور (حداقل ۱۵ درصد) و برنامه‌ریزی برای صادرات مازاد تولید، باعث شده تا همواره نیاز داخل در یک تراز مشخص و به میزان مصرف کشور در دسترس و به صورت ثابت قابل عرضه باشد.
- به‌عبارت دیگر برنامه‌ریزی تولید مازاد بر نیاز و استفاده از ابزار صادرات علاوه‌بر اینکه باعث می‌گردد نیاز مصرف داخل، همواره در اندازه تقاضا تنظیم شود، منافع حاصل از صادرات نیز در ماه‌هایی از سال که مصرف داخل کاهش پیدا می‌کند و قیمت نزولی می‌شود؛ زیان تولیدکننده را جبران خواهد کرد.
- تامین به‌هنگام نهاده‌های تولید و اختصاص سهمیه‌ها در کوتاه‌ترین زمان ممکن آن چنان که هم‌اینک تا پایان دی سال جاری نهاده‌ها به اندازه کافی در انبارها و گمرکات وجود دارد و در حال ثبت سفارش و واردات هستیم.
- با رصد مستمر حلقه‌های زنجیره تولید، جوجه‌ریزی در زمان لازم، حذف به‌موقع گله‌ها و استمرار تولید متناسب، وضعیت تقاضا در داخل و مبادی صادراتی در شرایط مطلوب قرار دارد.
- استفاده مطلوب از ظرفیت‌های تشکیل‌های تولیدی و نقش‌آفرینی قابل‌توجه آنها در اجرای برنامه تولید و تنظیم بازار؛
- سازماندهی استان‌های کشور در امر نظارت و نقش‌آفرین در ساماندهی پرورش و تولید.

پرورش، تولید و بهبود امور دام و طیور، تحت نظارت، حمایت و برنامه‌ریزی معاونت امور دام وزارت کشاورزی قرار دارد. یک سال پیش و در ۱۶ مرداد ۱۴۰۲ که دکتر نیکبخت، وزیر کشاورزی، برای مهندس حسن‌نژاد به‌عنوان معاون وزیر در امور تولیدات دامی، حکم صادر کرد؛ هر کیلوگرم مرغ بسته‌بندی گرچه قیمت مصوب ۷۳ هزار تومان را داشت؛ اما ناپیدا بود. عموماً با قیمت ۸۰ تا ۸۵ هزار تومان و در بعضی مقاطع تا ۱۱۰ هزار تومان بالا رفت و اعتراض مردم و در مواردی نمایندگان را در پی داشت. در آن زمان هر عدد تخم‌مرغ سه هزار و ۱۰۰ تومان و البته قیمت‌ها در حال افزایش مستمر بود. در حکم وزیر کشاورزی خاطرنشان شده بود طرح هدفمندی یارانه‌ها بیشترین چالش را در حوزه دام و طیور داشته و به همین دلیل از حسن‌نژاد برای کمک دعوت شده بود تا سعی کند زنجیره ارزش و کل امور را به شکل‌ها بسپارد.

افزایش صفر درصدی قیمت مرغ

گوشت مرغ

علاوه‌بر اقدامات انجام شده در سطور فوق، در حوزه برنامه‌ریزی تولید، تامین نهاده‌ها و ... با توجه به آسیب جدی که در گله‌های بالادستی مثل اجداد و مادر ایجاد شده بود، بازسازی این حلقه‌ها در دستور کار معاونت امور تولیدات دامی قرار گرفت و جمعیت‌های مورد نیاز با استفاده از ظرفیت داخلی و با واردات براساس برنامه‌ریزی ماهیانه در گله‌های اجدادی و مادری، جوجه‌ریزی شد (البته با گذشت یکسال از این اقدامات، هنوز به شکل کامل این بازسازی به انتهای کار خود نرسیده است؛ زیرا با توجه به فاصله نسلی هر حلقه، زمان بیشتری نیاز است؛ تا علاوه‌بر تکمیل ظرفیت‌های مورد نیاز گله‌های پیر که به صورت اجتناب‌ناپذیر در چرخه تولید و با راندمان کم نگهداری می‌گردند؛ حذف و جایگزین شود که این موضوع در حال انجام است).

در این مدت، پایش و رصد مستمر تولید، یکی از مهم‌ترین شاخصه‌های حمایت از تولیدکننده و مصرف‌کننده بود. خوشبختانه توجه جدی و اقدامات تنظیم‌گری تولید برای جلوگیری از زیان تولیدکنندگان به‌ویژه واحدهای نیمچه گوشتی و تولیدکنندگان جوجه‌یکروزه باعث شد تا همواره تولیدکنندگان با اطمینان جوجه‌ریزی کنند و در ریل تولید باقی بمانند. این تلاش هماهنگ در معاونت که با هم‌افزایی پرسنل، کارشناسان و مدیران در معاونت به ثمر رسید و منجر به این شد تا در ۱۲ ماه گذشته رسانه‌ها، تیریهایی چون قیمت مرغ پر کشید و مرغ هر روز گران‌تر می‌شود و ... منتشر نکنند.

با تورم لجام‌گسیخته در دولت ریسی که هر روز قیمت‌ها افزایش می‌یافت، پس از یک‌سال فعالیت صادقانه مجموعه معاونت، مرداد امسال قیمت هر کیلوگرم مرغ بسته‌بندی شده، هنوز همان ۸۰ الی ۸۲ هزار تومان؛ و قیمت هر عدد تخم‌مرغ حدود چهار هزار تومان است. 📊

مهندس کبری لطفی

در هنگامی که بارداری تلیسه‌ها به‌ویژه موقعی که دوره فحلی را طی نکرده‌اند، تقریباً آسان و طبیعی به‌نظر می‌آید، اما باردار شدن آن‌ها امر چندان ساده‌ای نیست.

دامپزشک‌ها توصیه می‌کنند که شش تا هشت هفته قبل از فرارسیدن زمان بارداری تلیسه‌ها، بهتر است یک آزمایش به‌منظور اطمینان از سلامت دام‌های ماده جوان به عمل آید. معمولاً تلیسه‌ها در ۱۲ تا ۱۳ ماهگی علائم فحلی را از خود نشان می‌دهند که چنین علائمی برای آن‌ها در چنان زمانی تقریباً زود است، چرا که امکان دارد از نظر وزن و جثه به بلوغ لازم نرسیده و در نتیجه، کارشناسان پیشنهاد می‌کنند که باید به چنین تلیسه‌هایی کمک کرد.

برای اجرای چنین کمکی به تلیسه‌هایی که جثه‌ای لاغر دارند، توصیه می‌شود که به جیره غذایی آن‌ها، غلات اضافه شود؛ به شکلی که در طول روز بین ۲۵۰ تا ۴۰۰ گرم به وزن آن‌ها اضافه گردد، به این ترتیب یک تلیسه می‌تواند در یک دوره زمانی ۴۵ تا ۶۰ روزه، بین ۴۰ تا ۵۰ کیلوگرم وزن اضافی به‌دست آورد. این عناصر که به‌اصطلاح (Ionophore) نامیده می‌شوند، می‌توانند موجب تغییراتی در تخمیر درون شکمبه گردیده که موجب ساخت گلوکز اضافی می‌شود؛ و اندکی به بالغ‌شدن تلیسه‌ها، زودتر از سایرین کمک نماید. به همراه تنظیم یک برنامه غذایی برای چنین تلیسه‌هایی، داشتن یک ساز و کار با داروهای ضد انگلی نیز از اهمیت لازم برخوردار است. قرار دادن تلیسه‌ها با چنین برنامه‌ای، موجب جلوگیری از دست دادن انرژی دام‌های جوان شده و به وزن‌گیری بیشتر آن‌ها و استفاده کامل از مواد غذایی کمک می‌کند.

روش دیگر، قرار دادن تلیسه‌ها در مجاورت یک گاو نر و یا یک گاو نر اخته در محل چراگاه است. اگر چه چنین اقدامی تأثیر اندکی دارد، اما تحقیقات نشان داده که رها کردن یک گاو نر در مجاورت تلیسه‌های ماده، موجب سرعت دادن و جلو انداختن مرحله بلوغ در آن‌ها می‌شود.

کارشناسان پیشنهاد می‌کنند که یک دوره خوراندن پروژسترون هم‌زمان با فحلی، ترتیب داده شود که می‌تواند همراه با مواد خوراکی باشد که به‌صورت افزودنی مانند CIDR که درون واژن به مدت ۷ تا ۱۴ روز قرار می‌گیرد.

ماده هورمونی MGA در صورتی که روزانه به اندازه نیم میلی‌گرم به مدت ۱۴ روز پی در پی خورانده شود، بسیار موثر خواهد بود. اما CIDR گران‌تر است. با این حال به دلیل قرار گرفتن در بدن تلیسه و داشتن خاصیت ضد ترک‌خوردگی و شکستن، می‌تواند موجب رها شدن تدریجی پروژسترون شود.

به دلیل هزینه‌های انطباق دادن و هم زمانی فحلی با تلقیح مصنوعی، توصیه شده تلیسه‌هایی که هنوز هشت هفته به آزمایش‌های پیش از بارداری‌شان مانده دوباره مورد بررسی قرار گیرند؛ تا معلوم شود که قبل از انجام لقاح مصنوعی در چه شرایطی قرار دارند.

شرایط فحلی و بارداری

تشخیص علائم فحلی در تلیسه‌ها و گاوهای ماده به معنی داشتن گاوهای آبستن بیشتر در گله است. اگر چه دامداران با تجربه با شناختی که از گاوها دارند و نیز علائمی که نشان‌دهنده فحلی است را می‌شناسند، اما به دلیل آن که گاه فحلی به صورت غیر آشکار نیز وجود دارد. باید دائماً گاوهای ماده و نیز تلیسه‌ها را زیر نظر داشت.

معمولاً باید از ده ماهگی مراقب تلیسه‌ها بود و آن‌هایی را که با رسیدن به ۱۲ ماهگی هنوز فحل نشده‌اند، علامت‌گذاری و برای معلوم کردن علت به دامپزشک معرفی کرد.

اگر چه امکان دارد یک دامدار در وارد کردن تلیسه‌ها به مرحله بارداری و شیردهی عجله داشته باشد؛ اما در این صورت باید بلوغ جسمی و فیزیکی آن‌ها به شکلی باشد که به‌طور متوسط روزانه بیش از ۹۰۰ گرم اضافه وزن داشته باشند. با وزن‌گیری کمتر، تلیسه‌ها نباید تا ۲۵ ماهگی زایمان کنند. فحل شدن تلیسه‌ها و گاوها به شکل پریدن دام فحل، روی سایر دام‌ها، ترشح موکوس از واژن و ایجاد سر و صدا است؛ که دامدار باید با روش مستقیم و یا تلقیح مصنوعی اقدام به بارداری دام فحل نماید. □

راز دوام

و بقای هر دامداری

MEVAC

RINNOVAC ELI-7

Recombinant freeze-dried live virus
vaccine against Newcastle Disease

واکسن زنده لیوفیلیزه نوترکیب علیه بیماری نیوکاسل
(ژنوتیپ هفت G7)

موارد مصرف:

برای واکسیناسیون و محافظت ماکیان و بوقلمون ها علیه ژنوتیپ دو (II)
و ژنوتیپ هفت (VII) ویروس بیماری نیوکاسل

تولیدکننده: شرکت MEVAC، کشور مصر

MEVAC

MEVAC ND7 PLUS

(BIVALENT LASOTA+R'NDV G7)

واکسن کشته دوگانه نوترکیب ژنوتیپ هفت (G7)
+ لاسوتا علیه بیماری نیوکاسل

موارد مصرف:

MEVAC ND7 Plus بمنظور ایجاد ایمنی فعال در طیور
تجاری علیه بیماری نیوکاسل مصرف می گردد.

تولیدکننده: شرکت MEVAC، کشور مصر

تلفن: ۵۷۸۰۳۰۰۰
www.rooyandarou.com
www.rooyanapp.ir

شرکت داروسازی رویان دارو
تولید و توزیع داروهای دام و طیور

تولیدات جهانی و جایگاه ایران

تولید نخ ابریشم چین معادل ۱۷۰ هزارتن و کشور هند ۲۸ هزار و ۵۲۳ تن است. چین با ۸۴/۱ درصد از کل تولید نخ ابریشم در جهان حائز رتبه اول و به ترتیب هند، ازبکستان و تایلند با ۱۴/۱، ۰/۶ و ۰/۲ درصد در مقام‌های دوم تا چهارم دنیا قرار دارند.

بیش از ۹۰ درصد از تولید پيله و ابریشم جهان در آسیا متمرکز شده و ایران حائز رتبه هشتم تولید جهانی نخ ابریشم است. تنزل مقام ایران که به دنبال بیش از یک دهه رکود دار بودن تولید ابریشم در گذشته بود. مقدار تولید تخم نوغان در دهه هفتاد از حدود دویست هزار جعبه، در سال‌های اخیر به کمتر از سی هزار جعبه رسید.

منحصر شدن مصرف ابریشم به صنعت فرش کشور

کاهش میزان تولید متاثر از عوامل مختلفی است که به ترتیب با منحصر شدن مصرف محصول نهایی به صنعت فرش کشور و ناشی از کاهش سهم ایران در صادرات فرش (به دلیل تحریم‌ها و ...)، تغییرات در وضعیت بازار جهانی پيله و ابریشم و رشد سریع سایر کشورهای حاشیه خزر و موضوع رقابت، کاهش علاقه‌مندی نوغانداران و سایر مسائل اقتصادی متاثر از شرایط بازار تسریع یافت.

نوغانداری، صنعت بالادستی

باید توجه داشت که پرورش نوغان یک صنعت بالادستی است که در ابریشم‌کشی، رنگرزی، نساجی، بافت دستمال، چارقد و فرش کاربرد دارد و با توجه به افزایش قیمت نخ ابریشم و تقاضای بازار کار، تولید و پرورش کرم ابریشم می‌تواند در کمک به اقتصاد خانوارهای روستایی و بی‌نیازی کشور از واردات نخ ابریشم مؤثر باشد. این فعالیت‌ها می‌تواند به‌عنوان منبع درآمد ارزی کشور با تولید مواد خام، نخ ابریشم قالی، تولید پارچه ابریشمی و سایر فعالیت‌های مربوط به صنعت ابریشم قرار گیرد.

چالش‌های پیش‌روی صنعت نوغانداری

کاهش قیمت خرید پيله، نبود خرید تضمینی از طرف دولت، افزایش بی‌رویه واردات پيله ابریشم، عده زیاد دلالتان، سودجویان و واردکنندگان پيله، تورم و نوسانات اقتصادی، افزایش قیمت زمین‌های زراعی و مقرون به‌صرفه نبودن تولید، نبود متولی واحد برای صنعت نوغانداری، ورود پيله‌خشک و نخ ابریشم قاچاق، کاهش تدریجی توتستان‌ها، هزینه‌های بالای تولید، کمبود صنایع فرآوری و کمبود واحدهای پژوهشی به‌روز و کارآمد از مهم‌ترین مشکلات صنعت نوغانداری است که در سال‌های مختلف با شدت و ضعف تداوم داشته و دارد.

عمر صنعت نوغانداری در ایران، رو به پایان؟!

به نظر می‌رسد صنعت نوغانداری در ایران به پایان عمر خود نزدیک شده است که معاونت امور تولیدات دامی باید به آن پاسخ گوید یا از دید حکومت، صنعتی قابل‌توجه تلقی نمی‌شود. این درحالی است که خانواده‌های روستایی بسیاری در استان‌های شمالی در کنار دیگر امور کشاورزی به این صنعت جان و جلا دادند و البته نوغانداری در ایران به‌صورت صنعتی نیز مورد توجه برخی سرمایه‌گذاران بوده است.

امیدواریم معاونت امور تولیدات گیاهی، پیشرفت‌های حاصله و ترویج نوآوری‌ها در این صنعت را به اطلاع مردم برساند. نشریه «دام و کشت و صنعت» آمادگی بازدید از مرکز توسعه نوغانداری و همچنین مرکز تحقیقات کرم ابریشم وزارت و تهیه گزارشی در این زمینه را دارد. □

نوری قزلجه در برنامه تقدیمی خود به مجلس جهت کسب آرا نمایندگان و رسیدن به کرسی وزارت کشاورزی، بر پرورش نوغانداری در مناطق مستعد تاکید نموده است. امید است این مطلب در راستای نظرات وزیر آینده راه‌گشا باشد

پرورش کرم ابریشم که به‌عنوان فعالیت نوغانداری نام گرفته با پیشینه ۴۵۰۰ ساله در جهان از دیرباز در کشور ما رواج داشته؛ و این سرزمین همواره از تأثیر این صنعت بر تعاملات اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و ... بهره جسته است.

نوغانداری در ایران تاریخ پرفراز و نشیبی را پیموده که دوره فراز آن در عهد صفویه و فرود آن در عهد قاجاریه مشهود است. در واقع، به لحاظ اقتصادی و فرهنگی، کرم‌ابریشم، رنسانس هنر و صنعت آسیا را پایه‌گذاری کرده است. در ایران نیز کرم ابریشم از آن چنان اهمیتی برخوردار بود که جمشید، پادشاه هخامنشی رواج و توسعه پرورش کرم ابریشم را بخشی از اقدامات مهم خویش می‌شمرد.

ایران منشأ تولید ابریشم زرد

برخی از مورخان معتقدند ایران منشأ تولید ابریشم زرد بود. اوج تولید ابریشم در ایران به ۴۰۰ سال قبل و عهد صفویه بازمی‌گردد که در آن زمان تولید ابریشم خام کشور به ۳۰۰۰ تن در سال می‌رسید؛ اما با بروز بیماری پیرین این میزان تولید کاهش یافت.

در ایران، گیلان همواره خاستگاه صنعت نوغانداری محسوب می‌شود. در دوره صفویه گیلان قطب تولید و تجارت ابریشم می‌شود و با انقراض آن، نوغانداری افول می‌کند و از میانه دوره قاجار به‌سمت مدرن شدن می‌رود که تا دهه ۶۰ خورشیدی، این روند ادامه داشت.

نوغانداری کشور در خواب غفلت

وضعیت نوغانداری در بیش از دو دهه گذشته با فراز و نشیب‌های فراوانی همراه بود. اوج شکوفایی تولید پيله و ابریشم در کشور پس از سال ۱۳۵۷ به سال ۱۳۷۹ بازمی‌گردد و بعد از آن صنعت نوغانداری در خواب غفلت فرو رفت.

در حال حاضر، سهم ایران از سبد تولید ابریشم دنیا کمتر از یک درصد است و رتبه هشتم دنیا را در اختیار دارد؛ این میزان تولید ابریشم در کشور ما با تولید پيله ابریشم در ۱۲ کشور دنیا برابری می‌کند، البته بی‌مهری‌ها در دوره‌های مختلف، نفس نوغانداری را به شماره انداخت.

صنعت نوغانداری در پيله مشکلات

زنبوران پس از نیش زدن

امیر هوشنگ سعیدی

نوری قزلجه در برنامه تقدیمی خود به مجلس جهت کسب آرا نمایندگان و رسیدن به کرسی وزارت کشاورزی، بر پرورش زنبور عسل در مناطق مستعد تاکید نموده است. امید است این مطلب در راستای نظرات وزیر آینده راهگشا باشد.

اگر چه زنبور نقش انکارناپذیری در تداوم زندگی انسان دارند و با گرده افشانی گیاهان، حداقل در تولید افزون بر ۳۰ درصد از غذای ساکنان کره زمین دخالت داشته و یا انواعی از عسل های شیرین و سرشار از خواص گوناگون را تهیه می کنند؛ اما نیش دردناک آنان چندان خوشایند نیست و شاید از این که یک زنبور عسل پس از نیش زدن می میرد؛ تا اندازه ای ما را ناراحت نماید.

از حدود ۲۱ هزار گونه زنبور، فقط هشت گونه از آنان پس از نیش زدن می میرند و در واقع ۹۹/۹۶ درصد از آنان پس از نیش زدن همچنان زنده می مانند. بعضی از گونه های زنبور، توانایی نیش زدن ندارند و گروهی دیگر می توانند به هر تعداد دفعه که بخواهند نیش بزنند.

زنبور عسل دوست داشتنی؛ زنبورانی که خاطره نیش خوردن از آنان را داریم؛ زنبور عسل اروپایی (Apis-mellifera) است که بومی اروپا و آفریقا بوده و در حال حاضر در سرتاسر جهان مشاهده می شوند. این زنبور یکی از هشت گونه زنبور از نوع Apis هستند و نسبت به کل جمعیت زنبوران فقط ۰/۰۴ درصد را تشکیل می دهند. اما نکته مهم آن است که زنبور عسل پس از نیش زدن می میرند. اما چرا؟ در حقیقت آنان به خاطر حفظ ملکه و مجموعه کلنی، جان خود را فدا می کنند، اما دلیل اصلی این مرگ، خاردار بودن نیش آنها است که پس از نیش زدن در آن نقطه گیر کرده و امکان بیرون آوردن آن از محل نیش زدن وجود ندارد. اصولاً پس از نیش زدن قسمت دارای نیش از بدن آن کنده شده و روی پوست باقی می ماند. پس از پرواز زنبور، نیش به همراه کیسه زهر در محل باقی مانده و اندکی بعد زنبور می میرد. زنبور عسل به دلیل ویژگی های آن کشنده است؛ و در صورت حساس بودن فرد مورد اصابت نیش، خطر مرگ او را تهدید می کند. در سال ۲۰۱۸ در کشور استرالیا، از هر ۱۹ مرگ ناشی از زهر جانوران، ۱۲ مورد مرتبط با نیش زنبور عسل بود.

ساختار نیش زنبور؛ یک نیش در میان انواع زنبور و یا مورچگان در واقع لوله ای است که برای تخمگذاری به کار برده می شود، اما برای دفاع و یا حمله زنبور نیز مورد استفاده قرار می گیرد. این گروه از حشرات نیش دار، بیش از ۱۹۰ میلیون سال است که از این وسیله دفاعی برای راندن دشمنان استفاده می کنند. نیش زنبور عسل اروپایی از دردناک ترین نوع نیش زنبوران است، اگر چه بسیاری از سایر زنبوران، نیش شان تا این اندازه دردناک نیست. از دیدگاه منفی، اغلب گونه های زنبور، دوست دارند تا جایی که می توانند به شما نیش بزنند، اما فقدان این حالت در زنبور عسل به دلیل کنده شدن نیش، امکان پذیر نیست. آنچه قابل توجه است، آن که صدها گونه از زنبوران قادر به نیش زدن نیستند.

زنبوران بدون نیش؛ نزدیک به ۵۳۷ گونه از ۲۱ هزار گونه زنبور در گروه زنبوران بدون نیش قرار دارند. در استرالیا به عنوان یکی از کشورهای تولیدکننده عسل، فقط یازده گونه از این زنبوران وجود دارد که در ضمن می توان آنان را در کندو قرار داد تا عسل تولید کنند. اما این زنبوران بدون نیش نیز قادرند که از لانه های خود دفاع کنند، اگر چه این دفاع همراه با نیش زدن نیست.

چرا زنبور عسل نیش می زند؟ برای این پرسش دو پاسخ وجود دارد: پاسخ اول آن که جمعیت آنان در سرتاسر کره زمین فراوان و گسترده است. دوم آن که این دسته از زنبور عسل برای تهیه غذا و جمع آوری گرده و شهد، روزانه تا ۱۰ کیلومتر به اطراف پرواز می کنند، این توانایی پرواز در حالتی است که زنبوران وحشی تا شعاع کمتر از ۲۰۰ متر نسبت به کلنی خود پرواز می کنند.

نکته دیگر آن که زنبور عسل اروپایی بسیار اجتماعی اند و ترجیح می دهند که برای حفظ خانواده خود بمیرند، در حالی که بسیاری از گونه های زنبور، انفرادی زندگی می کنند.

رابطه پیچیده؛ ما با زنبور رابطه پیچیده و جالبی داریم. اگر چه آنان می توانند مرگ آفرین باشند و برای دفاع از لانه خود در حالت تهاجمی قرار بگیرند؛ اما وجود آنان برای گرده افشانی محصولات کشاورزی ما بسیار حیاتی؛ و عسل از غذاهای مورد علاقه ساکنان کره زمین است.

متأسفانه در ایران نه تنها از توانایی زنبور عسل در افزایش محصول استفاده نمی شود بلکه با سمپاشی غیر اصولی، موجبات آلودگی و مرگ و میر آنها فراهم می گردد.

ارسال به سرتاسر کشور

تولید و فرآوری محصولات زنبور عسل
عسل، گرده گل، ژل رویال، موم زنبور عسل و لوازم زنبورداری

فروشگاه عسل
و لوازم زنبورداری
امانی

۰۹۹۰۳۳۷۴۴۲۰ - ۰۹۱۳۳۸۰۶۵۰۹
honeyamani_ben honeyamani

به‌طور کلی سرمایه‌گذاری در عرصه دامداری به دلیل نیاز به سرمایه ثابت زیاد، موضوعی اجباری است و هرگونه پیش‌بینی یا اشتباه در محاسبات می‌تواند زیان‌بار باشد. بسیاری از این سرمایه‌های ثابت نیازمند جایگزینی‌های دوره‌ای هستند و باید برای حفظ سطح تولید یکنواخت، ارتقاء پیدا کنند و در صورت تمایل به توسعه چنین واحدهایی، سرمایه‌های بیشتری مورد نیاز است.

دسته‌بندی اولویت: با افزایش تعداد دام، باید ادوات و تاسیسات هم افزایش و ارتقاء داده شود که در صورت نبودن سرمایه در اختیار، دامدار ناچار از روی آوردن به گرفتن وام است. اما این که چه مواردی در اولویت قرار دارند؛ می‌تواند سرمایه‌گذاری را جهت‌دار نماید. بودجه‌بندی‌های محدود، ابزاری برای مشخص نمودن ضرورت‌های سرمایه‌گذاری و سودآور نمودن دامداری است. این که باید چه امکاناتی را افزایش و یا کاهش داد، بیلان هزینه‌ها و سود آن را معلوم می‌کند. به عنوان مثال باید جایگزینی هزینه‌های خرید یک تراکتور تا یک چابر با دقت کافی انجام گیرد.

تنظیم داده آماری: تحلیل‌های حساس از نتایج آمارهای جاری و عملکردهای به‌وجود آمده، اهمیت میزان سرمایه‌گذاری و بودجه‌بندی‌ها را نشانه‌گذاری می‌کند. بسیاری از مزایای یک سرمایه‌گذاری می‌تواند به محاسبات قطره‌چکانی و دقیق منجر شود؛ تا اولویت‌های یک دامداری در موارد الزامی به اجرا درآیند.

هزینه‌های خطر و فرصت: منابع محدود و پایان‌پذیر یکی از فاکتورهای موثر در سرمایه‌گذاری است که معمولاً نقد و یا وام هستند. این منابع موجب محدودیت در انعطاف‌پذیری در چرخه "سرمایه" و در مواردی "سرمایه در گردش" برای ماه‌های آینده یک دامداری می‌شوند. گاه این محدودیت‌ها باعث به تعویق انداختن سرمایه‌گذاری در امور دیگر به‌ویژه زنجیره تامین و ارزش همان فعالیت می‌شوند. در اغلب دامداری‌ها، پروژه‌هایی وجود دارد که نیازمند سرمایه‌گذاری بوده اما با موانع و محدودیت‌ها مواجه می‌شوند و در این‌جا موضوع اولویت‌بندی‌ها پیش می‌آید و این که صرف بودجه در کجا می‌تواند مفید واقع شود.

در بسیاری از موارد دامداران با انواعی از سرمایه‌گذاری‌های رقابتی رو در رو می‌شوند که در این حالت باید تمامی گزینه‌ها، مورد توجه قرار گرفته و با در نظر گرفتن منابع مالی در دستور کار قرار گیرند. بسیار دیده شده که افرادی به یک‌باره بخش زیادی از سرمایه موجود خود را صرف اموری کرده‌اند که در آینده نیز می‌توان انجام داد. با این روش، در میانه راه مواجه با مشکلاتی می‌شوند که می‌تواند باعث توقف، تعطیلی و تحمیل خسارت می‌شود. بنابراین با توجه به شرایط حاکم بر تورم‌های افسارگسیخته و ناپایداری و بی‌ثباتی در محاسبات و نیز مشکلات متعدد در دریافت وام از بانک‌ها، تصمیم به تاسیس دامداری باید با اطلاع، آگاهی و استفاده از تجربیات کارشناسان عملی شود.

متأسفانه حلقه مفقوده خدمات بانکی در بانک‌های دولتی و خصوصی ایران، نبود بانه‌ها یا ادارات مشاوره‌دهنده مطمئن دانا و آگاه به افرادی است که تمایل دارند با سرمایه (اندک یا انبوه) خود در فعالیتی که تمایل دارند (دامپروری، گلخانه، زنبورداری، صنعت غذا و ...) سرمایه‌گذاری کنند.

در دنیا رسم بر این است که بانک با توجه به نیاز کشور، جامعه و منطقه و آینده آن فعالیت، مشتری را راهنمایی می‌کند تا برحسب سرمایه، خودشان به‌طور مستقل فعالیتی (مثلاً دامپروری) را شروع یا در بخشی از یک شرکت دامپروری سهامدار شود و به‌عنوان امین تا مرحله ثمردهی و پس از آن، کارگزاری وی را انجام می‌دهد. اما بانک‌های ایران با تشویق سرمایه‌گذار به سپرده‌گذاری و مثلاً تجهیز منابع، تنها باعث تورم می‌شوند.

علاقه‌مندی یا اجبار به پرورش دام پیوسته همراه بشر بوده است؛ اما جنبه اجبار آن به دلیل برآورده کردن نیازهای درازمدت، عده‌ای را به دامپروران و دامدارانی حرفه‌ای و ابدی تبدیل کرده است، بدان گونه که به غیر از پرداختن به این کار، هیچ راهکار دیگری برای گذران زندگی سراغ ندارند.

براساس آمار مراکزی چون مرکز آمار ایران و یا سایر بخش‌هایی که با این موضوع سر و کار دارند (اگر چه اعداد و ارقام چندان مورد وثوقی ارایه نمی‌کنند) به عدد ۱۴۶۷ واحد بهره‌برداری دامداری اشاره می‌شود. هر چند جابه‌جایی این اعداد با وجود عشایر کوچنده و لزوماً نداشتن آماری واقعی از آن‌ها، این آمارها دارای نوساناتی است.

بنابر اعلام‌نظر این مراکز، ۵/۵ میلیون راس دام سنگین و ۷۱ میلیون راس دام سبک در کشور وجود دارد که ضمن تامین معیشت بهره‌برداران، بخش قابل‌توجهی از نیازهای غذایی آحاد جامعه را نیز مهیا می‌کند. اما آنچه که امروزه این زیربخش را گرفتار تنش‌ها و ناپایداری‌هایی نموده، اثرات و ترکش‌هایی است که در مواردی از تصمیم‌گیری‌های مسئولان به آن‌ها برخورد می‌کند و چه بسا موجب تعطیل و بر باد رفتن سرمایه‌های آنان می‌شود.

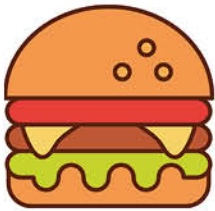
با سیر و سفری در نشریات و خبرگزاری‌ها به موارد متعددی از به تعطیلی کشانده شدن دامداری‌ها در استان‌ها و شهرهایی چون کرمانشاه، فارس، ایلام، همدان، نهاوند و ... بر می‌خوریم که بعضی‌ها کاملاً تعطیل و تعداد دیگری در شرایط ورشکستگی قرار دارند. البته چرایی این موضوع چندان پنهان نیست.

تقریباً تمام این واحدها از شرایط ناشی از چند برابری قیمت نهاده‌ها و سایر هزینه‌های جانبی شکایت دارند. از یک‌سو دولت براساس تصمیم‌های خلق‌الساعه با بالا بردن قیمت ارزهای مورد نیاز واردکنندگان موجب چندبرابر شدن تمام اقلام مورد نیاز دامداری‌ها می‌شود.

از سوی دیگر برای جلوگیری از اعتراض مصرف‌کنندگان، متوسل به سرکوب قیمت‌ها و تحمیل و ضرر و زیان بر تولیدکنندگان محصولات دامی می‌گردد.

جدا از این که چه مشکلاتی بر سر راه بهره‌برداران در فعالیت‌های دامداری قرار دارد؛ به‌دلیل افزایش جمعیت و نیازهای رو به رشد به مواد غذایی و به‌ویژه اقلام پروتئینی بازهم افرادی در آینده اقدام به تاسیس دامداری خواهند کرد، به همین دلیل توجه به چگونگی سرمایه‌گذاری و الزامات آن در این زمینه یک ضرورت است.

باز هم ژرمن‌ها

آلمانی‌ها، گوشت گاو را در قطعات بسیار بزرگی می‌بریدند و با مقدار زیادی نمک در بشکه‌هایی به‌صورت کاملاً فشرده قرار می‌دادند. بشکه‌ها را در جایی می‌گذاشتند که دمای هوا بسیار کم و رطوبت پایینی داشت و این امر باعث می‌شد که گوشت‌ها تا مدت طولانی قابل نگهداری و مصرف باشد. بعدها دریانوردان آلمانی یاد گرفتند که گوشت را به‌صورت بهتر و کامل‌تری خشک، دودی و نمک‌سود کنند. این نوع نگهداری گوشت، باز هم توسط دریانوردان به هزاران نقطه جهان برده شد و تقریباً مردم همه جهان با آن آشنا شدند تا جایی که تاثیر آن در فرهنگ‌ غذایی ملل مختلف قابل مشاهده است. در دستور غذاهای پرتغالی، برزیلی و اسپانیایی و ... هنوز هم از گوشت گاو نمک‌سود، خشک و دودی‌شده زیاد استفاده می‌شود. در قرن هجدهم، بازرگانان آلمانی، همبرگر را به آمریکا بردند و همبرگر با نام استیک هامبورگی یا گوشت هامبورگی به منوی رستوران‌های آمریکا وارد شد.

همبرگر متولد شد

چارلی نارگین، در سال ۱۸۸۵ در جزایر سیمور (هند غربی-کشورهای حوضه کارائیب) غذایی را آماده کرد که شامل گوشت نرم، خرد و کمی سرخ شده بود و همراه با سبزیجات سرو می‌شد. او گوشت را به‌صورت کوفته درمی‌آورد اما بعد از مدتی متوجه شد که خوردن کوفته‌ها کمی سخت است؛ بنابراین کوفته‌های گوشت را پهن کرد و به شکل تخت و گرد در آورد و نام غذا را همبرگر گذاشت. امروزه جزایر سیمور را پایتخت همبرگر جهان می‌نامند.

همزمان با ابتکار آقای نارگین، فرانک و چارلز منچرز که دو برادر هامبورگی بودند، به آمریکا و شهر نیویورک مهاجرت کردند؛ آن دو سعی داشتند سوسیس‌های گوشت خوک آلمانی را در نیویورک به فروش برسانند. در رستوران آنها، سوسیس‌ها محبوبیت چندانی پیدا نکردند و به علت سختی تهیه، دو برادر مجبور شدند تا گوشت هامبورگی یا همان همبرگر را هم به غذاهای خود اضافه کنند.

اما همبرگر امروزی در سال ۱۹۲۱ توسط یک سرآشپز آمریکایی به‌نام والت آندرسون، به‌شکل استاندارد درآمد. او اهل ویرجینیای کانزاس بود. آندرسون گوشت گاو را کاملاً خرد و برای آنکه خرد نشود، همراه با نان گرد و سبزیجات به‌صورت ساندویچ سرو می‌کرد. سال‌ها بعد برادران مک‌دونالد، رستوران خود را باز کردند و با کمک ری‌کراک توانستند همبرگر را به‌عنوان غذایی سریع عرضه کنند و این غذا را به شهرت جهانی برسانند.

تاریخ حقیقی پیدایش همبرگر بر هیچ‌کس روشن نیست، ولی براساس اطلاعات موجود، همبرگر امروز، نسل پنجم یا ششم هستند. فرماندهان لشکر چنگیزخان به این نتیجه رسیدند که حرکت سربازان همراه با گروه تدارکات جنگ، بسیار سخت و طولانی است و سرعت پیشروی آنها را کم می‌کند. آنها به سربازان آموزش دادند که تکه‌های گوشت را داخل پارچه‌های خاص پیچیده و در زیر زین اسب خود نگه دارند.

آنها به گوشت‌ها مقدار زیادی نمک و نوعی پودر فلفل‌مانند می‌زدند و آن را حفظ می‌کردند. گوشت‌های محصور در پارچه، با توجه به حرکت اسب و وزن سرباز، به‌خوبی نرم می‌شدند و در مدت زمان کوتاهی با مقدار کمی آتش، پخته و مصرف می‌شدند.

این غذا، شاید نسل اول همبرگر امروزی باشد. این شیوه پخت بعدها توسط سربازان به دیگر لشگرها برده شد و تا سال‌ها بعد، سربازان از این غذا استفاده می‌کردند. در قرن پانزدهم، عده‌ای از بازرگانان آلمانی این شیوه آماده کردن گوشت را از سربازان تاتار یاد گرفته و به این نتیجه رسیدند که با کمی تغییر، این غذا را برای ملوانان و سربازانی که در دریا بودند نیز، استفاده کنند.

غذایی صنایع

میراث لشکر چنگیز

همبرگر

همبرگر در ایران

اولین رستورانی که همبرگر را وارد ایران کرد، تاپس همبرگر بود که در تهران، خیابان جردن، بلوار ناهید قرار داشت.

در سال ۱۳۴۰ قیمت یک همبرگر ۳۰ ریال، به همراه یک بطری نوشابه ۵ ریالی و یک پاکت سیب‌زمینی سرخ‌شده ۵ ریالی، در مجموع به قیمت ۴۰ ریال فروخته می‌شد. بعدها با رشد سریع ساندویچ فروشی در ایران، تعداد همبرگرفروش‌ها بسیار افزایش یافت و امروزه تعداد بسیار زیادی از کارخانه‌ها به تولید همبرگر آماده در انواع مختلف و با کیفیتی مطلوب می‌پردازند. □

بخش صنایع غذایی

در اینجا به چند نوع پذیرایی اشاره می‌کنیم؛ که پایه اصلی آن،

کمپوت میوه است:

سالاد میوه: داشتن یک ظرف از انواع میوه‌ها، در هر زمانی از سال و به هر دلیلی، بسیار مطلوب است، چرا که تهیه کردن آن چندان مشکل نبوده و می‌تواند برای مهمانان دلچسب باشد. برای آماده کردن چندین سالاد باید در ابتدا تمام مایع داخل قوطی یا ظرف کنسرو را خالی کرد، چرا که در صورت همراه بودن آب‌میوه در کنسروها و مخلوط شدن چند نوع آب‌میوه با یکدیگر، ممکن است که چندان خوشایند نباشد. پس از این کار باید آن را حداقل به مدت دو ساعت در فریزر قرار داد، چرا که طعم تازه‌تری پیدا می‌کند. می‌توان به این ظرف سالاد، تکه‌هایی از موز و یا سیب نیز اضافه نمود.

کیک میوه: بسیاری دوست دارند یک کیک‌خانگی درست کنند اما زمان کافی برای آماده کردن قسمت‌های میوه‌ای آن ندارند، در این شرایط کنسروهای میوه، بهترین گزینه برای تکمیل یک کیک میوه‌ای است.

در صورت تمایل به قرار دادن میوه‌های زیادی در چنین کیکی و یا عجله داشتن در تهیه آن، انواع کنسروهای میوه آماده، کار را آسان می‌کند. جدا کردن شربت داخل ظرف‌های کنسرو و پاک کردن قطعه‌های میوه در ساخت کیک اهمیت دارد.

تهیه اسموتی: با میوه‌های کنسرو شده می‌توان سریع یک اسموتی خوش‌طعم تهیه کرد. با کنسرو میوه‌های نرم نظیر: هلو، سیب، زردآلو و ... این نوشابه را می‌توان ساخت. به دلیل آن که برخی از میوه‌ها فصلی امکان خریداری دارند و آماده کردن آن‌ها نیز زمان‌بر است؛ بنابراین تهیه کردن آن‌ها به وسیله کنسرو می‌تواند در زمان کوتاهی میسر باشد. در ضمن آماده کردن میوه‌های همچون آناناس کار سختی است. افزودن زنجبیل، نعنا و سایر عرقیات معطر، طعم دلچسپی به این نوشابه‌ها می‌دهد.

منجمد کردن برای آینده: مواد غذایی کنسرو شده، زمان استفاده طولانی دارند که گاه تا ۱۸ ماه می‌رسد. حال چنانچه خواهان نگهداری آن‌ها تا مدتی طولانی‌تر باشیم؛ می‌توانیم آن‌ها را منجمد نماییم. باید توجه داشت که ظروف کنسرو را منجمد نکنیم، چرا که با انجماد محلول در قوطی کنسرو، حجم آن زیاد شده و موجب ترکیدن ظرف می‌شود.

باید با خارج کردن شربت درون قوطی و تمام قطعات میوه، آن‌ها را روی یک ورقه کاغذ آشپزخانه گذاشت و در فریزر قرار داد تا کاملاً منجمد شوند، سپس قطعه‌های منجمد شده شربت را در یک ظرف دیگر گذاشت و برای انجماد طولانی‌مدت آماده کرد.

بهتر است که از ظرف‌های کوچک استفاده نمود. شربت باقیمانده را دور نریزد و آن را نیز منجمد نمایید. قرار دادن شربت در ظروف یخ‌ساز کار ساده‌ای است.

ساخت بستنی یخی؛ ساخت بستنی یخی کار ساده‌ای است و ساده‌تر شدن آن زمانی است که از میوه‌های کنسرو شده و آماده استفاده شود. فایده دیگر این کار آن است که با ساختن بستنی یخی می‌توان از وجود کنسرو و میوه‌هایی رها شد؛ که تاریخ نگهداری آن‌ها رو به پایان است.

این میوه‌ها را می‌توان پس از آماده شدن در ظرف‌های انجماد برای مدتی طولانی نگهداری و به‌تدریج از آن‌ها استفاده کرد، به‌ویژه با رسیدن فصل گرم می‌تواند بستنی‌یخی میوه‌ای، گوارا و دلچسب باشد.

با پوره کردن میوه‌های کنسروی به‌همراه شربت آن‌ها، یک خمیره نرم به‌دست می‌آید که می‌توان آن را با مواد دیگری نظیر ماست، خامه و شیر و نارگیل مخلوط و حتی موادی چون توت‌فرنگی و یا هر میوه تازه دیگری به آن اضافه و سپس منجمد کرد.

کلوچه و نان میوه‌ای؛ کلوچه‌های با طعم میوه مورد علاقه همگان است و تهیه کلوچه‌هایی با طعم هلو، گیلان و انبه و ... می‌تواند آسان و دلچسب باشد. برای این کار باید شربت اطراف قطعات میوه، کامل پاک شود.

چرا که وجود مایع اضافی بر پخت کلوچه‌ها اثر منفی می‌گذارد و نان یا کلوچه میوه‌ای به خوبی پخته نمی‌شود.

میوه‌ها را به قطعات کوچک تقسیم کرده و پس از آماده کردن خمیر کلوچه، آن را با خمیر مذکور مخلوط و سپس اقدام به پخت آن نمود.

هنگامی که به یک کنسرو میوه فکر می‌کنیم، اغلب تصویری از یک قوطی فلزی باریک به ذهن داریم که می‌توان در درجه حرارت اتاق آن را باز کرد و یا یک سالاد میوه که در یک مکان تفریحی می‌توان از خوردن آن لذت برد.

اما واقعا یک کنسرو میوه یا آن‌طور که رایج است یک «کمپوت میوه»، فراتر از این است. در حالی که تولید غذاهای کنسروی از سال ۱۸۱۱ آغاز گردید، اما تولید میوه‌های کنسروی بعدها به اجرا درآمد.

در مغازه‌های هر شهر و کشوری می‌توان کنسروهایی از میوه‌هایی چون هلو، گلابی، سیب، زردآلو و آناناس یافت.

ضمن آن که انواع دیگری چون گیلان، آلبالو، مرکبات (نارنگی)، انبه و ... نیز در قفسه‌های هر فروشگاه مواد غذایی دیده می‌شود.

بسیار شنیده‌اید که هنوز بعضی افراد در منزل، خود اقدام به تهیه انواعی از کنسرو میوه‌ها بنا بر فصل عرضه آن‌ها در بازار می‌کنند و هر آنچه را که دوست دارند با مقداری صرف وقت تهیه می‌نمایند. حال این کنسروها از مغازه خریداری و یا در خانه تهیه شده باشند، راه‌های بسیاری برای نگهداری طولانی‌مدت آن وجود دارد.

اوشن‌های استفاده از

امروزه درصدی قابل اعتنا از جامعه گوشتخواری را مرده خواری پنداشته و از آن پرهیز جدی می کنند؛ در حالی که اطلاعات زیادی از گوشت های با منشاء گیاهی ندارند و با مضرات احتمالی آن آشنا نیستند..

از هر فردی درباره گوشت با منشا مواد گیاهی، جایگزین گوشت قرمز و یا حتی گوشت های تقلبی سوال کنید؛ پاسخ های متفاوتی دریافت خواهید کرد. نمونه های گوشت با منشاء گیاهی فراتر از انواع برگر، کالباس، ناگت گوشت مرغ و ... است. این گوشت ساخته شده از موادی نظیر سویا، پروتئین های به دست آمده از حبوبات، مواد طعم دهنده طبیعی و مخمرهای خشک است و هیچ گونه گوشت حیوانی در آن ها وجود ندارد. جنبه منفی این به اصطلاح گوشت، تهیه شدن آن به روش فوق فرآوری است که می تواند برای سلامتی مصرف کننده مضر باشد. در حالی که مواد غذایی فرآوری شده دارای مقدار زیادی شکر، نمک و روغن هستند، غذاهایی فوق فرآوری گامی فراتر از این موضوع رفته و دارای مواد طعم دهنده مصنوعی، رنگ های اغلب نامرغوب و صنعتی و مواد نگهدارنده و حفظ کننده بافت آن ها هستند.

برخی از این مواد مانند سدیم، مجموعه چربی ها و روغن های اشباع شده در بروز بعضی از بیماری های غیرواگیردار دخالت دارند و می توانند تهدیدی برای سلامتی مصرف کننده به شمار آیند.

عنصر سدیم یکی از مواد بسیار نگران کننده در این مواد است؛ چرا که ارتباط مستقیمی با بیماری های قلبی-عروقی، سکته ها و فشارخون بالا دارد. ضمن این که خوردن زیاد موادی چون شکر، اسیدهای چرب ناسالم نیز مرتبط با بروز چاقی و خطر ابتلا به دیابت نوع ۲ دارد.

به طور کلی غذاهای فوق فرآوری شده ترکیبی از مواد صنعتی هستند و بعضی از آن ها شامل برگرهایی با منشاء گیاهی نیز می شوند. به عنوان مثال می توان از غذاهایی نظیر هات داگ ها، گوشت های آماده مصرف، فست فودها، غذاهای بسته بندی شده و اسنک های نمکی مانند انواع چیپس سیب زمینی نام برد.

روی دیگر سکه

بر اساس تحقیقات سازمان بهداشت جهانی (WHO) که بر ارزش غذایی برگرهایی با منشاء گیاهی مطالعاتی انجام داده، اعلام کرده به شرط آن که چنین غذاهایی از مواد واقعی و به شکلی صحیح تهیه شوند، می توانند به کاهش بیماری های غیرواگیردار کمک نمایند. یافته ها نشان می دهند که در این غذاها می توان مقادیر کافی از پروتئین، فیبرهای غذایی و عناصر معدنی مورد نیاز بدن را پیدا کرد و از این راه به برآورده کردن نیازهای بدن کمک نمود، هر چند باید مراقب میزان عناصری چون سدیم بود؛ که می تواند موجب تشدید عوارض در بیماران قلبی-عروقی گردد.

امنیت غذایی

ورای موضوعات مرتبط با فوق فرآوری بودن برخی از غذاهای با منشاء گیاهی، نکته های دیگری وجود دارد و آن تامین امنیت غذایی جمعیت رو به رشد کره زمین حتی با چنین تولیداتی است، چرا که لازمه امکان ادامه حیات برای انسان، وجود غذای کافی و در دسترس است.

برخی عقیده دارند که این غذاها در صورت رعایت اصول بهداشتی و استفاده از مواد سالم، نسبت به بعضی از غذاها سالم ترند. گروهی دیگر از زاویه ایجاد رفاه برای دام ها و ظلم کمتر به آن ها به این موضوع توجه دارند، چرا که به هر حال آن ها نیز حقوقی دارند. عده ای از جنبه های حفظ محیط زیست به موضوع می نگرند و داشتن دام کمتر را به نفع اکوسیستم ها می دانند.

اگرچه مصرف پروتئین همراه با افزایش جمعیت رو به رشد است، اما به نظر نمی رسد که این مواد غذایی با منشاء گیاهی بتوانند کاملاً جایگزین گوشت شوند، چرا که هنوز گزینه های دیگری برای تامین پروتئین در جیره های غذایی وجود دارد. در حالی که بیماری های ناشی از مواد غذایی اغلب مرتبط با گوشت هایی نظیر گوشت قرمز، مرغ و یا آبزیان هستند، آلاینده های بیولوژیکی نیز می توانند همراه با این مواد منتقل شوند که معمولاً در غذاهای با

منشاء گیاهی وجود ندارند.

این آلاینده ها شامل انواع ویروس، باکتری، قارچ، انگل و مخمر هستند که با عنوان میکروارگانیسم های بیماری زا شناخته می شوند.

اما مواد غذایی گیاهی نیز مشکلات و آلاینده های خاص خود را دارند که از آن جمله وجود فلزات سنگین مانند سرب و کادمیوم در خاک است؛ که می تواند توسط گیاهان جذب و به مصرف کننده منتقل شوند، تولیدکنندگان چنین مواد غذایی باید مراقب رعایت استانداردها و میزان وجود چنین عناصری در گیاهان به کار برده شده باشند. آزرژی ها موضوع دیگری در تولید غذاهای با منشاء گیاهی هستند. بسیاری از این محصولات دارای گندم، سویا، بادام زمینی و کنجد هستند که می توانند موجب واکنش و حساسیت در بدن مصرف کننده شوند. بنابر استانداردهای موجود باید وجود عناصر سنگین و آلاینده های حساسیت زا در ۹ ماده غذایی: شیر، تخم مرغ، ماهی، صدف، آجیل ها، بادام زمینی، گندم، سویا و کنجد در برجسب چنین موادی درج شود.

متفاوت اما مشابه

در حالی که گوشت های با منشاء گیاهی با گوشت های واقعی تفاوت دارند، اما اهمیت غذایی چنین موادی نیز باید کاملاً مشابه گوشت های واقعی رعایت شوند:

- قواعد استفاده از گوشت های واقعی و خام در مورد آن ها به کار برده شود.
- گوشت های با منشاء گیاهی از گوشت واقعی جدا و در قفسه های مجزا قرار گیرند تا مورد اثر آلاینده های گوشت های معمولی قرار نگیرند. در هنگام پخت و آماده سازی آن ها همان نکات بهداشتی اجرا شود. این مواد غذایی نباید در حرارت معمولی نگهداری و تا زمان مصرف باید در سرمای یک درجه زیر صفر باشند.

سید احمد محدث حسینی

نشست تخصصی «زعفران فرصت طلایی و رونق اقتصادی» با هدف تبیین مسائل مرتبط با تولید، فراوری و صادرات این محصول در ۲۳ مرداد ۱۴۰۳ به همت اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی برگزار شد؛ که برخی از نکات کلیدی در این نشست عبارت بودند از:

- از سال‌های گذشته تاکنون کارهای خوبی در حوزه زعفران صورت گرفته است، اما اقدامات زیادی نیز مغفول مانده است. مانند کوهنوردی که وقتی به قله نگاه می‌کنند می‌بینند چقدر راه زیاد و سختی در پیش دارد و وقتی به مسیر پشت‌سر نگاه می‌کنند راهی را که پیموده، در نظر می‌آورد. از اقدامات مهمی که در سال‌های گذشته به اجرا رسید، ایجاد شرکت‌های زعفران و بورس زعفران است.
- کشاورزان واجد مهارت و کشت و کار علمی در حوزه زعفران زیاد شده‌اند، به‌گونه‌ای که هم‌اکنون بعضی بیش از ۳۰ کیلوگرم زعفران در هکتار برداشت می‌کنند.
- به‌صورت کلی در سال‌های اخیر مهم‌ترین فاکتور بهره‌وری، یعنی عملکرد در واحد سطح نه‌تنها افزایش نداشت، بلکه مقداری کاهش نیز داشت.
- مهم‌ترین عامل در کاهش عملکرد، بنه یا همان پیاز زعفران است. در بررسی میدانی که انجام شد؛ حدود ۷۷ درصد پیازهای موجود کمتر از چهار گرم بود که اساساً قابل کشت نیست. حدود ۲۰ درصد بین چهار تا ۱۰ و فقط سه درصد بالای ۱۰ گرم وزن داشتند. فردی که بنه را از هلند خریده بود؛ تمام پیازهایش استاندارد ۲۵ گرم را داشتند.
- ایران بیش از ۹۰ درصد تولید زعفران جهان را تاکنون داشته که باید برای خود بازاری انحصاری درست می‌کرد و به‌قول دوستان، آقایی می‌کرد؛ اما به‌خاطر اینکه حدود ۹۶ درصد تجارت دست دیگران است؛ نتوانسته از این بازار انحصاری سود ببرد.
- گفته می‌شود حدود ۹۵ درصد تولید زعفران در ایران است؛ اما این آمار قدیمی است. اکنون با پیوستن کشورهایی مثل افغانستان، مراکش، هند و به‌ویژه چین به‌زودی این آمار دستخوش تغییرات زیادی خواهد شد، چنانکه محصول پسته دیگر منحصر به ایران نیست.
- یکی از عوامل ترغیب سایر کشورها به کشت زعفران قیمت دلاری آن است که در این سال‌ها حدود ۱۵۰۰ دلار در کیلوگرم بود. در صورتی که قیمت جهانی بیشتر از این شود؛ رقابتی زعفران ایران در جهان افزایش خواهند یافت.
- زعفران تولید شده در ایران در سال‌های اخیر آلوده به انواع سموم بوده که براساس نتایج اعلام شده از یک آزمایشگاه در سمینار، ۷۵ درصد زعفران آزمایش شده استاندارد اتحادیه اروپا را ندارد. ۲۵ درصد از زعفران آزمایش شده نیز به‌خاطر سموم بالا حتی استاندارد داخلی را نیز ندارد و نباید وارد بازار شود.
- بخش خصوصی در ایران زحمت زیاد می‌کشد بعضی از فعالان زعفران بیان می‌کردند در بعضی اوقات در شبانه‌روز ۲۰ ساعت کار می‌کردند؛ اما گاهی یک کارمندی که حداکثر ۸ ساعت کار می‌کند؛ مانع فعالیت توسعه آنها می‌شود.
- جالب است بدانید که مصرف زعفران در ایران تاریخ دیرینه دارد، به‌طور مثال در اسناد تاریخی دیده می‌شود که در دربار هخامنشی روزی یک کیلوگرم زعفران استفاده می‌کردند.
- به اعتقاد نگارنده، با توجه با شرایط آبی کشور در بین محصولات کشاورزی فقط چند محصول ارزش صادراتی دارند؛ که زعفران مهم‌ترین آنها است.
- با توجه به کشت زیاد زعفران در سال جاری احتمالاً در چند سال آینده با کاهش قیمت و فروش نرفتن پیاز زعفران روبه‌رو خواهیم شد.
- گردش مالی زعفران در خرده‌فروشی‌ها پایین است، به این معنا که مقدار فروش در خرده‌فروشی‌ها کم و ممکن است زمان زیادی محصول در فروشگاه بماند؛ بنابراین حاشیه سود بالایی باید داشته باشد تا فروشگاه‌های خرده‌فروشی تمایل به فروش آن داشته باشند.

به همت دفتر کشاورزی اتاق بازرگانی خراسان رضوی برگزار شد

نشست تخصصی - آموزشی

زعفران فرصت طلایی و رونق اقتصادی

دفتر کشاورزی اتاق مشهد
برگزار می‌نماید:

نشست تخصصی - آموزشی

فرصت طلایی
رونق اقتصادی

مديریت تولید
سلامت محصول
فراوری و صادرات

۲۳ مرداد ماه ۱۴۰۳
ساعت ۸ الی ۱۳

بخش صنایع غذایی

تیر ۱۴۰۳

ماهانامه دام و کشت و صنعت ۲۸۸

شرکت

فراکشت پارسیان

تولید کننده محصولات گلخانه‌ای

به روزترین متدهای کشت هیدروپونیک

با آخرین تکنولوژی روز دنیا

برای صادرات

و عرضه در بازارهای خارجی

info@fkp-group.ir

www.fkp-group.ir

تهران، بلوار میرداماد، شماره ۴۴۲

ساختمان مهتاب، طبقه چهارم

۰۲۱-۸۸۶۵۱۸۶۴

سبد بذرهای ذرت شرکت گیاه

شرکت گیاه توزیع کننده انحصاری بذور ذرت گلدن وست در ایران

کوردونا | کنسور | ایژن | جتا

www.gyah.ir

@Gyahcorp